

Kronika

***města
Dobrušky***

za rok 2008

Obsah kroniky

1. Počasí.....	1
2. Nejdůležitější události v životě města.....	2
3. Hospodářský život, sociální a správní záležitosti.....	6
4. Kulturní dění ve městě.....	9
5. Školství.....	19
6. Církev	27
7. Spolky a spolkový život.....	29
8. Sportovní život.....	32
9. Dobrušské osmičky.....	39

1. Počasí

Začátek ledna 2008 byl ve znamení chladného severozápadního proudění a větrného počasí. Během noci na 6. ledna bylo na většině území pozorováno silné sněžení – napadla pěticentimetrová sněhová pokrývka. Chladné proudění bohužel už 9. ledna vystřídal teplý jižní vzduch ve vyšších vrstvách atmosféry. První měsíc roku 2008 dosáhl na titul „měsíc s nejvyšší teplotní odchylkou“, když byl o +4,1 °C teplejší než dlouhodobý normál.

Ochlazovat se začalo až v polovině února, to do střední Evropy začal proudit arktický vzduch od severu. Patnáctého února minimální ranní teplota klesla na Lysé hoře k -11,1 °C a na Labské boudě k -10,9 °C. Do nejchladnějšího rána z celého února jsme se probudili 17. února - na šumavské Horské Kvildě teplota vzduchu klesla k -22 °C.

Hned 1. března se přes Česko přehnal orkán Emma rychlostí až 166 km/h. V bavorských Alpách rychlost větru dosáhla až na 222 km/h. K větrnému počátku měsíce se přidal intenzivní déšť, na Šumavě napršelo za 24 hodin 90 mm. Podobně jako orkán Emma i bouře Johanna z 10. března souvisela s hlubokou tlakovou níží nad severozápadní Evropou.

Duben přinášel klasické aprílové počasí, kdy se střídala jasná obloha se zataženou se srážkami. Sněhové vločky se na vrcholcích hor vyskytly ještě 15.4.

Prvního května nejnižší ranní teplota na Lysé hoře klesla k -5,5 °C. Poté ale bylo od 2. do 15. května převážně skoro jasno až polojasno s teplotou až na 20 °C. Nejtepleji bylo 22. května 31,7 °C a 25. května 31,9 °C.

Oproti tomu byl červen v počasí nestálý – přes Česko postupoval jeden frontální systém za druhým. Tropické dny jsme v červenci na meteorologických stanicích zaznamenávali převážně jen na počátku a konci měsíce (1., 2., 3., 11., 29., 30. a 31. 7.). Teplé dny ale byly večer často doprovázeny intenzivními bouřkami a přívalovými dešti. Naopak nejchladnější den z celého měsíce byl 13. červenec s maximální odpolední teplotou do 16 °C.

V srpnu byly tropické dny zaznamenány 1., 7., 11. a 12.8., ale rychle se střídaly s teplotně podprůměrnými dny.

Září bylo jako jediný měsíc v roce teplotně podprůměrné o -0,8 °C ve srovnání s dlouhodobým normálem, který dosahuje 12,8 °C). Dny tzv. babího léta se daly spočítat na jedné ruce – celkem byly čtyři od 26. do 29. září.

Říjen byl ve znamení střídání vpádů chladného vzduchu od severozápadu a teplých, slunečných dnů. Na konci října jsme se setkávali s teplotním rozdílem mezi Moravou se Slezskem, kde bylo 16 °C, a zbytkem území s 6 °C.

První listopadová dekáda byla velmi teplá – s poměrně častým dosažením historických teplotních rekordů, zároveň ale foukal čerstvý až silný vítr, který na vrcholcích hor dosáhl v nárazech až 110 km/h. Svätý Martin 11. listopadu přijel do horských oblastí s jednodenním zpožděním. Výrazně se začalo ochlazovat 17. listopadu a sněžení se dostalo i do nížin. Nejchladnější víkend z celého listopadu s denní teplotou -3 až 1 °C následoval 22. a 23. listopadu.

Také prosinec odstartoval nadprůměrnou teplotou a silným větrem. Srážky byly spíše dešťové. Jen na horách napadlo trochu sněhu, ale ve východních Čechách se dalo lyžovat jen v Krkonoších. Až teprve na samém konci roku, po Štědrém dnu, se začalo výrazněji ochlazovat a teploty zůstávaly i přes den pod bodem mrazu.

2. Nejdůležitější události v životě města

Vývoj počtu obyvatel

Na počátku roku 2008 měla Dobruška 6946 obyvatel, na konci tohoto roku jich bylo o 40 méně, tedy 6906. Pokračuje tak nepříznivý trend poklesu počtu obyvatelstva zaznamenaný již v několika letech předchozích. V roce 2008 se v našem městě narodilo 73 dětí a zemřelo 53 obyvatel, což by znamenalo přirozený přírůstek 20 osob. Pokles je způsoben stěhováním. Oproti 118 lidem, kteří se přistěhovali, se jich 178 odstěhovalo. Podle údajů ke konci roku 2008 je v Dobrušce v předproduktivním věku 1013 obyvatel, v produktivním 4589 a v postproduktivním věku 1304 lidí. Žen je o 200 více než mužů. Z věkových kategorií jsou nejsilněji zastoupeny produktivní ročníky, nejvíce ve věku 30 – 34 let a 50 – 59 let. V roce 2008 zde žily 4 osoby starší 95 let, nikdo z nich však nebyl stoletý. Podle jednotlivých částí žije nejvíce obyvatel v samotném městě - 5733, následují Pulice – 391, Křovice – 222, Domašín – 203, Spáleníště – 120, Mělčany – 96, Chábory – 74 a nejméně lidí žije v Běstvinách – 68.

Čestné občanství brigádnímu generálu Miroslavu Štanderovi

Letce RAF a válečného veterána připomněla v září výstavou k jeho životnímu jubileu Městská knihovna v Dobrušce. Generál Miroslav Štandera pochází z Dobrušky, odkud v jednadeceti letech uprchl, aby mohl bojovat proti nacismu. Přes Polsko se dostává do Francie. Na letišti v Chartres se přeškoluje na francouzské letouny Bloch 152 a je mezi deseti dalšími, kteří stojí u vzniku naší první letky ve Francii 7. června 1940. Čtyři dny na to je však sestřelen. Jeho letoun Morane MS - 406 musí po souboji pro nedostatek paliva přistát. Štandera je lehce zraněn a ošetřován v nemocnici.

Francie je brzy poražena a vojáci se stahují do Anglie. Miroslav Štandera je přijat do královského letectva. Od konce září 1940 se zaučuje s letounem Hurricane. 28. října téhož roku je převelen k 312. československé stíhací peruti. Vrcholí letecká bitva o Anglii a německé letectvo se snaží soustavnými nálety zničit průmysl Anglie. Letec je touto dobou hodnocen jako velmi dobrý pilot, který nejenže doprovázel konvoje, ale útočil i v operacích nad obsazenou Francií.

V únoru 1944 usedá Štandera do kokpitu stíhačky Beaufighter a slouží u elitní britské 68. noční stíhací peruti. Od června zajišťuje letka ochranu invazních vojsk při vyloštění v Normandii. Od srpna letci na strojích Mosquito zneškodňují především německé rakety V1 a hlídkují nad Severním mořem. "My jsme museli udržovat prostor, aby tam nikdo nepřišel, aby byl čistej. Byly i nějaké útoky na lodě, na pozemní cíle a nebo taky na ty létající bomby," dodává veterán Štandera.

Po skončení války zdobí letcovu hrud' dva Československé válečné kříže 1939, tři medaile Za chrabrost a dalších šest medailí včetně zahraničních. Ani to však nezabrání tomu, aby západního letce po únoru 1948 přišli komunisté zatknout. "Když mě přišli zatknout, tak já nebyl náhodou doma. Tak jsem nečekal a než být zavřený, tak to bylo lepší být někde jinde. To nebyla žádná slast, začínat tenkrát bez ničeho. Já jsem neměl s sebou ani kartáček na zuby," říká Štandera, který se přes utečenecký tábor v Německu dostal zpět do Anglie. Zde sloužil u RAF až do roku 1955. Za svou službu byl vyznamenán mnoha vysokými našimi i zahraničními vojenskými vyznamenáními a v roce 2006 získal Řád Tomáše Garriqua Masaryka. Od roku 1994 opět žije v ČR a je činný ve Sdružení československých zahraničních letců.

V roce 2008 oslavil brigádní generál Miroslav Štandera významné životní jubileum. Při této příležitosti mu bylo městem Dobruškou uděleno čestné občanství.

Deset let internetu v Dobrušce

Fenomén moderní doby – internet – je záležitostí, kterou občané našeho města mohou využívat již po celé desetiletí. Kulaté výročí si mohli obyvatelé Dobrušky připomenout na koncertu skupiny Pink Floyd revival, který uspořádala na náměstí F. L. Věka firma ACT plus ve spolupráci s městem Dobruškou 9. května večer. Návštěvníci na zcela zaplněném náměstí ocenili jak výkon hudebníků, tak i skutečnost, že již deset let mohou používat tuto moderní komunikační magistralu.

Den bezpečnostních a záchranných složek

V pátek dne 6. června 2008 ráno začali dobrušské náměstí F. L. Věka zaplňovat příslušníci a členové vybraných bezpečnostních a záchranných složek z celé České republiky se svou technikou. Pod záštitou hejtmana Královéhradeckého kraje zde Nadační fond na podporu bezpečnosti a město

Dobruška uspořádaly prezentaci těchto složek. Techniku, výzbroj, výstroj a praktické ukázky své činnosti sem přijeli předvést příslušníci Hasičského záchranného sboru Královéhradeckého kraje, Policie České republiky, Zdravotnické záchranné služby Královéhradeckého kraje, Armády České republiky, Horské služby pro oblast Orlických hor, městských policií ze 6 měst, členové 10 sborů dobrovolných hasičů a místního klubu vojáků v záloze.

Pro žáky mateřských, základních a středních škol bylo vymezeno páteční dopoledne. Odpolední část byla koncipována pro veřejnost. Cílem celé akce bylo návštěvníkům přiblížit činnost základních i dalších složek integrovaného záchranného systému, ukázat jim současnou i historickou techniku a ocenit práci těch, kteří mnohdy s nasazením vlastního života zachraňují životy nás, ostatních lidí.

Největší zastoupení zde měly hasičské jednotky. Vedle nejmodernějších zařízení Hasičského záchranného sboru Královéhradeckého kraje, zastoupeného profesionálními příslušníky Územního odboru HZS Rychnov nad Kněžnou a Požární stanice HZS Dobruška, zde v dobových uniformách stáli členové sborů dobrovolných hasičů z Běstvin, Dobrušky, Domašína, Křovic, Mělčan, Pulic, Českého Meziříčí, Podbřezí, Přepych a Solnice se svou historickou technikou. Ta vzbuzovala oprávněnou pozornost nejen u samotných návštěvníků, ale obdiv a respekt před těmito výjimečnými skvosty projevovali i samotní profesionálové. A právě to bylo největší odměnou pro samotné členy dobrovolných sborů, kteří ve svém volném čase odpracovali stovky hodin trpělivé práce na jejich renovaci. Jak se mohl každý později přesvědčit na vlastní oči, veškerá nablýskaná krása starých strojů je i dnes po dlouhých letech plně funkční. Přitom nejstarší předvedené motorové stříkačky byly vyrobeny již v roce 1884.

Policii ČR Okresní ředitelství Rychnov nad Kněžnou, zde prezentovali příslušníci dopravní, kriminální a pořádkové policie. Kromě svého vybavení předvedla pořádková jednotka ukázky zásahů proti výtržníkům. Poblíž kina měla stanoviště dopravní hlídka s radarovým vozidlem. Prováděla zde ukázky své činnosti při konání běžných silničních kontrol. Každý zájemce si mohl rovněž nechat zkontrolovat tachometr vlastního vozidla.

Zdravotnická záchranná služba byla zastoupena osádkou rychlé lékařské pomoci z Opočna, která ukázala vybavení zdravotnické záchrany a praktickou činnost při stabilizaci těžce zraněné osoby.

Příslušníci Vojenského geografického a hydrometeorologického úřadu Dobruška představili meteorologickou stanici TACMET a Posádková ošetřovna Pardubice přivezla vojenské zdravotnické vozidlo s vybavením. Jejich příslušník prováděl ukázky slaňování z budovy. K vidění byly i autentické fotografie z vojenských misí ze zahraničí.

Na stanovišti příslušníků městských policií z Domažlic, Hradce Králové, Poděbrad, Příbrami, Trutnova a Dobrušky bylo k vidění speciální kamerové vozidlo, přívěsný vozík na odchyt psů a další vybavení. Mimořádnou pozornost diváků poutaly ukázky kynologie a sebeobrany, které probíhaly na trávníku u městské knihovny.

Zajímavá byla rovněž prezentace Horské služby Deštné v Orlických horách, zaměřená na záchranu zraněných osob při zimních sportech.

Pochvalného uznání se rovněž dostalo místnímu klubu vojáků v záloze, který přivezl starší vojenskou kolovou techniku včetně osádek ve vojenských uniformách. K vidění bylo mnoho ručních zbraní. Celá tato rozsáhlá expozice byla zajímavým oživením akce.

Celá akce začala ve 13 hodin úvodním slovem starosty města Petra Tojnara. Zahájení bylo přítomno mnoho hostů, mezi kterými nechyběl první náměstek hejtmana Královéhradeckého kraje Helmut Dohnálek, senátorka Ing. Václava Domšová, starostové řady obcí z okresu Rychnov nad Kněžnou i sousedních okresů, ředitelé škol i vedoucí představitelé záchranných a bezpečnostních složek na úrovni Královéhradeckého kraje a okresu Rychnov nad Kněžnou. Svými proslovy pak ocenili práci všech přítomných složek a rovněž zdůraznili, že jejich práce zaujímá v naší společnosti nezastupitelné místo.

Všichni pak společně tleskali i zdařilému vystoupení mladších mažoretek ze Základní školy Františka Kupky a taneční skupině Stardance z Chomutova. Odpolední program gradoval ukázkami hasební techniky při zdolávání požárů. Zajímavé bylo sledovat záchranu osoby z výšky 26 metrů z ochozu historické radnice, ruční pumpování požární vody na koňské stříkačce z Křovic a mnohé další zajímavé ukázky.

Deset let od povodně

Město Dobruška si stejně jako celý podorlický region připomnělo desáté výročí ničivé povodně v roce 1998. 21. července byla v městském lapidáriu otevřena výstava věnovaná této události. Slavnostní vernisáže se zúčastnili starostové okolních obcí a jako čestný host paní Slavíková z Pulic, vdova po Josefu Slavíkovi, který za cenu obětování vlastního života zachraňoval své spoluobčany.

Partnerství s polským městem Miejska Górka

Dne 27. září 2008 v 10 hodin byla v prostorách historické radnice slavnostně podepsána smlouva o partnerství mezi městem Dobruška a polským městem Miejska Górka. Při této příležitosti bylo uděleno čestné občanství a klíč od bran města Dobrušky brigádnímu generálovi let. v. v. Miroslavu Štanderovi jako projev úcty za účast v boji za svobodu a demokracii a život spjatý s Dobruškou.

Den veteránů

V pátek 9. listopadu vzpomnělo i naše město mezinárodně slaveného Dne veteránů. Zástupci města Dobrušky, vedení tajemnicí paní Lenkou Matuškovou, a Vojenského geografického a hydrometeorologického úřadu v čele se zástupcem náčelníka, plk. gšt. ing. Markem Vaňkem, položili věnce na místa připomínající první a druhou světovou válku a účast dobrušských občanů v nich. Věnce byly položeny u památníků obětí druhé světové války u SPŠ, pomníků padlým v I. světové válce v Archlebových sadech, v Domašíně a v Pulicích, u pamětních desek v Mělčanech a v Běstvinách a společného hrobu vojáků z I. světové války na dobrušském městském hřbitově. Pietní slavnost se konala u pomníku padlým v Pulicích, kde promluvil plk. Vaněk, jenž ve svém projevu připomněl oběti válečných bojů minulého století. Na závěr zazněla česká státní hymna.

Holandský starosta poprvé na návštěvě v Dobrušce

Ve středu 8. října dorazil z Prahy, kde strávil dva dny na konferenci o partnerství českých a holandských měst, do Dobrušky starosta holandského správního města Nieuwkoopu pan Frans Buijserd (podle nového uspořádání do této správní oblasti patří i město Ter Aar). Přijel na pozvání starosty Dobrušky pana Tojnara a spojil tak obě návštěvy do jedné pracovní cesty.

Iniciátorem setkání obou starostů byli lidé za Spolku přátel Dobrušky za holandskou stranu v čele s panem Andre de Deugd a za dobrušskou stranu v čele s RNDr. Václavem Pavlem, Ph.D. Návštěvu a první seznamovací setkání naplánovali s dobrušským starostou již v květnu při tradičních Májových slavnostech. Po celou návštěvu hosta doprovázela ing. Jana Poláčková spolu s RNDr. Václavem Pavlem, Ph.D., který tlumočil při oficiálních jednáních.

Na programu návštěvy bylo základní seznámení s městem - geografické a demografické údaje, průmysl ve městě, podnikatelské aktivity, školy, neziskové organizace ve městě, systém řízení města a městského úřadu atd.

V rámci tohoto programu starosta Buijserd navštívil v doprovodu radního pana ing. Brázdila největšího zaměstnavatele ve městě - KBA Grafitec, na radnici byl paní tajemnicí MÚ podrobně seznámen s organizační strukturou úřadu a s tím, jak funguje město. Následovala návštěva historické radnice a prohlídka Kupkových prvotín. Druhý den hned ráno si pod vedením pana ředitele Mgr. Nováka prohlédl naši největší základní školu a společně s vedoucí odboru školství diskutovali o složitém řízení školství v rámci ČR. Také se diskutovalo o možnostech širší spolupráce škol v obou městech v rámci výuky angličtiny. Další zastávkou byl dům s pečovatelskou službou, kde vedoucí paní Klimešová seznámila hosta s tím, jak se město stará o starší občany a jaké služby poskytuje nejen ubytovaným, ale i ostatním potřebným lidem v místě. Posledním navštíveným místem před obědem byly skautské klubovny. S objekty, činností i historií spolupráce dobrušských a holandských skautů se pan Buijserd se zájmem seznámil. Provedli jej oba vedoucí střediska (ing. Poláček a RNDr. Pavel). Poté následoval pracovní oběd s panem Tojnarem a první oficiální jednání obou starostů na radnici.

Oba starostové konstatovali, že přátelská neformální spolupráce dobrovolných spolků v obou oblastech je na velice dobré úrovni a první pokusy o společné projekty mezi školami a v kulturní oblasti již zdárně probíhají. Na základě těchto dlouhodobě dobrých neformálních vztahů by bylo velice užitečné rozšířit spolupráci na formálnější úrovni, např. při řešení a financování společných mezinárodních projektů.

Během jednání byla vytipována společná témata:

1. Oblast školství - společné projekty škol podpořené oběma městy; komunikace v angličtině a výměnné pobyty dětí. V této oblasti byla konkrétně domluvena spolupráce mezi ZŠ Fr. Kupky a tzv. secondary schools v Nieuwkoopu, výměnné prezentace dětí na téma Moje město a následné výměnné pobyty žáků.
2. Oblast kultury - výměnné kulturní projekty, s cílem bližšího poznání kulturního dědictví obou měst. V souvislosti s oslavami Františka Kupky v Dobrušce byla partnerskému holandskému městu nabídnuta stávající expozice o tomto světoznámém malíři k prezentaci ve vhodné výstavní síni v Nieuwkoopu. Tato nabídka byla starostou Buijserdem se zájmem přijata.
3. Oblast cestovního ruchu - Dobruška, jako přirozená vstupní brána do Orlických hor se přímo nabízí jako centrum turistických aktivit v této oblasti. Nieuwkoop v poslední době plánuje vybudovat síť cyklistických a pěších stezek v okolí města a zejména v přílehlé přírodní rezervaci. Vzhledem k tomu, že zmiňovaná oblast v Holandsku je navržena jako evropsky významná lokalita v soustavě NATURA 2000 a v okolí Dobrušky jsou také podobné lokality vhodné pro pěší turistiku i cykloturistiku (např. niva Zlatého potoka), byla by velice zajímavá spolupráce i v této oblasti.
4. Oblast dobrovolných spolkových aktivit - starosta Buijserd přislíbil kontaktovat holandská města, kde spolupráce v oblasti dobrovolných aktivit dlouhodobě úspěšně funguje a na základě zjištěných informací podpořit další spolupráci mezi Dobruškou a Nieuwkoopem (Ter Aarem) s vyšším podílem zúčastněných partnerských měst.

Oba starostové se v závěru shodli, že najdou-li se smysluplné společné projekty a vzhledem k množství dosud zapojených lidí z obou měst a mnoha probíhajícím přátelským aktivitám, budou usilovat o povýšení stávajících neformálních vztahů na oficiální úroveň, včetně podepsání oficiální partnerské smlouvy.

Po oficiálním jednání na radnici se pan Buijserd sešel s výtvarníkem panem ing. Benediktem, který vystavoval své grafiky na radnici v Nieuwkoopu v září tohoto roku. Pan Benedikt věnoval holandskému starostovi několik svých prací s tematikou Dobrušky a Ter Aaru. Poté jsme s panem Buijserdem vyjeli na Šerlich, Masarykovu chatu a Olešnici v O. h., aby alespoň trochu poznal zdejší hory a blízké okolí Dobrušky.

Město Dobruška na Regiontour 2008 v Brně

Ve dnech 10. - 13. ledna 2008 se na brněnském výstavišti konal veletrh cestovního ruchu Go a Regiontour. První dva dny byl určen především odborníkům z cestovního ruchu, víkend patřil široké veřejnosti. Organizátoři napočítali celkem více jak 36 000 návštěvníků a rekordní počet vystavovatelů. Z více než 80 turistických destinací se jich představilo 1 455.

Tohoto veletrhu, který je největším středoevropským veletrhem cestovního ruchu zaměřeným na regiony, se zúčastnil také Královéhradecký kraj. Hlavním tématem stánku Královéhradeckého kraje bylo letošní sedmísté výročí katedrály Svatého Ducha v Hradci Králové. V doprovodném programu dotvářela dobovou atmosféru živá vystoupení středověké kapely Gnomus. Návštěvník se zde mohl seznámit s historií katedrály, představil se zde ale také Rampušák, vládce Orlických hor, spolu s princeznou Kačenkou, která seznamovala návštěvníky s krajkářským uměním. V expozici Královéhradeckého kraje měla svůj stánek také Dobruška.

Prezentovali jsme se především historií našeho města a možností turistických výletů v okolí Dobrušky. Návštěvníkům byly k dispozici mapky města, propagační materiály o historii Dobrušky, letáčky o muzeu, domku F. L. Věka, pohlednice, kalendáříky a dále informace o ubytování a turistických cílech v nejbližším regionu.

Setkávali jsme se především s návštěvníky, kteří se chystají k nám do Orlických hor v nastávající letní turistické sezoně, a tudíž měli zájem o informace týkající se možností kulturního a sportovního vyžití, ubytování a trávení volného času. Také přišli lidé, kteří už u nás v kraji v minulosti byli a Dobrušku navštívili. U stánku se zastavila spousta lidí, kteří pracovali nebo se školili ve Vojenském geografickém a hydrometeorologickém ústavu, případně u nás sloužili jako vojáci a rádi zavzpomínali na naše město. Hodně dotazů směřovalo také k fungování dobrušského pivovaru. A v neposlední řadě k našemu stánku zavítali lidé, kteří mají v Dobrušce své známé, příbuzné, popřípadě pocházejí z Dobrušky a mají tu své kořeny. Navštívili nás také zástupci České centrály cestovního ruchu - Czechtourism a velmi kladně hodnotili práci dobrušského informačního centra a jeho zázemí.

Tímto bychom tedy mohli hodnotit prezentaci města Dobrušky na letošním veletrhu jako úspěšnou. Na druhou stranu město Dobruška stále není v podvědomí lidí, kteří náš kraj dokonale neznají, dostatečně známé a pletou si ho, díky podobnému názvu, s nedalekými pevnostmi v Dobrušově. I tyto malé omyly mohou být dobrým impulsem ke zlepšení propagace našeho města nejen mezi turisty.

Obnovená tradice dobrušských poutí

Poutě v Dobrušce jsou spojeny s kostelem svatého Ducha a byly tedy pořádány o svátcích svatodušních, čili o letnicích. Tento svátek je padesát dnů po Velikonocích a deset dnů po Nanebevstoupení Páně. Svátek letnic pochází z židovského svátku týdnů (šavuot). Teologicky se tento svátek vztahuje v židovství k předání Zákona na Sinaji a v křesťanství k seslání Ducha svatého na apoštoly po Ježíšově zmrtvýchvstání. Svatodušní svátky jsou tedy svátky pohyblivými.

V Dobrušce patřila svatodušská pouť mezi významné výroční události. Šest týdnů po Velikonocích přišla svatodušní neděle, která sloužila pro přípravu slavnějšího pondělí, kdy se slavila svatodušní pouť, která byla hlavně pro vesnice, jež byly přifařeny ke hřbitovnímu kostelu sv. Ducha. Tehdy vypadal prostor nad Dobruškou úplně jinak. Od špejcharu vedla cesta ke hřbitovu lipovou alejí. Vedle ní byla na levé straně cesta, která nejvíce sloužila pro přípravu pouti a pro průchod průvodu návštěvníků na hřbitov, kde bývala v kostele sv. Ducha ještě slavnostní mše. Po průchodu těch, kteří šli na mši, začínala vlastní pouť. Obě cesty se zaplnily návštěvníky pouti, pro které byly připraveny stánky s občerstvením a hlavně stánky různých kramářů, kteří halasně vyvolávali a vychvalovali své zboží.

Na vedlejších loukách (asi v místech dnešní benzínové čerpací stanice) stávaly technické atrakce jako houpačky, kolotoče, střelnice apod. Zájemců o dobrušskou pouť bývalo velmi mnoho, takže pouťové atrakce a stánky lemovaly silnici a cestu ke hřbitovu někdy až téměř od kostela sv. Václava.

Sláva svatodušských poutí v Dobrušce začala pohasínat na sklonku padesátých let minulého století, což souviselo s postupující násilnou ateizací společnosti. Definitivně skončily poutě na původním místě s vybudováním obchvatových komunikací. Ještě nějaký čas byly pouťové atrakce provozovány na náměstí F. L. Věka a částečně i na přilehlém Šubertově náměstí. Byly také pokusy o přesunutí poutí do Solnické ulice (která však byla rovněž zastavěna) nebo k sokolovně. Ty však nebyly příliš úspěšné. A tak zůstaly jen náboženské poutní obřady v dobrušských kostelech.

Město Dobruška se rozhodlo tradici těchto poutí jako populárních lidových slavností znovu zavést. A tak ve dnech 24. a 25. května zaplnily dobrušské náměstí F. L. Věka pouťové atrakce a Opočenskou a Komenského ulici olemovaly řady prodejních stánků. Obnovení pouti bylo zdařilé, přálo i počasí, takže všichni návštěvníci odcházeli spokojeni. První ročník obnovené dobrušské pouti se vydařil.

Dobrušské letní muzicírování

Po devět nedělních podvečerů, od 6. července do 31. srpna se konal již druhý ročník Dobrušského letního muzicírování. První koncert byl obohacen o akci Trofeo Niké Bohemia - přehlídku historických vozů s Tatrou Dakar a Karlem Lopraisem. Koncerty byly také hijně navštíveny, každý z nich shlédlo v průměru na 500 lidí.

Vánoční zpívání v Křovicích

Dne 22. prosince, v den kdy vrcholil předvánoční spěch a shon, se v Křovicích před nově opravenou kapličkou sešli členové a přátelé dechové hudby Valanka, aby přihlížejícím divákům zazpívali jim dobře známé i neznámé vánoční koledy. Všichni, kteří si přišli s hudbou zazpívat, měli k dispozici zpěvníky s texty. Předvánočními Křovicemi se tak nesly melodie jako Narodil se Kristus Pán, Rolničky, Nesem vám noviny, Půjdem spolu do Betléma a spousta dalších. V hasičské zbrojnici naproti kapličce se podávalo občerstvení - svařáček, grog či punč přišly v sychravém zimním čase vhod. Všem zúčastněným zpěvákům i divákům se zpívání líbilo a možná, že se povedlo založit v Křovicích novou tradici.

3. Hospodářský život, sociální a správní záležitosti

Volby do krajského zastupitelstva

Ve dnech 8. a 9. října se konaly volby do zastupitelstva Královéhradeckého kraje. Ve dvanácti volebních okrscích bylo zapsáno celkem 5.631 voličů. Z nich se voleb zúčastnilo 2.475 občanů, tj. 44%. Platných hlasů bylo odevzdáno 2.352 a mezi jednotlivé politické strany byly rozděleny následovně. Nejúspěšnější byla ČSSD, která v Dobrušce získala 679 hlasů, tj. téměř 29 %. Necelých 18 % získala strana SNK-ED (421 hlas), těsně za nimi byla KSČM (17 %, 403 hlasy), ODS dostala od dobrušských voličů 392 hlasy, tj. 16,5 %. Z dalších stran byla úspěšná již jen Koalice pro Královéhradecký kraj, která dostala 238 hlasů, tj. 10 %.

Volby do senátu Parlamentu ČR

Společně s krajskými volbami se konalo i první kolo voleb do senátu. O přízeň voličů se v něm ucházelo šest kandidátů: Ing. Jiří Syrový, MUDr. Drahomíra Peřinová, JUDr. Miroslav Antl, Ing. Václava Domšová, Ing. Vladimír Benák a Bedřich Chasák. Do druhého kola, které se konalo ve dnech 17. a 18. října, postoupili JUDr. Miroslav Antl a Ing. Václava Domšová. Ve druhém kole získal JUDr. Antl 990 hlasů (53 %) a Ing. Domšová 867 hlasů (47 %). Novým senátorem se stal JUDr. Miroslav Antl.

Rozpočet

Rozpočet města Dobruška na rok 2008 schválilo zastupitelstvo města na svém zasedání dne 19. prosince 2007. Schválený rozpočet příjmů činil 115 030 750 Kč, schválený rozpočet výdajů činil 117 351 750 Kč. Rozpočet byl tedy schválen jako schodkový. Vyšší výdaje byly pokryty úsporou finančních prostředků z minulého roku ve výši 2 321 000 Kč.

Během roku 2008 schválilo zastupitelstvo města úpravy rozpočtu na rok 2008 na svých pravidelných zasedáních. Konečná výše upraveného rozpočtu k 31. 12. 2008 u příjmů činí 201 194 970 Kč a u výdajů činí 228 307 460 Kč. Po úpravách byl rozpočet opět schodkový. Vyšší výdaje měly být financovány z přebytku hospodaření roku 2007 ve výši 27 112 490 Kč.

Upravený rozpočet příjmů v roce 2009 byl splněn na 115 %. Skutečnost vyinkasovaných příjmů v roce 2008 činila celkem 231 366 140,48 Kč. Upravený rozpočet výdajů v roce 2008 byl splněn na 83,59 %. Výdaje činily celkem 90 841 983,21 Kč.

Hospodaření města Dobruška za rok 2008 skončilo přebytkem ve výši 40 524 157,27 Kč. Kladný výsledek hospodaření ovlivnil hlavně prodej bytů a budovy střediska správy lesů ke konci roku 2008.

Nezaměstnanost

Nezaměstnanost v dobrušském regionu nevykazovala v průběhu roku velkou míru. K 31. prosinci roku 2007 činila 2,87 %, což představuje 201 osob. K mírnému zvýšení došlo v lednu (3,01%, tj. 210 osob), od února však již následoval pokles, a to až na květnových 163 osob (2,33 %). Ani další měsíce nevybočovaly z tohoto trendu. Až teprve od srpna začal pozvolný růst: srpen – 191 osob, tj. 2,84 %, září – 193 osob, tj. 2,82 %, říjen – 210 osob, tj. 3,06 %, listopad – 221 osob, tj. 3,17%. Skokový nárůst byl pak zaznamenán v prosinci (267 osob, tj. 4,03 %) jako důsledek počínající krize. V tomto měsíci také Dobruško přesáhlo celookresní průměr, který činil 3,98 %.

Tradičně vyšší čísla tvoří nezaměstnanost žen než mužů. Na konci roku to na Dobrušku představovalo 117 mužů, tj. 3,13 %, a 150 žen, tj. 5,25 %. Postupně také ubývalo volných míst pro nezaměstnané. Částečně snižování nezaměstnanosti napomáhají veřejně prospěšné práce ve městech a obcích. Velmi nepříznivý je fakt, že nejvíce nezaměstnaných je ve věkové kategorii 20 až 24 let. U žen je to ve věku 50 až 54 let, kdy je jen velmi obtížné tyto ženy, které ztratí práci, znovu zaměstnat.

Obchod, živnosti a služby

Jednou z pátých komunální ekonomiky jsou drobné živnosti. Zajišťují pro občany ty nejběžnější, ale zároveň mnohdy nejpotřebnější služby, především mnoha řemesel potřebných pro dobrý chod každé domácnosti i pro život člověka vůbec.

Dobrušský živnostenský úřad zapsal v roce 2008 do živnostenského rejstříku 178 nových provozoven a udělil 300 nových živnostenských rozhodnutí. Oproti tomu rozhodl o zrušení 96

živnostenských oprávnění a 7 jich zrušil z moci úřední. Zrušeno bylo na 40 živnostenských provozoven a 601 živnostníků přerušilo svoji činnost. Dále bylo provedeno 178 zápisů provozoven do živnostenského rejstříku. Všechny uvedené údaje se týkají celé spádové oblasti Dobrušky jako města III. stupně.

Na poplatcích za užívání veřejného prostranství bylo vybráno 430.270,- Kč od více než 1.400 prodejců. To svědčí o velké oblibě především tradičních dobrušských úterních trhů, které jsou provozovány od března do prosince.

Technické služby

Dlouhou řadu úkolů v oblasti údržby a zkvalitňování životního prostředí v Dobrušce plní technické služby. Zajišťují například údržbu a opravy komunikací nejen ve městě samotném, ale i ve všech sloučených obcích, což představuje desítky kilometrů silnic, které je nutno udržovat ve sjízdném stavu ve všech ročních obdobích. Od jara do podzimu to znamená neustálé opravy těchto komunikací a v zimním období jejich pluhování, aby i odlehlejší samoty měly spojení s městem. V Družstevní ulici bylo zřízeno nové parkoviště pro 15 aut a parkovací místa byla zřízena i v ulici Čs. odboje. V nedobrému stavu jsou také chodníky, které technické služby postupně předlažďují. Starají se také o dopravní značení, které je však bohužel častým terčem opilýých vandalů.

Jakmile na jaře povyroste tráva, začíná pro technické služby náročná a po většinu roku trvající práce na sečení veřejných prostranství. Využívají k tomu dvě sekačky ETESIE a větší plochy (hřiště u Mělčan, parčík pod hřbitovem, svahy u bazénu, pozemky v Domašíně a Běstvinách, Petráňova zahrada aj.) jsou sekány strojem CARRARO. Příkopy od hranic města včetně komunikace k pulické cihelně a příkopy po vesnicích seče traktor s neseným nářadím BERTI. Mnohé menší plochy jsou také udržovány za pomoci křovinořezu. Údržba veřejné zeleně se provádí hlavně stříháním živých plotů a keřů. Kácení stromů se provádí na základě rozhodnutí odboru životního prostředí. Samozřejmostí je zalévání okrasné zeleně.

Ve velmi dobrém stavu je veřejné osvětlení, u něhož jsou prováděny pravidelně předepsané revize. Technické služby rovněž smluvně pečují o veřejné osvětlení v obcích Bačetín, Dobřany, Janov, Olešnice, Ohnišov, Podbřezí, Sudín a Val a na objednávku poskytují servisní služby i soukromým osobám a podnikatelům.

Technické služby se rovněž starají o údržbu tří hřbitovů; městského, vesnického a hřbitova v Pulicích. Protože hřbitovy nemají správce, byl pro tyto práce vyčleněn jeden zaměstnanec technických služeb (Jiří Klossowski), který seče a uklízí trávu a na podzim hrabe listí. Na hřbitovech se provádí i odvoz odpadu a další práce včetně požadavků na likvidaci hrobů. V roce 2008 bylo takto zlikvidováno 31 hrobů při kontrole pořádku ve smlouvách a dalších 62 hrobů, o jejichž likvidaci požádali sami nájemci, kteří ji také zaplatili.

Technické služby zabezpečují také údržbu bytového fondu, včetně oprav osvětlení, vodovodních baterií, dveří, ale i nábytku v majetku města. Prováděly také odvoz odpadkových košů a výlep plakátů.

Na velmi dobré úrovni je provoz veřejných WC. Provozní doba je včetně sobot a nedělí a otevřeno je i při veškerých důležitých akcích pořádaných ve městě. Pečováno je i o údržbu městského stadionu a jeho provoz.

Některé práce by technické služby nemusely dělat, kdyby nebylo neustálého ničení zařízení vandaly a opilými občany. Neustále je proto nutné opravovat a zasklívat autobusové zastávky v Dobrušce i ve vesnicích. Terčem ničení jsou i lavičky, zejména v Archlebových sadech a v parčíku Na Trojici. Rovněž zvýšená potřeba úklidu ve městě vyplývá většinou z nepořádku, lajdáctví a vandalizmu některých lidí.

Péčí a úsilím technických služeb se naše město postupně vylepšuje a stává se z něho příjemné místo pro každodenní život.

Sociální oblast

Od 1. 1. 2008 byly zavedeny regulační poplatky ve zdravotnictví, za návštěvu u lékaře 30 Kč, v lékárně za položku na receptu 30 Kč, za návštěvu pohotovosti 90 Kč, za den pobytu v nemocnici 60 Kč, poplatek se týká i všech novorozenců. Od těchto poplatků jsou osvobozeni pouze občané, kteří pobírají dávky pomoci v hmotné nouzi (příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení a mimořádnou okamžitou pomoc). Životní minimum je stále stejné, nebylo zvýšeno, pro jednotlivce 3 126 Kč, pro

první osobu v domácnosti je 2 880 Kč, pro druhou a další osobu v domácnosti je 2 600 Kč, pro děti do 6 let věku je 1 600 Kč, pro děti od 6 do 15 let věku je 1 960 Kč a pro děti od 15 do 26 let (nezaopatřené) je 2 250 Kč. Minimální mzda je stanovena částkou 8 000 Kč, hrubá nominální mzda v roce 2008 byla 23 542 Kč, průměrná mzda v celém národním hospodářství v roce 2008 na přepočtené počty zaměstnanců byla 22 713 Kč. Průměrný důchod v České republice byl 9 111 Kč.

Od 1. 1. 2008 byla zrušena dávka příspěvek na zvýšené životní náklady, která byla přiznána osobám, které trvale používaly ortopedické nebo jiné kompenzační pomůcky.

Změny v zákoně o sociálních službách - po dobu hospitalizace ve zdravotnickém zařízení, které trvá déle než jeden měsíc je výplata příspěvku zastavena, povinnost tuto skutečnost oznámit mají pečující osoby. V případě úmrtí oprávněné osoby se rozšiřuje okruh osob, na které přechází nárok na výplatu dávky.

Celkem odbor sociálních věcí a zdravotnictví vyplatil na dávkách sociální péče 52 milionů Kč, 45 milionů na dávku příspěvek na péči, 6,2 milionů na dávkách pro zdravotně postižené občany a skoro 1,5 milionů na dávkách pomoci v hmotné nouzi.

Další změny se týkají dávek státní sociální podpory, prakticky ve všech dávkách dochází ke snížení, přídavek na dítě se vyplácí pouze do příjmu rodiny do 2,4 násobku životního minima (zatím do 4 násobku), sociální příplatek do výše 2 násobku životního minima) zatím do 2,2 násobku, porodné se vyplácí pro každé dítě ve výši 13 000 Kč (zatím 17 760 Kč). Pohřebné dávka se vyplácí pouze v případech, kdy je vypraven pohřeb rodiči nezaopatřeného dítěte nebo nezaopatřenému dítěti (dosud každé osobě, která vypravila pohřeb). Příspěvek na školní pomůcky v souvislosti s nástupem dítěte do první třídy, zaniká (1000 Kč). Velká změna je ve vyplácení rodičovského příspěvku (dosud všem 7 582 Kč do čtyř let věku dítěte) nyní ve 3 výších, ve zvýšené 11 400 Kč - do 2 let věku dítěte, v základní 7 600 Kč do 3 let věku dítěte, a ve snížené 3 800 Kč do 4 let věku dítěte. Rodiče se mohou rozhodnout, jak dlouhou dobu chtějí být s dítětem doma, jejich rozhodnutí je neměnné.

Změna je i ve výplatě při pracovní neschopnosti – první 3 dny se neposkytují nemocenské dávky, dále nemocenské dávky hradí zaměstnavatel – pro 4. – 30. den 60 %, pro 31. – 60. kalendářní den – 66 %, od 61. dne – 72 %. Výše podpory při ošetřování člena rodiny je 60% z denního vyměřovacího základu.

Peněžité pomoc v mateřství je sjednocena na 28 týdnů (dříve osamělé matky čerpaly 37 týdnů). Nezaměstnané ženy nemají nárok na peněžitou pomoc v mateřství, tyto matky mají nárok ode dne narození dítěte na rodičovský příspěvek.

Podpora v nezaměstnanosti – uchazeč, který je sankčně vyřazen z úřadu práce, může požádat až po uplynutí 6 měsíců ode dne vyřazení, do opětovné evidence (dosud mohl požádat prakticky druhý den od vyřazení). Nárok na podporu v nezaměstnanosti má uchazeč, který vykonával alespoň 12 měsíců výdělečnou činnost. Podpora v nezaměstnanosti se poskytuje osobám do 50 let věku v délce 6 měsíců, od 50 do 55 let - 9 měsíců, nad 55 let věku 12 měsíců, výše podpory ve výši 50% po dobu 6 měsíců a zbývajících dobu 45% z průměrného měsíčního čistého příjmu z posledního zaměstnání. Maximální výše podpory je 11 389 Kč. Tyto veškeré změny byly realizovány na základě přijetí zákona o stabilizaci veřejných rozpočtů.

Dvakrát se v tomto roce sešli poskytovatelé sociálních služeb ORP III- Dobruška k poradě ohledně zvyšování kvality poskytovaných služeb. Rovněž byla ustavena řídicí skupina plánování sociálních služeb na Dobrušku (tzv. komunitní plánování).

4. Kulturní dění ve městě

Městské televizní vysílání

Městské vysílání kabelové televize je již vyráběno pouze digitálně. Došlo tak k dalšímu podstatnému zkvalitnění jeho technické úrovně. Vysílání je vyráběno v licenci, jejímž vlastníkem je firma z Ostravy, a vlastní výrobu pořadů provádí na smluvním základu firma HEURÉKA pan Zdeňka Frimla. Postupně dochází také k neustálému zkvalitňování obsahové úrovně vysílaných programů. Jádrem tvoří krátké zpravodajské reportáže z nejdůležitějších událostí uplynulého období ve městě, které přibližují občanům i akce, jichž se z nejrůznějších příčin nemohou osobně zúčastnit. Prostřednictvím televizního vysílání jsou občané seznamováni i s obsahem a výsledky zasedání městského zastupitelstva. Ve vysílání se rovněž objevují filmy o historii města a regionu, natáčené vlastivědným muzeem za úzké technické spolupráce s firmou HEURÉKA.

Reportážní kamera městského televizního vysílání byla v roce 2008 u všech důležitých událostí, které se v Dobrušce odehrály. Z významných kulturních akcí to byly např. Svatováclavské slavnosti, pouť, Toulky po dobrušských památkách či všechny akce spojené s odhalením památníku Františka Kupky. Televize také propaguje kulturní pořady a přispívá tak k jejich vyšší návštěvnosti. Stala se již neodmyslitelnou součástí života města.

Nové publikace o městě

V roce 2008 vyšlo několik publikací, zabývajících se městem Dobruškou a okolním podorlickým regionem, především z pohledu historie. Nakladatelství Paseka vydalo v edici *Zmizelé Čechy* knihu Josefa Ptáčka *Dobruška a Opočno*. V textovém úvodu se autor zabývá stručně dějinami obou měst a obrazová část obsahuje staré fotografie z obou měst, povytce dnes již jejich zmizelých domů a ulic.

Liberecké nakladatelství Bor vydalo knížku vyprávění Jiřího Macha *Příběhy od Zlatého potoka*. Publikace vypráví o zajímavostech z historie našeho regionu a několik příběhů se týká přímo Dobrušky. Knížku doprovázejí fotografie autora a ilustrace dobrušského výtvarníka Karla Štětiny.

Dobrušce oproti jiným městům dosud scházela reprezentativní obrazová publikace. Připravit takovou knihu dostal za úkol kolektiv autorů vedený Jiřím Machem. Jeho dalšími členy byli Josef Frýda, Petr Slavík a Vladimíra Svobodová. Kniha s názvem *Dobruška* se zabývá jak minulostí, tak současností města i širšího spádového regionu. Její obrazový doprovod tvoří na tři stovky fotografií dobrušských fotografií. Součástí díla je i kapitola o významných dobrušských firmách zachycující osmnáct podniků, které tvoří páteř městské ekonomiky. Příslušné firmy se na vydání knihy podílely i finančně. V knize je vloženo DVD obsahující dalších 300 fotografií samostatně i v prezentacích a film o Dobrušce v české a anglické jazykové verzi. Na přípravě DVD se podíleli Jiří Mach, Martin Řehák, Vladimír Jelínek, Zdeněk Friml a Michael Cole. O úspěšnosti knihy svědčí i to, že za několik prvních měsíců od uvedení na trh se prodalo přes 500 výtisků.

Péče o památky

V roce 2008 byly na území Dobrušky opět realizovány opravy kulturních památek, zejména se jednalo o památky, které jsou ve vlastnictví města Dobrušky. Mezi kulturními památkami, které byly opravovány je i Laichterův dům čp. 360 v Domašínské ulici, který je v majetku města. Volně stojící přízemní dům s klasicistními rysy datovaný do 1. třetiny 19. století s pálenou krytinou místní výroby se nachází nedaleko kostela sv. Václava. Objekt je místem narození významného českého nakladatele Jana Laichtera a spisovatele Josefa Laichtera. Objekt je využíván Městským muzeem, sloužil jako depozitář a výstavní prostor. Objekt bude využíván i nadále k muzejním účelům s možnou expozicí pro návštěvníky města. Využito bude pouze přízemí objektu, půdní prostory zůstanou volné. Objekt je součástí stabilizující historické zástavby a svým pojetím dokládá původní podobu dnes téměř zaniklé zástavby města domy tohoto, téměř venkovského typu. Po dlouhých letech neprováděné údržby bylo s pomocí finančního příspěvku Programu regenerace Městské památkové zóny Dobruška - z prostředků Ministerstva kultury ČR přistoupeno k opravě nejkritičtější části objektu – tj. krovu střechy. K posouzení krovu a jeho stavu byl v listopadu r. 2005 proveden mykologický průzkum. Během následujících let se stav dalších prvků krovu zhoršoval vlivem působení dřevokazného hmyzu a houby. Napadení trámů hmyzem a ligninovorní houbou bylo na místě samém při rozkrývání konstrukcí v r. 2008 posouzeno jako kritické a na základě provedeného podrobnějšího průzkumu rozkrývaných konstrukcí krovu a na místech existence původní krytiny při zahájení stavebních prací na obnově kulturní památky bylo přihlédnuto k rozšíření výměny poškozených prvků krovu a tím k celkové výměně krovu včetně všech vazných trámů v jižní i severní části objektu. V prostoru půdy byl umístěn jeden chemicky ošetřený původní prvek krovu resp. část střední vaznice a stojka s pásky. Kopie krovu jako celek byla ošetřena proti houbám a dřevokaznému hmyzu. Následovala oprava střešní krytiny v severní části objektu, odstraněna byla novodobá plechová střešní krytina na jižní části objektu, byl obnoven a vyzděn štít s oknem v jižní části objektu, obnoveny klempířské prvky v materiálu měď. Viditelné prvky trámů byly opatřeny hnědým nátěrem. Původní střešní tašky ze severní části objektu byly očištěny, omyty a znovu položeny. Jižní plocha střechy byla až do r. 2008 pokryta falcovaným plechem. Ten byl demontován a plocha pokryta pálenými bobrovkami v červené barvě. Prostor pod stropem v JV části domu byl vyklizen včetně prostoru půdy. Strop nad JV částí byl staticky podepřen trámovým. Dochované části původních trámů z krovu budou sloužit k odebrání

vzorku na zjištění stáří použitého dřeva - provedení dendrochronologického průzkumu. Opravu 1. etapy objektu provedla stavební firma Štěpánek z Opočna.

V r. 2007 se město Dobruška, jako vlastník kulturní památky - objektu čp. 185 – rodný domek F. L. Věka zúčastnilo dotačního programu z Královéhradeckého kraje. Žádost o dotaci byla směřována na opravy plochy dvorní části domku, na opravy opěrných zdí navazujících na dvůr. Protože za získaný finanční obnos byly provedeny základní stavební práce na opěrných zdech se záměrem vytvoření půdorysu pro budoucí, obyvateli i turisty využívanou plochu dvora ke kulturním akcím a volně navazující budoucí park, byl dán z pohledu památkové péče počátkem r. 2008 návrh Radě města Dobrušky pokračovat v započaté obnově areálu i v r. 2008. Za finanční podpory grantového programu Královéhradeckého kraje - Obnova památkového fondu na území Královéhradeckého kraje byla provedena obnova v tomto rozsahu: Opravy plochy dvorní části domku F. L. Věka čp. 185. Plocha byla urovnána a použitelné kusy již odstraněné opuky vráceny zpět. Dožilé kameny byly nahrazeny novými. Pokládka opukových kamenů-placáků. Provedeno bylo osazení kamenné koruny na západní zeď uzavírající dvůr. Cílem bylo opravit dožilé pochůzné plochy dvora a zajistit tak bezpečnost návštěvníků objektu domku F. L. Věka. Záměrem obecně je účelové využití prostoru a rehabilitace místa, jehož oprava byla zahájena díky finančnímu příspěvku z r. 2007. Stavební práce v obou letech prováděla firma kamenictví Kubala.

Také památkám, které patří umělecky asi k nejzajímavějším a nejvýmluvnějším, totiž sochám, byla loni věnována pozornost. Za finančního příspěvku nového dotačního programu Ministerstva kultury ČR - Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností bylo v r. 2008 přistoupeno k restaurování sochy Panny Marie u kostela, která je prohlášenou kulturní památkou a je ve vlastnictví města Dobrušky. Nachází se v lokalitě Venclíkovy sady, ve Svatodušské ulici směrem ke hřbitovům a renesančnímu kostelíku. Je umístěna na pozemku parc. č. 1727/1 v k.ú. Dobruška. Pískovcová socha byla vytvořena v dynamickém barokním slohu. Na obdélníkové stupňovité základně stojí čtyřboký kvádrový podstavec s volutami po stranách. Na přední straně je reliéf starozákonního krále Davida. Rám podstavce je zdoben rostlinným dekorem, vpředu je text s chronogramem 1747. Socha korunované Panny Marie s Ježíškem je oděna v bohatém honosném širokém rouchu, na zádech má plášť. Roucho je přepásáno dvěma růženci a řetězem. Stojí na oblacích s hlavičkami čtyř andělů. Sochu zhotovil roku 1747 příslušník sochařské rodiny Melnických z Vamberka, kteří v Dobrušce zanechali výrazný otisk i v jiných sochařských dílech. Socha P. Marie je jednou z umělecky nejhodnotnějších plastik v Dobrušce a jde o typický barokní doplněk zdejší podhorské krajiny. Památka vykazovala známky povrchové eroze kamene, mechanického poškození, byly registrovány některé chybějící detaily, které byly doplněny a uvedené nedostatky odstraněny. Chybějící části hran, které jsou již dlouhodobě vystaveny povětrnosti a dostaly oblé hrany nejsou doplňovány v rámci zachování autenticity a dojmu přirozeného stáří díla. Památka by vždy měla působit dojmem, že je zde jako svědek dob minulých a že se nám představuje v podobě jako dílo, které zde již cca 250 let stojí. Mimo to památka vykazovala běžné znečištění mechy, lišejníky a exhaláty z ovzduší. Socha byla hydrofobizována. Odstraněny byly nevyhovující vysprávký a obnoveno dožilé spárování. Restaurování provedl akademický sochař Ivan Tlášek z Libniče a Ondřej Nosek z Hořic.

Další sochou, u které proběhla oprava a restaurování, byla socha Nejsvětější Trojice v Novoměstské ulici v Dobrušce, která je umístěna na soukromém pozemku parc. č. 1596 v k.ú. Dobruška a je ve vlastnictví pánů Pavla Kárníka a Jana Kárníka z Dobrušky. Pískovcová socha se nachází na místě bývalých stínadel a je připomínkou zdejších událostí. Socha je tvořena ze čtyř dílů - soklové části, nadsoklový díl s volutami, sloup s římsou a hlavicí a vlastní socha Nejs. Trojice. Na jednom stupni je vysoký hranolový sokl s bočními volutami, na profilované římsce je nižší sokl a na hlavicí je sousoší Nejsvětější Trojice v oblacích – vlevo Kristus s křížem, vpravo Bůh Otec, uprostřed zeměkoule, nad kterou je Duch svatý. Vzadu na soklu je uvedeno „A o 1809“. Materiál – jemný pískovec okrové barvy, doba vzniku - klasicismus, autor díla - Martin Bartoš, oprava sochy byla provedena v r. 1864. Na podzim r. 2006 byla provedena demontáž celého sochařského díla, protože již dlouhodobě bylo nakloněno jižním směrem a hrozil mu pád. Socha byla po demontáži uložena na původním místě v zahradě a zajištěna. V r. 2008 vznikl nový dotační program Ministerstva kultury ČR - Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností. Díky této finanční podpoře a ochotě vlastníka pana Pavla Kárníka bylo možné sochu zpětně osadit na původní místo - tentokrát již na odpovídající základ a provést její celkové restaurování. Sousoší s pilířem vykazovalo známky povrchové eroze kamene a mechanického poškození. Mimo to byla socha znečištěna mechy,

lišejníky a exhaláty z ovzduší. Tyto nedostatky byly odstraněny. Zaznamenány byly nevyhovující vysprávkky, které byly opraveny. Jednotlivé části kamenných bloků byly nově spojeny pomocí nerezových ocelových kramlí. Zvýrazněn byl barvou nápis na zadní straně soklu. Celé dílo bylo hydrofobizováno.

Obnovovány byly i měšťanské domy na náměstí F. L. Věka v prostoru Městské památkové zóny Dobruška. Za všechny připomeňme alespoň provedení kopií dřevěných oken v zadním traktu měšťanského domu čp. 12, provedení nátěru plechové střešní krytiny na domě čp. 20 a demontáže falcovaných střešních krytin na objektech čp. 33 a 40 a položení nových plechových střešních dílců imitujících pálenou střešní tašku v červené barvě.

Kulturní zařízení města Dobrušky

Rozhodnutím městského zastupitelstva byla k 1. červenci 2008 ustavena nová organizační složka města – Kulturní zařízení města Dobrušky. Do něho byla sloučena všechna dosavadní kulturní zařízení, tj. kulturní dům, knihovna, kino a muzeum. Došlo také ke změnám názvů těchto zařízení – všechna mají nyní na začátku uvedeno Kulturní zařízení města Dobrušky a následně příslušné označení, tj. knihovna, kulturní dům, Panoramatické kino 70 a vlastivědné muzeum.

Na základě výsledků výběrového řízení se vedoucí této organizační složky stala Bc. Vladimíra Svobodová, dosavadní vedoucí knihovny, kteroužto funkci zastává i nadále. Vedoucím kina je Pavel Štěpán, kulturního domu Václav Verner a vlastivědného muzea Mgr. Jiří Mach.

Městská knihovna

Městská knihovna je součástí organizační složky Kulturní zařízení města Dobrušky a je financována z jeho rozpočtu. V roce 2008 neměla žádné investice. Během celého roku 2008 byly poskytovány služby veřejné knihovny plynule, nedošlo k přerušení provozu, pouze v období vánočních prázdnin je provozovna pravidelně každým rokem uzavřena. V tomto období čtenáři neprojevují zájem o návštěvu knihovny a náklady na její případný provoz by neodpovídaly poskytnutým službám.

Za celý rok využilo služeb městské knihovny celkem 23 597 uživatelů, což je oproti číslu 23 152 z roku 2007 mírný nárůst. Do tohoto počtu jsou započítáni návštěvníci obou půjčoven, uživatelé internetových stanic a účastníci kulturně-výchovných akcí.

V rámci služeb MVS (meziknihovní výpůjční služba) bylo v roce 2008 kladně vyřízeno celkem 116 požadavků od čtenářů. Zmíněná služba je využívána především studenty a pedagogy, kterým se tak stává vysoce odborná literatura běžně dostupnou. Velice stoupl zájem o MVS z jiných knihoven, tj. zájem o zapůjčení knih z našeho fondu jiným knihovnám. Tato služba dříve nebyla téměř provozována a svědčí o kvalitní akvizici odborné literatury.

Zájem o služby související s připojením na celosvětovou internetovou síť v roce 2008 proti minulému roku stoupl. V roce 2008 bylo evidováno 2 106 uživatelů, v roce 2007 to bylo 1 306 uživatelů, v roce 2006 jen 1 096 návštěvníků. Svůj podíl na tom má zavedení internetu od 1. 7. 2007 pro registrované čtenáře zdarma (v souladu se Zákonem o knihovnách č. 1/2005 Sb.).

Knihovna zprostředkovává uživatelům přístup k veřejně přístupným informačním databázím, uživatelům je k dispozici LexisNexis a Databáze české poezie 19. a počátku 20. století.

Od 1. listopadu 2007 má dobušská knihovna nové webové stránky na adrese www.mestodobruska.cz/knihovna. Skryté počítadlo eviduje jejich návštěvnost. V roce 2008 je navštívilo 4 951 uživatelů. Na webových stránkách je přístupný také on-line katalog, který je doplněn jednoduchým návodem pro práci s ním, a elektronický výpůjční protokol. Od firmy LANius jsou aktivovány statistiky návštěvnosti elektronického výpůjčního protokolu a on-line katalogu z prostoru knihovny a mimo ni, takže splňujeme veškeré požadavky pro nová pravidla sledování statistik v roce 2009. Čtenáři začali v roce 2008 využívat možnosti objednávek MVS elektronickou cestou.

Knihovní fond, čtenáři

Knihovna měla k 31. 12. 2008 ve svém fondu 31 350 knihovních jednotek a 65 titulů periodik. Na nákup knihovního fondu bylo vynaloženo 321 338,- Kč. Přírůstky knih činily 1 365 svazků, což je zhruba stejný počet jako v uplynulých letech. Na nákup knih požadovala knihovna na základě mnohaletých zkušeností částku 300 000,-Kč. Jedná se o sumu, která je dostačující pro zachování kvalitativního standartu služeb. Přesto byla v rozpočtu zřizovatelem tato částka krácena na pouhých 125 000,-Kč. Zmíněná částka je postačující na zabezpečení kvalitní akvizice na cca 4 měsíce.

Proto došlo v průběhu roku 2008 k úpravě rozpočtu, když bylo na nákup knih vyčleněno a přesunuto z jiných kapitol rozpočtu KZMD dalších 200 000,-Kč. Úbytek způsobený vyřazením zastaralých, zničených a ztracených knih byl 731.

Podle statistických zjištění měla Dobruška 1. 1. 2008 celkem 7 008 obyvatel. K 31. 12. 2008 registrovala knihovna města Dobrušky 1 230 čtenářů, což je 17,5% z celkového počtu obyvatelstva. Z tohoto počtu bylo čtenářů do patnácti let 302. Do půjčoven přišlo za celý rok celkem 18 299 návštěvníků. Ve srovnání s předchozími lety jsou udávaná čísla prakticky shodná. Bylo učiněno 54 812 výpůjček. Rezervací bylo vyřízeno 1 387.

Metodický obvod

Knihovna slouží jako středisková a ve svém metodickém obvodu měla v roce 2008 celkem 16 obecních knihoven. V průběhu roku požádaly o možnost využívat této služby dvě nové obce, Val u Dobrušky a Bohdašín. Na základě smlouvy uzavřené s městem Dobruška přispívají jednotlivé obce finanční částkou na služby s tím spojené. V roce 2008 to bylo 13 500,- Kč a za tuto částku bylo nakoupeno 88 nových svazků.

V rámci státních dotací na tzv. regionální funkce obdržela pověřená knihovna v Rychnově nad Kněžnou pro náš metodický obvod částku 100 000,- Kč. Za ni bylo nakoupeno a zpracováno 586 knihovních jednotek, které jsou určeny obecním knihovnám. Na zajištění prací souvisejících s výkonem regionálních služeb vyčleňuje pověřená Městská knihovna v Rychnově nad Kněžnou půl pracovního úvazku pro metodický obvod Dobruška. Pracovnice je zaměstnancem rychnovské knihovny. Její náplní je, mimo jiné, příprava výměnných souborů pro obecní knihovny. V roce 2008 bylo vyexpedováno celkem 104 souborů, které obsahovaly 5 192 svazků knih.

Spolupráce knihoven

Městská knihovna Dobruška spolupracovala se SKIPem (Svaz knihovníků a informačních pracovníků) a KDK (Klubem dětských knihoven). V průběhu roku se zúčastňovala seminářů a workshopů, které zmíněné organizace pořádaly. Kromě toho sama akce organizovala.

9. září 2008 proběhlo v pověřené Městské knihovně v Rychnově nad Kněžnou setkání profesionálních knihovníků oblasti Rychnov nad Kněžnou, Opočno a Dobruška. Jeho pořadatelé byly Rychnov nad Kněžnou a Dobruška.

Městská knihovna Dobruška průběžně již druhým rokem poskytuje metodickou pomoc školní knihovně Gymnázia Dobruška při přechodu na automatizované zpracování jejího knihovního fondu.

Kulturně výchovné akce knihovny pro veřejnost

V roce 2008 se uskutečnilo celkem 157 vzdělávacích a kulturních akcí, z čehož bylo 12 výstav, několik besed, autorských čtení, soutěží a programů pro školy z Dobrušky a blízkého okolí. Pořadů se zúčastnilo celkem 3 192 lidí.

Mezi nejvýznamnější akce roku patří autorské čtení Petry Hůlové, které bylo natáčeno Českou televizí v rámci cyklu dokumentů *Generace 0*. Z dalších literátů byli pozváni Jiří Mach nebo John Davis. Pořádali jsme opět literární maratón regionálních autorů a Vánoce v dobrušské knihovně.

Každoročně se knihovna zapojuje svým programem do dobrušských oslav pod názvem *Svatováclavské slavnosti*. Pravidelně se účastní propagačních akcí *BMI* a *Týden knihoven, Magnesia Litera, Dny poezie*. Všechny připravené pořady jsou hojně navštěvovány.

Dětské oddělení pořádá jednou měsíčně odpoledne pro nejmenší *Povídám, povídám pohádku*. Několikrát do roka vyhlašuje výtvarné a literární soutěže, v roce 2008 to byla např. soutěž *Velké letní putování (3.ročník)*. Dětské oddělení v roce 2008 pořádalo již podruhé *Noc s Andersenem*.

V roce 2008 bylo uskutečněno celkem 32 informačních lekcí pro žáky mateřských, základních a středních škol Dobrušky a okolí. V rámci BMI knihovna uspořádala vzdělávací soutěž pro děti do 15 let *Znáš internet?*

Senioři, kteří navštěvují Dobrušskou knihovnu, jsou zaškolení v práci s PC průběžně po celý rok podle jejich požadavků a tuto možnost velice kladně hodnotí.

Zaměstnanci, organizační změny

Během roku 2008 nastaly v knihovně personální změny. Odešla pracovnice oddělení pro dospělé čtenáře, za níž byla přijata paní Veronika Sazimová. Zaučila se velice rychle ke spokojenosti ostatních pracovníků knihovny i uživatelů. Celé druhé pololetí byla v pracovní neschopnosti paní Marie Průdková, která v knihovně zajišťovala katalogizaci. Tato pracovnice odchází v únoru 2009 do

starobního důchodu. Ve třetím čtvrtletí za ni byla přijata náhrada, Mgr. Alena Arijčuková, která kompletně převzala patřičnou agendu. Knihovna má tedy čtyři zaměstnance pracující na plný úvazek.

Od 1. 7. 2008 došlo k organizačním změnám a knihovna se stala střediskem organizační složky Kulturní zařízení města Dobrušky spolu s vlastivědným muzeem, informačním centrem, kulturním domem a Panoramatickým kinem 70. Do té doby byla knihovna samostatnou organizační složkou, jejíž součástí bylo od 1. 7. 2007 informační centrum

Informační centrum

Začátek roku byl již tradičně ve znamení příprav na veletrh cestovního ruchu Regiontour Brno, kterého jsme se dobrušské IC zúčastnilo ve dnech 9. – 13. ledna 2008. Dobruška se představila jako součást turistické oblasti Orlické hory a Podorlicko v expozici Královéhradeckého kraje.

14. února se pracovnice informačního centra zúčastnily jako návštěvníci veletrhu Holiday World v Praze na němž získaly nové kontakty a zkušenosti. Ve dnech 14. – 15. března 2008 se v Hradci Králové konal veletrh cestovního ruchu Infotour, jehož se město Dobruška účastnilo jako vystavovatel. Představily se zde především materiály o Dobrušce, muzeu, mapky apod.

Ve dnech 24. – 26. dubna 2008 se ve Vsetíně konalo členské fórum asociace sdružující informační centra po celé České republice A.T.I.C. (Asociace Turistických Informačních Center), jejímž členem se IC stalo dnem 15. února 2008.

Ve dnech 24. – 25. května 2008 se v Dobrušce konal 1. ročník Dobrušské pouti. Pracovnice informačního centra již v březnu a následně také v dubnu kontaktovaly prodejce, stánkaře. Měly na starost shromažďování rezervací stánků, smluv a jiných dat souvisejících s Dobruškou poutí.

V červnu 2008 se v Dobrušce uskutečnil Den bezpečnostních a záchranných složek. Informační centrum se v době pořádání této akce stalo kontaktním místem pro pozvané návštěvníky a spolupřadatele této velké akce.

Dnem 1. července 2008 se stalo informační centrum součástí organizační složky města Kulturní zařízení města Dobrušky. Tímto dnem začalo úzce spolupracovat s městskou knihovnou, vlastivědným muzeem, kulturním domem a Kinem 70 v Dobrušce.

Do hlavní turistické sezony vstoupilo IC se spoustou nového zboží, jež nyní nabízí – odznak města Dobrušky, cykloznámky, štítky na hole, pšišalky s logem města, hodiny, šňůrky na krk s logem města, rozšířila se nabídka regionální literatury Orlických hor a Podorlicka, DVD o Dobrušce apod.

Na podzim tohoto roku se pracovnice informačního centra zúčastnily mezinárodního veletrhu cestovního ruchu MADI Praha.

V tomto roce pokračovaly pracovnice v elektronickém rozesílání měsíčních přehledů kulturních a sportovních akcí v Dobrušce a v okolí a pátečních pozvánek na vybrané víkendové akce ve městě a v nejbližším okolí. Pracovnice informačního centra se zaměřily na propagaci své práce v médiích, připravily několik článků do Orlického týdeníku a Deníku Rychnovska. Informační centrum v tomto roce také několikrát inzerovalo v periodikách Travel Profi, Kam po Česku, TIM, Patriot apod., v nichž se zejména propagovaly kulturní akce typu Letní dobrušské muzicírování, Svatováclavské slavnosti apod., ale také město Dobruška se svou bohatou historií a svými slavnými osobnostmi. Informační centrum představilo Dobrušku v brožůře Města a obce Královéhradecka a dále v měsíčníku TIM, kde byla snaha zaměřena na propagaci především muzea v Dobrušce a židovské minulosti. Na podzim tohoto roku byl připraven krátký text přibližující Dobrušku zejména turistům pro turistický atlas Eurobeds 2009, jenž bude k dispozici a zapůjčení v informačním centru všem klientům. Dále IC spolupracovalo při vydání dalšího výtisku Kačenčinych listů a následně při vydání jejich zimní mutace Rampušákových listů. I nadále informační centrum v tomto roce informovalo širokou veřejnost o své činnosti v Dobrušském listu a v Dobrušském zpravodaji.

Na konci roku 2008 proběhla pravidelná kontrola informačního centra centrálou cestovního ruchu Czechtourism, která hodnotila dobrušské informační centrum kladně.

Kromě zmíněných aktivit plnilo informační centrum svůj hlavní úkol – poskytovat informace o službách ve městě, sportovních a kulturních akcích, dopravním spojení, ubytování, kulturních památkách, možnostech sportovního vyžití, prodej vstupenek apod. a dále tyto informace shromažďovat, ověřovat a nechat přístupné široké veřejnosti na webových stránkách města Dobrušky a zejména na našich stránkách dobrušského infocentra.

Na podzim roku 2007 byl zaveden automatizovaný provoz infocentra s pomocí počítačového software ZAIC (záznamník informačního centra), který sleduje a vyhodnocuje skladové zásoby zboží,

eviduje služby pro veřejnost, vede statistiku návštěvnosti a plní funkci elektronické pokladny. Díky němu je evidováno za rok 2008 celkem 12 600 návštěvníků.

Během roku 2008 byl průběžně obsahově doplňován web infocentra na adrese www.mestodobruska.cz/ic, dále byly spuštěny cizojazyčné verze se základními informacemi pro turisty (polština a angličtina).

Do informačního centra byly pracovním zakoupeny nové počítače, jež jsou velkým přínosem ke zlepšení činnosti informačního centra a k zefektivnění práce. Jeden z počítačů byl hrazen z grantu Královéhradeckého kraje, jenž jsme získali na vybavení informačních center v tomto roce. Dále z tohoto grantu byl uhrazen stojan na pohledy, jenž nyní slouží k lepší orientaci našich klientů v naší nabídce a stojany A, které slouží k lepší informovanosti široké veřejnosti o kulturních a sportovních akcích, které se pořádají v našem městě, ale i v širokém okolí.

Panoramatické kino 70

V Panoramatickém kině 70 bylo v roce 2008 odehráno 342 filmových představení, které navštívilo 10.284 diváků, kteří v pokladně kina utratili 643.343,-Kč.

V organizační a pořadatelské činnosti a při pronájmu sálu kina bylo uspořádáno množství nepravidelných kulturních akcí, setkání a schůzí, jako např. Kouzelná školka s Michalem Nesvadbou, předávání maturitních vysvědčení žákům Gymnázia Dobruška, vyřazení žáků devátých tříd ZŠ Fr.Kupky Dobruška a závěrečná vánoční akademie této školy, zahájení školního roku žáků SPŠE, pravidelné bohoslužby Církve bratrské ukončené dětským divadelním představením ke konci roku 2008, výchovné koncerty pro žáky ZŠ, gymnázia, besedy pořádané agenturou Pro Media o drogové problematice mládeže a téměř na ukončení sezony tradiční Vánoční koncert Opočenky (letos navštívilo 275 diváků).

Panoramatické Kino 70 Dobruška dále pronajímalo Kinokavárnu Dobruška a byt, který je umístěn v zadní části budovy. Neméně významný a potěšující je neustálý zájem o služby v oblasti reklamy, který převyšuje možnosti zařízení. Jedná se o následující služby: Promítání reklamních materiálů před každým představením (vyjma školních), reklamní inzerce na plakátech kina (obsazováno na rok dopředu), reklama na „malých“ programech kina (taktéž obsazeno na rok 2009), inzertní tisk na vstupenkách kina, prezentace příležitostných reklam na výše zmíněných akcích např. Vánoční koncert Opočenky, promítání ART filmů apod. Zařízení bohužel chybí určité zázemí na pořádání i jiných akcí než je samotné promítání filmů a akcí, které jsou zde uvedeny.

Kulturní dům

Kulturní dům zajišťoval v roce 2008 kulturní akce a servis pro občany, občanská sdružení a organizace města, ale i ostatní, dle předmětu své činnosti jako v předešlých letech. Od 1. 7. se stal součástí organizační složky Kulturní zařízení města Dobrušky.

Šlo především o realizaci divadelních představení pro děti a dospělé, zábavné pořady, koncerty, taneční kurzy pro začátečníky i pokročilé apod. Technicky zajišťoval pořádání plesů, tanečních zábav, schůzovní činnost, zkoušky divadelních a jiných zájmových souborů. Dále organizoval nebo se pořadatelsky podílel na venkovních akcích, jako byly Školy za školou, Přehlídka dechových hudeb, Svatováclavské slavnosti, Silvestřík pro děti a mnoho dalších. Celkem se v roce 2008 v kulturním domě uskutečnilo 114 akcí, kterých se zúčastnilo 24.866 návštěvníků.

Během roku 2008 byly vymalovány kanceláře v patře, byly zakoupeny nové záclony do baru a šatny, v baru nainstalovány luxusní lustry za stávající nevyhovující svítidla. Byl vybudován nový chodník k divadelním šatnám u zadního traktu budovy. Dále byl zrušen okapový odvod vody pod budovu u hlavního vchodu, kde docházelo k vlhnutí zdí, a zřízen nový prodloužený odvod okapu do parku.

Vlastivědné muzeum

Výzkum – „Paměť města“

„Paměť města“ má pět částí. První z nich je nazvána „Paměť věcí“ a jejím smyslem je jednak získávání nových sbírkových předmětů, jednak dokumentace takovýchto předmětů v soukromém držení. Zde jde o dokumentaci trojrozměrných předmětů, tvořících například vybavení dřívějších domácností. Šikovnost a um vašich předků zanechaly i celou řadu drobných „krásných zbytečností“, z nichž mnohé již vzaly za své, ale některé jsou stále uchovávány jako rodinné památky. Do této

kategorie patří i různé stavební objekty, nebo historicky zajímavé součásti staveb, dnes třeba skryté v interiérech starých domů, tedy běžně nepřístupné. Tato část podstatně přispěla například k rozšíření dokumentace betlémů.

Další částí programu je „Paměť písma“, tedy získávání (případně zapůjčení a digitalizace) historických písemných materiálů. V roce 2008 se podařilo zapůjčit a digitalizovat např. soukromou kroniku Škodovu z Rovného. Digitalizace je prováděna ve spolupráci se Státním okresním archivem v Rychnově nad Kněžnou. Celkem již bylo digitalizováno více 50.000 stran kronik, ať již obecních, církevních nebo soukromých.

V „Paměti slova“ se zaměřujeme na získávání magnetofonových záznamů vzpomínek pamětníků se zaměřením na relevantní oblasti jejich činnosti a zájmů. Velkou pomocí je v tomto směru dobrovolný spolupracovník muzea Ondřej Němeček, který nahrávání provádí. Nahrané záznamy jsou v zájmu větší životnosti přehrávány panem Václavem Vernerem, vedoucím Kulturního domu města Dobrušky, na CD nosiče.

Další částí celého projektu je „Paměť fotografie“, kde usilujeme o digitalizaci co největšího množství fotografií z minulosti našeho města. Muzejní sbírky obohatily i fotografie získané z Městského úřadu v Dobrušce, které dokumentují novější dobu. V průběhu projektu bylo získáno a digitalizováno více než 12.000 fotografií, negativů a fotografických desek. Daří se rovněž zapůjčovat a digitalizovat filmové záznamy. Z těch pak jsou sestavovány soubory na DVD pro veřejnost. Zatím bylo vydáno již přes pět hodin záznamů, přibližně stejně jich je uchováváno jen pro archivně dokumentační účely.

Poslední část programu – Paměť lidí – soustřeďuje písemné vzpomínky pamětníků. „Paměť města“ se tak stala trvalou součástí muzejní práce a postupně se snažíme o její rozšíření na celou spádovou oblast Dobruška.

Sbírky

Sbírkový fond muzea představuje 13.296 předmětů, dokumentujících vývoj města a spádového regionu. Jde zvláště o sbírky charakteru etnografického, historického a uměleckého.

V roce 2008 bylo dokončeno ošetření a nově uložení sbírkový fond textilu. Sbírkový fond nábytku byl přestěhován do nových depozitářů v Domašíně.

Muzeum získalo v roce 2008 celkem 352 ks sbírkových předmětů, kterým bylo přiděleno 46 přírůstkových čísel. Převážně šlo o dary od občanů, část nových položek získalo muzeum vlastním sběrem. Muzeum také archivuje vysílání městské televize.

Muzejní knihovna

Knihovna je plně zpřístupněna veřejnosti. Výpůjčky jsou prezenční, půjčování domů je se souhlasem vedoucího muzea. Nejsou půjčovány tituly, u nichž je to v rozporu se zákonem (literatura propagující potlačování lidských práv a svobod). U nich je zaveden zvláštní režim. V roce 2008 se knihovní fond rozrostl o celkem 105 titulů. 7 přírůstků tvoří kopie kronik.

Velký zájem je zejména o posledně uvedené, protože jde o kroniky z Dobrušky a nejbližšího regionu. Kromě tištěné formy jsou k dispozici i v podobě digitální na CD ROM. V roce 2008 bylo v muzejní knihovně registrováno 101 čtenářů a půjčeno 162 knih.

V letošním roce bylo zpracováno 55 záznamů pro projekt VISK5 (Veřejné informační služby knihoven). Jedná se o národní program retrospektivní konverze katalogů knihoven ČR (RETROKON). Cílem je vytvoření velkého množství kvalitních bibliografických záznamů, které budou k dispozici ostatním knihovnám. Retrospektivní konverze katalogů znamená převod katalogů z lístkové do digitální podoby. Tyto nové záznamy jsou odesílány Národní knihovně ČR do Souborného katalogu ČR (CASLIN). Tento projekt probíhá ve spolupráci se Studijní a vědeckou knihovnou v Hradci Králové již druhým rokem. Důležité je podchycení unikátních publikací, které jsou mnohdy k dispozici jenom v regionálních muzejních knihovnách. Po úplném zpracování bude katalog bezplatně k dispozici i dobrušskému muzeu.

Prezentace

Muzeum má tři stálé expozice. V rodném domku národního buditele Františka Vladislava Heka (věnovanou především této významné osobnosti českého národního obrození a prvnímu novočeskému satirikovi); expozice Malé dějiny města a Hrdelní právo města Dobrušky ve věži radnice; expozice Židé v dějinách Dobrušky v čp. 45, jejíž součástí je i rituální očištná lázeň - mikve. Ve vlastní výstavní síni jsou každoročně instalovány tři až čtyři výstavy, zaměřené na regionální dějiny a výtvarné umění.

Muzeum má vlastní výzkumné programy soustředěné na regionální dějiny. Vydává také vlastní publikace, natáčí videofilmy a připravuje CD-ROM s tematikou dějin města a regionu.

Výstavy:

- *Velikonoční tradice (16. března, světnička domku F. L. Věka)*
- *Obrazy Jany Schmidtové a řezby Ladislava Šulce (červen – srpen, muzeum)*
- *Výtvarné dílo Hany Kozubové (září, muzeum)*
- *Historie dobrušského školství (6. září, Toulky po dobrušských památkách, gymnázium)*
- *150 let Církve bratrské (6. září, Toulky po dobrušských památkách, Domeček na rozcestí CB)*
- *Z historie Československé církve husitské v Dobrušce (6. září, Toulky po dobrušských památkách, Husův sbor)*
- *František Kupka (Městské lapidárium)*

Putovní výstava:

- *Historie dobrušského školství*

Setkání v muzeu:

Programy zaměřené na nejširší veřejnost (leden – duben a říjen – prosinec). Pravidelný čas jednou za čtrnáct dní ve čtvrtek od 19 hodin v přednáškové síni muzea.

10. ledna – *Senzace ze starých kronik (Jiří Mach)*

24. ledna – *Alois Beer (Jiří Mach)*

14. února – *Národní parky USA (Milič Světlík, Pavel Jech)*

28. února – *Pravěk Dobrušska (Josef Flégl)*

13. března – *Dobrušsko ve středověku (Bohumír Dragoun)*

27. března – *Dějepis města Dobrušky (Jiří Mach)*

13. listopadu – *Kriminální případy ze starých kronik (Jiří Mach)*

27. listopadu – *Sto let dobrušské železnice (Jiří Mach)*

4. prosince – *Vánoce v české kultuře (Jiří Mach)*

Klub seniorů:

Programy pro seniory, připravované se sborem Církve bratrské v Bystrém. Pravidelný čas každé pondělí od ledna do dubna a od listopadu do prosince vždy v 15 hodin v přednáškové síni muzea.

1. ledna – *Beseda s ing. Ivanou Matoušovou, vedoucí odboru sociálních věcí*

14. ledna – *Posezení u kávy*

21. ledna – *Dobruška ve filmech Alfreda a Jaromíra Šrenkových*

28. ledna – *Beseda se starostou města Petrem Tojnarem*

4. února – *Dobruška ve fotografiích Alfreda a Jaromíra Šrenkových*

11. února – *Alois Beer (Jiří Mach)*

18. února – *Senzace ze starých kronik (Jiří Mach)*

25. února – *Nejstarší historie školství v Dobrušce (Josef Frýda)*

3. března – *Pravěk Dobrušska (Josef Flégl)*

10. března – *Posezení u kávy*

17. března – *Velikonoce (Roman Toušek)*

31. března – *Dějepis města Dobrušky (Jiří Mach)*

7. dubna – *Vyprávění o vlaštovkách (Vojtěch Volf)*

14. dubna – *Beseda s Jankou Schmidtovou*

21. dubna – *Filmy ze staré Dobrušky*

28. dubna – *Výlet*

3. listopadu – *Zahájení nového ročníku (Roman Toušek)*

10. listopadu – *Egyptské pyramidy (Jiří Mach)*

24. listopadu – *Posezení u kávy*

1. prosince – *Beseda s betlémářem Josefem Hánlem*

8. prosince – *Sto let dobrušské železnice (Jiří Mach)*

15. prosince – *Kriminální případy ze starých kronik (Jiří Mach)*

22. prosince – *Vánoce (Roman Toušek)*

Další formou prezentace výsledků muzejní práce je publikační činnost. Muzeum připravilo k vydání skládačky *Mládí Františka Kupky* a *Prvotiny Františka Kupky* pro expozice na dobrušské radnici.

Podstatnou měrou se také podílelo na tvorbě reprezentativní obrazové publikace *Dobruška* a vytvořilo rovněž DVD pro tuto publikaci.

Muzeum se také podílelo na pravidelném vysílání městské televize.

Rozsáhlejší akce muzea pro veřejnost v roce 2008:

Mezinárodní den muzeí

Dne 18. května byly všechny muzejní expozice přístupné bezplatně.

Velikonoční jarmark

V neděli 16. března se v prostorách klubu důchodců, domku F. L. Věka a v parčíku proti domku odehrál první ročník Velikonočního jarmarku. Oproti svému vánočnímu předchůdci byl o něco chudší, protože výrobky tradičních řemesel jsou přece jen více zaměřeny na komerčně zajímavější Vánoce, co se týče zajímavosti a možnosti obdivovat krásné výtvary lidských rukou však návštěvníci rozhodně nebyli o nic ošizeni.

Velikonoční vajíčka malovaná, ozdobená slámou, drátkováním nebo háčkováním byla jen jednou z ukázek, čím vším si lze zkrášlit tyto největší křesťanské svátky. Nechyběla ani krajka, zdobené perníčky nebo moderní patchwork či pedig. Stálo se ve frontách, ale Rýdlova vila architektka Kotěry vytvářela natolik atraktivní prostředí, že to nikomu ani příliš nevadilo. Navíc bylo stále na co se dívat.

Pro ty, kteří se chtěli o Velikonocích dřívějších dob dozvědět něco více, byla připravena výstava o velikonočních tradicích a symbolech ve světničce domku F. L. Věka. Pomlázka, beránek, barvená vajíčka, zajíček a další atributy přiblížily zájemcům Velikonoc starých časů. Nechyběla ani tradiční „bába“ na lípě u sochy sv. Jan Nepomuckého. Dobrou náladu podpořilo i občerstvení, které bylo k dispozici ve stáncích mezi domkem F. L. Věka a Rýdlovou vilou.

Na malém pódiu vystoupilo nejprve Dobrušské žesťové sdružení a po něm děti ze Základní umělecké školy v Dobrušce, které si pod vedením pana učitele Františka Veverky připravily pásmo tradičních folklórních zvyků Velikonoc a vítání jara. Nevadilo ani trochu uplakané počasí a ulice zaplněná diváky odměnila děti zaslouženým potleskem. Škoda jen, že odpolední vystoupení dívčího pěveckého souboru ZUŠ muselo být pro náhlé onemocnění zrušeno.

První ročník Velikonočního jarmarku navštívilo podle kvalifikovaného odhadu na 700 lidí. A to přes nepříznivé počasí, které zejména programům, které byly připraveny venku, opravdu nepřálo.

Dobrý průběh prvního ročníku nové velikonoční tradice dává dobré předpoklady pro pořádání této akce i v příštích letech.

Toulky po dobrušských památkách

V neděli 7. září se uskutečnil druhý ročník akce *Toulky po dobrušských památkách*. Stejně jako ročník první byl uspořádán na počest Dnů evropského kulturního dědictví. Po úspěšné loňské premiéře stáli pořadatelé před otázkou, zda výběr památek pouze zopakovat, jak to dělají v některých jiných místech, nebo zda seznámit návštěvníky s jinými památkami ve městě.

Řešení se nabídlo samo v podobě výročí železnice Dobruška – Opočno. Spojení oslav stého jubilea dráhy s Toulkami se ukázalo jako řešení dobré. Navíc se do celé akce zapojila i firma Servisbal, která si letos připomíná patnáct let od svého vzniku. A tak se nakonec *Toulky* uskutečnily v západní části města a jejich součástí se stala jednak již uvedená dráha, jejíž sto let připomínaly historické vlaky, gymnázium, které si připomínalo padesát let otevření budovy a Církev bratrská, jejíž bysterský sbor oslavil již 140 let. Dalšími objekty, které bylo možné navštívit, byl Husův sbor Církve československé husitské s atraktivním výstupem na věž, Klub vojáků v záloze s výstavou zbraní a vojenské techniky a zpřístupněny byly i prostory vily firmy JECH CZ zhodnocené do secesní podoby nedávnou zdařilou rekonstrukcí. V areálu Servisbalu byl pak vedle výstavy k výročí firmy připraven i zajímavý celodenní program pro děti i dospělé.

Do akce se zapojilo svými aktivitami i sousední Opočno. Na nádraží byly promítány historické dokumentární filmy a v Kodymově národním domě připravili opočenští organizátoři výstavu železničních modelů. Z Dobrušky do Opočna se dalo jezdit jak historickým vlakem, tak i historickým autobusem.

Na slavnostním zahájení v retrospektivním stylu promluvili starostové Dobrušky i Opočna a vystoupilo Dobrušské žesťové sdružení a opočenské mažoretky. Hosty letošních Toulků byli i královéhradecký hejtman ing. Pavel Bradík, jeho náměstek Helmut Dohnálek, senátorka Václava Domšová a poslanec Parlamentu ČR Josef Ježek.

Druhého ročníku *Toulek* po dobrušských památkách se zúčastnilo ještě větší množství návštěvníků, než ročníku prvního. Organizátoři odhadují tyto počty na téměř 1.500 lidí. Důležitější než počty je však spokojenost návštěvníků. Pestrost vybraných památek i doprovodných kulturních programů dávala každému na vybranou podle jeho gusta, takže nespokojen neodcházel snad vůbec nikdo.

Za pečlivou přípravu a úspěšný průběh *Toulek* patří poděkování všem, kdo se na nich podíleli, především pak hlavním garantům, městu Dobrušce a podniku *SERVISBAL OBALY*. Velmi dobře byla připravena i jednotlivá stanoviště *Toulek* a služby na nich. Připomínáme ještě jednou, že šlo o dobrušské gymnázium a základní školu v Pulické ulici, Husův sbor Církve československé husitské, Křesťanské centrum Církve bratrské, Klub vojáků v záloze, firmu *JECH CZ*, Muzeum železniční výtopny Jaroměř a již uvedený *SERVISBAL*. Město Opočno připravilo další zastavení na opočenském nádraží a v Kodymově národním domě. Mediálním partnerem celé akce bylo Rádio OK. Poděkování také patří panu Mgr. Josefu Frýdovi za zpracování scénáře výstavy o historii dobrušského školství, slečně Tereze Pavlíčkové za přípravu a instalaci výstavy ke 140. výročí bysterského sboru Církve bratrské a panu Jaroslavu Zilvarovi za výstavu o minulosti dobrušské železnice. Díky jim a mnohým dalším se druhý ročník *Toulek po dobrušských památkách* opravdu vydařil.

Svatováclavské slavnosti

Ve výstavní síni na Šubertově náměstí se uskutečnila výstava krajek Hany Kozubové. Ve dnech Svatojánských slavností byla osobně přítomna autorka, která předváděla své krajkářské umění.

František Kupka

V letošním roce se uskutečnila celá řada akcí, které mají geniálního malíře navrátit kraji, z něhož vyšel dobýt svět. Hlavním iniciátorem a pořadatelem těchto aktivit byl Královéhradecký kraj.

Hlavní událost se odehrála ve dnech 7. a 8. října v prostorách Univerzity Hradec Králové. Byla jí mezinárodní konference o životě díle Františka Kupky, jejímiž pořadateli byla zmíněná univerzita, Královéhradecký kraj a Francouzský institut v Praze. Ve dvoudenním maratónu zazněly referáty a diskusní příspěvky věnované jak Kupkovým životním osudům, tak i vývoji jeho uměleckých názorů i Kupkově tvorbě samotné. S příspěvkem o Kupkově mládí v Dobrušce vystoupil Mgr. Jiří Mach. Závěr prvního dne konference byl věnován slavnostnímu večeru v královéhradeckém muzeu, jehož se zúčastnily i mnohé významné osobnosti, jako např. francouzský velvyslanec v České republice, náměstek ministra kultury ČR, či hejtman Královéhradeckého kraje.

Stranou těchto akcí však nezůstala ani Dobruška. V pondělí 6. října byl před základní školou nesoucí Kupkovo jméno odhalen za hojné účasti dobrušských občanů památník připomínající umělcovo dětství a mládí v našem městě. Na slavnosti promluvila ředitelka Francouzského institutu v Praze, náměstek hejtmana Královéhradeckého kraje a starosta města Dobrušky. Památník, jehož autorem je ak. soch. Zdeněk Kolářský, se důstojně zařadí do plejády plastik zdobících naše město.

V městském lapidáriu instalovalo vlastivědné muzeum výstavu *František Kupka – návraty*, která obrací pozornost návštěvníka na Kupkovo dětství a mládí a na jeho vztah k rodnému kraji i české kultuře. Část této výstavy, připravené ve spolupráci s královéhradeckým muzeem a firmou Tázler, bude využita pro vytvoření nové stálé expozice Kupkova života a díla v prostorách dobrušské historické radnice. Tam byla také zpřístupněna doplněná malá galerie Kupkových prvotin. Obě výstavy se těšily velkému zájmu dobrušských občanů a školních dětí.

Ve středu 8. října proběhla v dobrušském Kině 70 slavnostní premiéra filmu režisérky Daniely Gébové *František Kupka – symfonik barev a malíř kosmu*. Zaplněný sál kina přivítal tvůrce filmu v čele s režisérkou, kteří se podělili o své dojmy z tvorby tohoto díla, a hejtmana Královéhradeckého kraje ing. Pavla Bradíka, který jako zástupce producenta rovněž pozdravil přítomné diváky. Podstatný podíl na natáčení tohoto filmu mělo také vlastivědné muzeum v Dobrušce.

Kupkovo dílo bude nadále připomínat nejen expozice v historické radnici, ale i nové skládačky o jeho prvotinách i pobytu v Dobrušce. Univerzita Hradec Králové rovněž přislíbila vydat sborník referátů a diskusních příspěvků z konference, který by měl zájemcům rovněž přiblížit osobnost a dílo tohoto nevšedního umělce, jenž vyšel právě z našeho města a kraje.

Vánoční jarmark

O stříbrné neděli, 14. prosince, se uskutečnil již druhý ročník vánočního jarmarku. Konal se jednak v muzeu, kde byly využity jak přednášková, tak i výstavní síň, jednak v klubu důchodců a části Novoměstské ulice mezi klubem důchodců a domkem F. VI. Heka. Větší kapacita prostor umožnila

účast většího množství trhovců (20) a zároveň zvětšila i místo pro návštěvníky, takže se již netvořily fronty. Většina trhovců svou výrobu také předváděla, což je jeden z nejsilnějších motivů pro návštěvu této akce. Na volném prostranství se prodávala medovina, vánoční stromky, ryby, jmelí a dřevěné hračky.

Jarmark navštívilo přibližně stejné množství zájemců jako v loňském roce (tj. na tisíc lidí), i když tržby byly podle sdělení trhovců o něco menší. Po dvouleté zkušenosti dojde již při obdobné akci na Velikonoce 2009 k některým změnám, včetně přemístění celé akce do školní jídelny Sodexho při ZŠ Františka Kupky, kde jsou větší a světlejší prostory, které umožní rovněž větší rozsah doprovodných kulturních programů.

Hospodaření, zaměstnanci

Muzejní expozice, přednášky a další akce navštívili v roce 2008 10 854 platící návštěvníci. Běžné příjmy muzea činily 134 122 Kč. Z toho bylo za vstupné vybráno 79 570 Kč a za upomínkové předměty, CD ROM, DVD a publikace 53 152 Kč. Mimořádným příjmem bylo 357 225 Kč za publikaci Dobruška.

5. Školství

Základní školy v působnosti Dobrušky - obce s rozšířenou působností

Odbor školství, kultury, mládeže a tělovýchovy Městského úřadu Dobruška začal pracovat od 1. ledna 2003. V oblasti státní správy do jeho působnosti spadá 11 základních škol zřizovaných obcemi - 4 základní školy s 1. stupněm (Ohnišov, Podbřezí, Pohoří a Přepychy) a 7 úplných základních škol (České Meziříčí, Deštné v Orlických horách, Dobré, Dobruška - Fr. Kupky, Dobruška - Pulická, Olešnice v Orlických horách a Opočno).

Některé základní školy jsou samostatnými příspěvkovými organizacemi, některé jsou sloučené i s mateřskou školou v obci - Ohnišov, Přepychy, Deštné v Orlických horách a Olešnice v Orlických horách.

Od září 2003 navštěvovalo všechny základní školy celkem 1 950 žáků (1 027 na 1. stupni a 923 na 2. stupni). Během pěti let však počty žáků mají stále klesající tendenci: r. 2004 - 1 915 žáků, r. 2005 - 1 823 žáků, r. 2006 - 1 744 žáků a rok 2007 pouze 1 643 žáků (887 na 1. stupni a 756 na 2. stupni).

Z výše uvedených údajů vyplývá, že za uvedené období poklesl počet žáků ve všech 11 základních školách celkem o 307 žáků, z toho však 214 žáků připadá na základní školy v Dobrušce, což představuje téměř 70 % celkového úbytku. Základní škola Františka Kupky měla v roce 2003 651 žáků, dnes má 475 - pokles o 176 žáků a Základní škola Pulická měla v roce 2003 225 žáků, dnes má 187 - pokles o 38 žáků.

Na malých základních školách dochází opět k nárůstu počtu žáků - z mateřských škol přicházejí silnější populační ročníky (v roce 2003 se na těchto 4 základních školách učilo 110 žáků, od září 2007 je navštěvuje 117 žáků). Nejmenší počet (93) tyto školy zaznamenaly ve školním roce 2005/2006. K největšímu nárůstu došlo v Ohnišově, kde se počet žáků zdvojnásobil, ze 17 se zvýšil na 34, naopak největší pokles zaznamenala škola v Pohoří, ze 44 žáků má dnes 35.

Z úplných základních škol mají největší problémy školy v Deštném v Orlických horách, Dobré a Olešnici v Orlických horách - tyto školy jsou tzv. podlimitní, některým z nich již nestačí přidělené státní finanční prostředky na krytí základních neinvestičních výdajů (mzdových prostředků, prostředků na učební pomůcky, další vzdělávání pedagogů apod.) a obec jako zřizovatel musí kromě provozních nákladů doplácet i tyto výdaje. Státní prostředky totiž školy nedostávají podle potřeby, ale pouze podle počtu výkonů, tzn. počtu žáků ve škole.

K poklesu žáků došlo i u zbývajících 2 úplných základních škol - v Českém Meziříčí se za uplynulých 5 let snížil počet žáků o 12 (z 251 na 239) a v Opočně o 25 (z 399 na 374).

Uvedená čísla ukazují, že skutečně největší úbytek zaznamenala právě Dobruška. Hlavním důvodem je odchod nejsilnějšími ročníky ze základních škol, odchod žáků z 5. ročníků na víceletá gymnázia a naopak nízký počet prvňáčků. Letos v Dobrušce ukončili základní školu 103 žáci (81 na ZŠ Fr. Kupky a 22 v ZŠ Pulická), na gymnázium odešlo 11 žáků (7 ze ZŠ Fr. Kupky a 4 ze ZŠ Pulická) a do 1. tříd nastoupilo 59 dětí (44 na ZŠ Fr. Kupky a 15 na ZŠ Pulická). Podobná situace nás čeká i v příštím roce - jen z 9. tříd odejde 99 žáků a mateřské školy v Dobrušce navštěvuje celkem 77

předškoláků - někteří z nich však mohou žádat o odklad školní docházky nebo mohou nastoupit i do jiných základních škol (jedná se například o děti z okolních obcí). Další úbytek je způsoben migrací obyvatel a přechodem žáků do jiných základních škol. Tato situace nás velice mrzí, protože obě naše školy mají vysokou úroveň, jsou moderně vybavené a pracují v nich kvalifikovaní a schopní pedagogové. Bohužel výhled do budoucna není příliš příznivý - minimálně v následujících 5 letech bude pravděpodobně počet žáků základních škol v Dobrušce stále klesat.

Mezinárodní spolupráce dobrušských škol s partnerskými školami v polském Plocku

U příležitosti Dne učitelů navštívili Dobrušku ve dnech 27. - 30. 3. 2008 recipročně ředitelé polských škol včetně zástupců odboru školství města Plock.

Ředitel Střední průmyslové školy elektrotechniky a informačních technologií v Dobrušce Ing. Václav Cohorna spolupracuje se školou Zespól Szkol Technicznych Nr. 70 již druhým rokem a díky jemu navázaly spolupráci i další dobrušské školy. MŠ Komenského a Miejskie przedszkole Nr. 34, ZŠ Františka Kupky a Szcola Podstavowa Nr. 12, Gymnázium a Gimnazjum Nr.8 im. Alexandra Macieszy i ZŠ Opočenská 115, Dobruška, které nabídly spolupráci školy dvě, a to Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr. 1 im. Ks. Jana Twardowskiego a Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr.2.

Na organizaci partnerského pobytu se podíleli ředitelé dobrušských škol za výrazné pomoci Ing. Jany Poláčkové, vedoucí Odboru školství, kultury, mládeže a tělovýchovy MÚ Dobruška, která s celou skupinou trávila všechny dny pobytu polských přátel.

Kromě účasti na oslavě Dne učitelů byla celá delegace v sobotu v dopoledních hodinách přijata v dobrušské radnici starostou města Petrem Tojnarem, který přítomné provedl a představil hostům město Dobrušku, jeho historii, významné osobnosti města i jeho současnost a důležité postavení v regionu.

Při této příležitosti si hosté prohlédli výstavu obrazů Františka Kupky. Starosta projevil uspokojení nad rozvojem kontaktů dobrušských škol se školami v Plocku. Zejména pak ocenil přínos těchto kontaktů pro utváření postojů a myšlení mladé generace a vyjádřil také podporu města k rozvoji spolupráce mezi dobrušskými školami a školami v Plocku.

Všichni zúčastnění vyslovili přesvědčení, že navázané přátelské vztahy budou mít pokračování v konkrétní spolupráci a dalších vzájemných kontaktech a přinesou mnoho užitečného. Návštěva odjízďela s velikým uspokojením a s pozitivním očekáváním dalších setkání.

Kolik dětí navštěvuje naše školy

V působnosti obce III Dobruška působí celkem 14 mateřských škol, které navštěvuje 685 dětí, což je o 34 více než vloni, kdy to bylo pouze 651 dětí. V samotné Dobrušce je to 236 dětí - 87 dětí chodí do MŠ Komenského, kde jsou 4 třídy, 149 dětí do MŠ Za Univerzitou, která letos otevřela i šestou třídu, aby mohl být uspokojen maximální počet zájemců. Ve všech mateřských školách je celkem 233 předškoláků (budoucích prvňáčků), z toho v Dobrušce 85.

Jiná situace je v základních školách, které v letošním školním roce navštěvuje o 131 žáků méně než v minulém. V 11 základních školách (4 školy jsou málotřídky s 1. - 5. ročníkem, 7 škol je úplných s 1. - 9. ročníkem) se učí celkem 1 511 žáků (vloni 1 642). Do prvních tříd nastoupilo celkem 167 dětí. Základní škola Františka Kupky Dobruška vyučuje ve 20 třídách celkem 447 žáků, z toho ve 2 třídách 43 prvňáků a Základní škola Dobruška Pulická v 9 třídách 181 žáků, prvňáčků je 24. Podle předběžných šetření bude vyšší pokles žáků ještě v následujících 2 letech, potom se už situace bude stabilizovat, někde dojde již i k nárůstu žáků. V současné době mají problémy s počtem žáků - velkým úbytkem - úplné horské školy: ZŠ a MŠ Deštné v Orlických horách má v letošním roce jen 65 žáků a ZŠ a MŠ Olešnice v Orlických horách dokonce pouze 52 žáků. Tyto dvě školy se společně se ZŠ Podbřezí, ZŠ Pohoří a ZŠ Dobré řadí mezi tzv. podlimitní školy, to znamená, že se na financování neinvestičních výdajů (prostředků na platy zaměstnanců, učební pomůcky a další vzdělávání pedagogických pracovníků) musí částečně podílet i jejich zřizovatel, tj. obec.

Od nového školního roku mají také 4 základní školy nové ředitele - ZŠ Podbřezí, ZŠ a MŠ Deštné v Orlických horách, ZŠ a MŠ Olešnice v Orlických horách a ZŠ Opočno.

V našem regionu působí také 2 základní umělecké školy - v Dobrušce a v Opočně. I zde došlo k poklesu žáků, z loňských 747 na letošních 725. Úbytek 22 žáků nastal v Dobrušce.

Mateřská škola

Mateřská škola v Dobrušce vloni otevřela 9 oddělení, letos jich bude 10. Ředitelství školy spolu se zřizovatelem tak reagují na vyšší poptávku ze strany rodičů. Tím dochází k maximálnímu uspokojení požadavků všech rodičů na umístění dětí v předškolním zařízení. Mateřská škola má 2 pracoviště, MŠ Komenského, kde budou otevřeny tradičně 4 oddělení (87 dětí), a MŠ Za Univerzitou, kde letos přibude jedno oddělení. V loňském roce jich tu bylo 5 se 130 dětmi, letos 6 oddělení se 147 dětmi. Do nového oddělení budou převážně chodit děti s omezenou docházkou a děti se zdravotním postižením. Další novinkou a zlepšením služby pro rodiče je nepřetržitý provoz mateřské školy i v době prázdnin.

Základní škola Františka Kupky

Z celkového počtu 479 žáků na škole bylo hodnoceno ke konci školního roku : prospěl s vyznamenáním 256 žáků, tj.53,44 %, prospěl 218 žáků, tj.45,51 %, neprospělo 5 žáků, tj.1,04%, kteří budou konat opravné zkoušky.

Chování: 471 žáků bylo hodnoceno velmi dobře, 7 žáků uspokojivě, 1 žák neuspokojivě. Důtku ředitele školy dostalo 13 žáků, důtku třídního učitele 27 žáků, napomenutí třídního učitele dostalo 42 žáků.

Celkově bylo uděleno 174 pochval za vynikající výsledky učební a sportovní, za výsledky v mimoškolní činnosti, sběr starého papíru a léčivých rostlin.

Škola má zkušený pedagogický kolektiv. Přípravné období školního roku začalo netradičně společným dvoudenním výjezdním zasedáním pedagogického sboru na chatě v Krkonoších, kde byla projednána příprava nového školního roku, bezpečnostní předpisy a další organizační záležitosti.

Na škole pracují metodické sdružení na I. stupni a předmětové komise na II. stupni.

Učitelé I. a II. stupně se průběžně účastnili vzdělávacích akcí a kurzů pořádaných Školským zařízením pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje, kterých využívali při výuce žáků. Ve škole proběhly série přednášek lektorek ze Zdravotního ústavu z Rychnova nad Kněžnou - ve II. a III. ročníku na téma Zdraví a úrazy a ve IV. ročníku Pojďme nekouřit. Pro žáky I. a II. ročníku proběhla preventivní akce Signál Dentibus – zdravé zuby. Na školní hřiště přijela pojízdná zubní ordinace, ve které se uskutečnila prohlídka zubů dětí, kterým dali souhlas rodiče. Zároveň na toto téma proběhla výtvarná a sportovní soutěž o ceny.

Žáci 3. až 5. ročníku se zúčastnili okresní soutěže ve vybíjené v Kostelci nad Orlicí. Paní učitelky Cejnarová a Vodehnalová absolvovaly školení v Praze na téma Tvořivé myšlení a proškolily celý pedagogický sbor naší školy. Paní učitelka Dvorská připravila žáky 3. a 5. ročníku na okresní kolo v recitaci. Dvě nejlépeší žákyně postoupily do krajského kola. Třída 5.A a B se již tradičně vypravila na exkurzi do hvězdárny v Hradci Králové. Učitelé naší školy se aktivně podíleli na přípravě kulturního pořadu Školy za školou. Děti z I. stupně se aktivně zúčastnily výtvarné soutěže na téma Naše zahrada, pořádané Českým zahrádkářským svazem. Žáci 2. ročníku absolvovali povinný plavecký výcvik a 1., 4. a 5. ročníku zdokonalovací kurz plavání. 4. a 5. ročník se podílel na realizaci projektu k adopci zvířete v ZOO Dvůr Králové nad Labem (šípové žáby a scinka obrovského). Žáci 5. ročníku se zúčastnili mezinárodní matematické soutěže Klokánek a někteří matematické olympiády s postupem do okresního kola. Děti I. i II. stupně připravily exponáty pro výstavu v městském muzeu Vánoční zdobení – soutěž o nejhezčí vánoční ozdobu.

Žáci se podíleli na přípravě dárek pro budoucí prvňáčky k zápisu do školy. Děti I. stupně se v hojném počtu účastnily výtvarné soutěže na téma Zajíc Nesquik v dopravní situaci, za kterou obdržely společné věcné ceny. Úspěchy žáků I. stupně se prezentují na nástěnkách. Paní učitelka Hainišová sleduje účast žáků ve všech akcích pořádaných školou i mimo ni. Na naší škole jsme se také věnovali charitativní činnosti. Při akci „Kůň terapeut“ jsme prodávali magnetické obrázky, o které byl velký zájem. Výtěžek z akce byl zaslán na pomoc pro postižené a nemocné děti, pro výcvik koní a propagaci hiporehabilitace. Za tuto činnost naše škola obdržela děkovný dopis od ředitele nadace. Další aktivitou na pomoc nemocným dětem byl prodej přívěšků pro fond Sidus. Každý měsíc naši žáci navštívili kulturně vzdělávací akce v dobrušském kině i kulturním domě. Další pravidelnou činností byly návštěvy výstav a besed v knihovně, muzeu, lapidáriu.

Pro žáky 7. ročníku se v měsíci lednu konal v Krkonoších na Pomezí boudě týdenní lyžařský výcvik s možností trénovat i jízdy na snowboardu. V měsících květnu a červnu se za odměnu uskutečnily pro žáky všech ročníků školní výlety (viz příloha).

Od září do června konaly pedagogickou praxi na I. stupni studentky Pedagogické fakulty: Tereza Tondrová, Andrea Přikrylová, Kateřina Svědíková, Ludmila Petrová a ve školní družině Anna Kejvalová z pedagogické školy v Litomyšli.

Na 2. stupni se předmětové komise soustředily na realizaci ŠVP v 6. ročníku. Současně se spolupodílely na tvorbě tematických plánů podle učebního plánu základní školy. Paní učitelka Milena Vodehnalová studuje výchovné poradenství v Praze na KU.

V rámci státní informační politiky ve vzdělávání učitelů (SIPVZ) v úrovni znalostí „Z“ je proškoleno ke konci školního roku 37 učitelů včetně vychovatelek ŠD (tj. 100 %), ve znalostech PS 33 učitelů (tj. 100 %).

V 6. ročníku se poprvé vyučovalo podle nového Školního vzdělávacího programu. Ten přinesl změny ve výuce i v motivaci žáků. Koncem září pobývali šestáci na chatě Pomezní bouda v Krkonoších a začátkem června na vodáckém výcviku na Rozkoši. Cílem bylo seznámení se a upevnění třídních kolektivů.

Žáci 9. ročníku se zúčastnili testování znalostí z matematiky, českého jazyka a ze všeobecných znalostí prostřednictvím firmy Cermat. Žáci 7. ročníku se zúčastnili dějepisné exkurze ve Villa nova v Uhřínově a přírodopisné exkurze do ZOO ve Dvoře Králové nad Labem. Chlapci 9. ročníku navštívili KBA Grafitec a Škodu auto Kvasiny. Počátkem měsíce června proběhla na I. a II. stupni evakuace žáků při cvičném požárním poplachu. Následně se žáci zúčastnili Dne bezpečnostních a záchranných složek na dobrušském náměstí.

V průběhu školního roku soutěžili v olympiádách v naukových předmětech s účastí v okresních kolech. Výrazných úspěchů dosáhli: Jan Jirsa z 8.A, který získal 1. místo v celorepublikové fotografické soutěži Lumix FotoAkademie a byl oceněn náměstkyní ministra MŠMT paní Ing. Evou Bartoňovou. Lukáš Tihelka, žák 9.B třídy, obsadil 3. místo v krajském kole olympiády v anglickém jazyce.

Nejvýznamnější mimoškolní aktivitou zůstává Školní sportovní klub „Bodlinka“ pod vedením pana učitele Zdeňka Potůčka. S jeho činností jsou děti, učitelé i rodiče seznamováni na nástěnkách ve škole i ve městě. Klub rozvíjí pohybové dovednosti a volní vlastnosti každého žáka, probouzí v dětech zájem o sportovní činnost konáním náborových soutěží, přeborů školy ve všech sportech, které jsou uvedeny na logu klubu.

Jde o vodáctví, házenou, vybíjenou, lyžování, plavání, odbíjenou, kopanou, malou kopanou, košíkovou, softbal, florbal, lehkou atletiku, šachy, střelbu ze vzduchovky a stolní tenis. Již třetím rokem jsou sportovní soutěže rozšířeny o triatlon a dětský závod horských kol. Umožňuje dětem sportovat ve volném čase na školním hřišti, učí se základům sportovních her a činností, rozvíjí sportovní talenty (příprava na účast ve vyšších soutěžích apod.). Podílí se významnou měrou na protidrogovém programu školy pod heslem „Kdo s Bodlinkou sportuje, jasně říká drogám ne“.

Žáci školy se zúčastňovali i mnoha vzdělávacích, naukových, sportovních soutěží, dále pak soutěží ve zpěvu a ve výtvarném projevu apod. Měli jsme zastoupení jak v oblastních, tak i republikových kolech.

V letošním školním roce byla úspěšně navázána družba naší školy se základní školou ve městě Plock v Polsku. Ředitel školy se zúčastnil družebního zájezdu do škol v Plocku a následně přivítal na naší škole polskou delegaci.

Občanské sdružení rodičů a přátel školy ve spolupráci se ZŠ FK zorganizovali v pořadí již 30. reprezentační ples školy, pro velký úspěch se bude v této tradici pokračovat.

Škola získává průběžně finanční prostředky i sběrem léčivých rostlin a starého papíru. I zde nejsou výsledky zanedbatelné, neboť patříme mezi nejúspěšnější školy v okrese.

Protidrogový program prolíná předměty přírodopisu, rodinné a občanské výchovy. Výsledky v soutěžích můžeme hodnotit jako nadprůměrné.

Základní škola v Pulické ulici

V roce 2008 probíhalo vyučování na Základní škole Pulická ulice v devíti ročnících, v každém ročníku bylo po jedné třídě. Na konci školního roku 2007 – 08 měla škola celkem 183 žáků, z nichž 113 bylo z Dobrušky, 23 z Pohorí, 7 z Opočna, z dalších okolních obcí to byli jen jednotlivci. Na konci školního roku 2007 – 08 odešlo 9 žáků z pátého ročníku na víceleté gymnázium, 29 žáků z devátého ročníku a 1 žákyně z osmého ročníku na střední školy a střední odborná učiliště.

Školu nadále vedl jako ředitel Mgr. Václav Hlavsa, jeho zástupcem byl Mgr. Josef Frýda, výchovným poradcem Mgr. Alois Žďárek. Pedagogický sbor doplnili na dobu určitou Mgr. Renata Vaverková z Bílého Újezda, vyučovala chemii a přírodopis, Mgr. Lenka Brandejsová z Třebešova, vyučovala český jazyk a dějepis, a Mgr. Josef Kejval, důchodce, který vyučoval hudební výchovu.

Na škole se vyučovalo podle vlastního vzdělávacího programu Naše škola v prvním, druhém, šestém a sedmém ročníku, v dalších ročnících pak podle stávajícího programu celostátního – Základní škola.

V průběhu roku bylo postupně obnovováno zařízení školy a nakupovány nové pomůcky, velkou část finančních prostředků odčerpal nákup nových sad učebnic, které bylo třeba zajistit v souvislosti s postupující realizací vlastního školního vzdělávacího programu. Pomocí drobné úpravy byla získána v budově další místnost, která slouží jako klubovna.

K výraznému zlepšení podmínek pro výuku tělesné výchovy by mělo přispět venkovní travnaté hřiště s umělým zavlažováním, jehož budování započalo na podzim a mělo by být dokončeno na jaře 2009.

Pedagogové se vedle vzdělávání a výuky soustředili i na mimoškolní akce, které však bývají finančně náročnější, a proto se jich nemohou účastnit všichni žáci.

S kladným ohlasem se u žáků setkaly zájezdy do divadla v Hradci Králové a dubnová exkurze do Prahy. Žáci devátého ročníku prošli turistickým a vodáckým kurzem a sjížděli Vltavu na raftech. V červnu celý druhý stupeň plnil úkoly tří denního branného kurzu ve Studené Vodě u Broumova.. Vybraní žáci z celé školy se zúčastnili zájezdu do Itálie.

Velmi úspěšně dopadla také sportovní olympiáda na městském stadionu, které se tradičně na konci června zúčastnili všichni žáci naší školy.

Před velikonočními prázdninami proběhl Pomlázkový den, kde děti v jednotlivých dílnách připravovaly ozdoby spojené s tradicí Velikonoc, pletly pomlázky a připravily výstavku svých prací. Před Mikulášem se uskutečnil Čertovský den plný her a zábavy, skupiny mikulášů, čertů a andělů navštívily dobrušské mateřské školy, základní školy v Pohorí a v Ohnišově.

Škola připravila i dvě kulturní a taneční akce pro dobrušskou veřejnost v Kulturním domě města Dobrušky- v lednu pro veřejnost, rodiče a absolventy školy ples a na jaře pak pro všechny dobrušské děti již tradiční karneval s různými soutěžemi.

V celostátně organizovaných soutěžích se velmi dobře umístily žákyně Petra Bónová, která obsadila třetí místo v okresním kole recitační soutěže, a Martina Šarounová, třetí místo v konverzační soutěži v anglickém jazyce.

V mediální výchově, předmětu, jenž je vyučován jen na několika školách v republice, žáci opět vydávali školní časopis, tentokrát pod názvem NaEx, který mapoval život ve škole.

Základní škola v Opočenské ulici

V současné době má ZŠ 50 žáků, tedy zcela naplněnou kapacitu a dalších 5 žádostí o umístění žáků. Žáci, kteří úspěšně ukončí povinnou školní docházku, odcházejí do učilišť. Zde mají možnost vyučit se ve zvoleném učebním oboru (nejčastěji to jsou práce kuchařské, zednické, pečovatelské, opravářské, řeznické a uzenářské, čalounické, truhlářské a zahradnické).

Žáci školy se každoročně účastní sportovního desetiboje a sportovních her mládeže. Letošní hry se konaly na stadionu v Dobrušce. Škola organizuje i další aktivity pro děti. V květnu proběhla beseda o astrologii, 6. června se byly děti podívat na Dni bezpečnostních složek. Uskutečnily se také besedy na téma drogy s pracovníci pedagogicko-psychologické poradny z Rychnova nad Kněžnou. V červnu pobýli žáci prvního stupně dva dny v Orlických horách v rámci enviromentální výchovy. V září se děti zúčastnily akce „Brazílie – Amazonka v rytmu samby“ a Dne zemědělství Královéhradeckého kraje. Soutěžili také v okresní zdravotnické soutěži a v krajském kole ve zdravotvědě. Při škole působí devět zájmových kroužků. Dne 22. dubna proběhl již po sedmé den otevřených dveří a v květnu se děti zúčastnily akce Škola za školou. Ve škole je i počítačová učebna, která je využívána nejen pro výuku, ale i pro práci zájmového kroužku. V září do ní přibýly další čtyři počítače, která škola dostala darem od holandských přátel.

Gymnázium

Škola má v současné době 356 studentů ve dvanácti třídách, z nichž 4 patří do tzv. čtyřletého gymnázia a 8 do osmiletého. Výuku zajišťuje 26 interních učitelů a 1 externista. Z cizích jazyků se nyní učí povinně angličtina, němčina a ruština.

Ve školním roce 1999/2000 vydalo MŠMT ČR nový učební plán pro gymnázia. Učební plán čtyřletého gymnázia odpovídá posledním čtyřem ročníkům učebního plánu osmiletého gymnázia. Počty hodin povinných předmětů odpovídají všeobecné větvi gymnázia a měly by poskytnout co nejširší všeobecné vzdělání. V posledních dvou letech studia má každý student možnost vybrat si z volitelných předmětů ty, které jej zajímají a hlouběji připraví na budoucí studium nebo povolání.

Gymnázium je koncipováno jako škola, která by měla zajistit dostatečné vzdělání ze všech předmětů pro vstup na libovolnou vysokou školu, vyšší odborné (bakalářské) studium nebo jiný typ pomaturitního studia. Vhodný výběr volitelných předmětů ulehčí i přímý vstup do praktického života. Úspěšnost přijetí našich studentů na vysoké školy se každým rokem pohybuje v rozmezí 75 – 80%. Zbývající studenti bývají bez větších problémů přijati na VOŠ nebo se zařadí do praxe. Tyto výsledky, vzhledem k velké poptávce po vysokých školách, odpovídají celostátnímu průměru.

Z mimoškolních aktivit se jeví jako velmi přínosná myšlenka parkové úpravy okolí školy, kterou žáci postupně společně se svými učiteli realizují. Prostor kolem školy byl vyčištěn a podle zpracovaného projektu osazován novou zelení, jsou instalovány lavičky a postupně se tak z bývalé nepřehledné zmeť křovin stává místo, které je cílem procházek a odpočinku např. maminek s dětmi, důchodců a dalších, kteří si chtějí chvíli odpočinout a posedět v pěkném prostředí parku.

Střední průmyslová škola elektrotechnická a informačních technologií

Počátek středního odborného školství v Dobrušce je spojen s datem 15. října 1945, kdy v původní budově z roku 1936 zahájila výuku Státní mistrovská škola strojírenská. Počínaje rokem 1951 se tato škola změnila na Vyšší průmyslovou školu strojírenskou se čtyřletým studiem ukončeným maturitou. Strojírenská výuka na naší škole probíhala až do roku 1974, kdy školu opustili poslední maturanti strojírenských oborů. Paralelně však již od roku 1964 začala výuka elektrotechnického oboru Zařízení silnoproudé elektrotechniky. Prudkému rozvoji školy přestala brzy původní budova stačit, a proto byla během šedesátých a sedmdesátých let vybudována přístavba laboratoří a dílen školy. V období 1954 - 1992 bylo možné kromě denní formy absolvovat školu i studiem při zaměstnání - nejprve večerní, později i dálkovou formou. Škola realizovala v té době i pomaturitní studium, např. Studium revizních techniků. Po roce 1989 naše škola začala hledat svou novou tvář. Na změnu poptávky ve svém přirozeném spádovém území reagovala zřízením slaboproudých oborů paralelně k oboru silnoproudému. Nejprve obor Automatizační technika (v roce 1992) a o rok později i obor Slaboproudá elektrotechnika. Pro výuku těchto oborů bylo nutné nově vytvořit prostorovou, součástkovou a přístrojovou základnu pro výuku. Proběhlo proto přebudování laboratoří a dílen pro potřeby nové skladby oborů.

Rychlý rozvoj elektrotechnických oborů si vyžádal provést zásadní změny oborové vzdělávací nabídky směrem k zaměření na informační technologie. Dnes škola nabízí uchazečům dva základní obory. Elektrotechnika se zaměřením na informační technologie v elektrotechnice a slaboproudá elektrotechnika se zaměřením na aplikace PC a správu sítí. Výuka probíhá v moderně vybavených učebnách a laboratořích a žáci jsou vedeni zkušenými pedagogy.

Počínaje školním rokem 2007/2008 byla zahájena výuka nového oboru informační technologie se zaměřením na aplikace PC a správu sítí a obsluhu a tvorbu firemních aplikací. Učební plány všech oborů obsahují rozšířenou výuku cizích jazyků a žáci mohou získat mezinárodně uznávaný certifikát CISCO, Hewlett-Packard. Absolventi dokáží samostatně pracovat v oblasti informačních technologií a počítačových sítí podniku nebo firmy, umí spravovat běžně používané softwarové produkty včetně grafických, ekonomických a elektronické komunikace. Budou mít předpoklady pro komplexní administrativně ekonomickou správu firmy ve funkci manažera, asistenta, apod. Obor je vhodný i pro dívky.

Každoročně jsou investovány značné finanční prostředky na nákup špičkové didaktické techniky, moderního zařízení učeben a laboratoří díky spolupracujícím firmám jako ČEZ, a. s., KBA-Grafitec Dobruška, OEZ Letohrad, CISCO SYSTEMS a dalším. Tato spolupráce umožňuje také soustavný odborný růst pedagogů a vytváří žákům možnosti poznávat nejnovější technologie, řídicí systémy i informace o budoucích možnostech zaměstnání.

Škola nabízí žákům ubytování ve vlastním, moderně vybaveném domově mládeže. Podporuje činnost Školního sportovního klubu, který nabízí širokou škálu sportovního vyžití ve vlastní prostorné tělocvičně, posilovnu a venkovní sportovní areál s hřištěm na plážový volejbal, antukový kurt pro volejbal a nohejbal. Podporuje rozvoj jazykových schopností žáků, spolupracuje se zahraničními školami umožňuje vzájemné poznávání mezi občany evropské unie a připravuje žáky na využívání všech možností, které jim evropské občanství nabízí.

Střední škola - Podorlické vzdělávací centrum

Střední škola - Podorlické vzdělávací centrum, která působí ve školním areálu bývalé Integrované střední školy v Pulické ulici, otevřela v novém školním roce 7 tříd prvního ročníku. Přesto, že v podobě nové střední soukromé školy působí teprve třetí školní rok, má již 15 tříd s téměř 370 žáky a 30 zaměstnanci. Škola intenzivně zvelebuje a modernizuje školní areál, který převzala dlouhodobou výpůjčkou od Královéhradeckého kraje.

Mezi hlavní úkoly letošního roku patřilo vybudování dalších tří multimediálních učeben s nejmodernější technikou a šedesáti novými počítači pro teoretickou výuku. Ke zkvalitnění odborného výcviku byly zakoupeny dva nové CNC obráběcí stroje (soustruh a obráběcí centrum) s výkonným řídicím systémem, které byly vystavovány na mezinárodním strojírenském veletrhu v Nitre a následně v Brně. Součástí tohoto nového dílenského pracoviště je i další počítačová učebna, ve které žáci v rámci odborného výcviku připravují řídicí programy k těmto CNC strojům. Autoklempíři dle svých představ a fantazie pod vedením zkušeného mistra tvoří z automobilů SUPERB a ROOMSTER, které škola dostala z firmy ŠKODA AUTO, a.s., jako učební pomůcku, nové nezvyklé tvary funkčních osobních vozů s cílem zaujmout i profesní návrháře.

K rozvoji technických profesí škola poskytuje žákům tříletých učebních oborů kapesné, a to již v prvním ročníku oboru klempíř - 300 Kč, obráběč, zámečnick a nástrojař - 500 Kč měsíčně se svačinkou v době odborného výcviku ve školním bufetu ZDARMA. Samozřejmostí jsou i zdarma učební pomůcky, učebnice, pracovní oděv, obuv a hygienické potřeby.

U studijních maturitních oborů mechanik strojů a zařízení a mechanik seřizovač škola se výukou zaměřuje zejména na oblast výpočetní techniky, programování se zaměřením na mechatroniku. Součástí maturitní zkoušky je i praktická zkouška z odborného výcviku v náročnosti vyučení.

Moderní prosperující firmy mají stálou potřebu získávat kvalifikované zaměstnance technických profesí. Proto škola soustavně přijímá zájemce na tyto obory, a to i do vyšších ročníků.

Čtyřletý maturitní obor Elektronické počítačové systémy škola zaměřuje na oblast programování a počítačové grafiky. Ministerstvo školství udělilo škole akreditace k vlastním vzdělávacím programům se zaměřením na zpracování digitální fotografie, videa, zvuku s využitím počítačové grafiky. Škola též získala akreditaci jako vzdělávací středisko pro konání vzdělávání pedagogických pracovníků z ostatních základních a středních škol. V plánu školy je též vybudování studentského internetového studia, které bude provozovat vlastní internetové rádio i televizní vysílání.

Pro vyučené žáky škola zajišťuje nástavbové studium k získání úplného středního odborného vzdělání zakončeného maturitní zkouškou. Formou dvouletého denního nebo tříletého dálkového studia tito studenti studují velmi atraktivní a praktický obor "PODNIKÁNÍ". Škola pouze u tohoto jediného nástavbového studia vybírá od studentů školné, kterým snižuje režijní vícenáklady tohoto studia. Zájem studentů o obě formy výuky značně převyšuje kapacitní možnosti školy. U tříletého dálkového studia splnila škola požadavky studentů, kteří v pracovních dnech pracují i ve vícesměnných provozech, a zajišťuje pro ně sobotní výuku.

Základní umělecká škola

Od úspěšného listopadového koncertu v Praze u sv. Martina ve Zdi - přes taneční přehlídku Červený Kostelec 2008, kde získaly děti uč. Petry Felcmanové a K. Talavaškové 4 diplomy za choreografii - až po samostatný projekt Země dvou tváří, který se představil nejprve v Trutnově, Dobrušce a končil v červnu v Rychnově nad Kněžnou pod vedením Kateřiny Talavaškové, která spojila všechny ZUŠ z těchto měst v jeden celek.

V letošním roce se konaly soutěže ve smyčcových nástrojích, klavíru, akordeonu a kytáře. V březnu se konalo okresní kolo kytarové soutěže MŠMT, kterého se zúčastnili i žáci naší školy. Žáci učitelů Evy a F. Zimových získali:

V kategorii 0 a 0.b 1. místo s postupem Anna Marie Čochnařová, 3. místo Olga Valentová, v 1. kategorii 2. místo Kateřina Voglová. V krajské soutěži v dubnu v Hradci Králové získaly postupující žákyně tato ocenění: Kateřina Jechová 2. místo, Pavla Kašparová 2. místo a Kateřina Raisová 2. místo. V okresním kole v Rychnově n. Kn. ve hře na klavír získaly žákyně učitelů A. Slánské a V. Jelínka Gabriela Svědíková 2. místo a Klára Hendrychová čestné uznání. V krajském kole akordeonů v Hořicích obdrželi žáci paní učitelky D. Štěpánové Jiří Tužil 1. místo, Lukáš Koblása 2. místo a Pavel Hofman 3. místo, každý v jiné kategorii. V Teplicích v celostátním kole získal J. Tužil čestné uznání. Z Nového Města nad Metují si žákyně paní uč. Dagmar Prokopové a Anny Vrbové odvezly z krajského kola tyto ceny: Jana Peterová 2. a Petra Jakicová 3. místo, v dalších kategoriích Alena Peterová 1. místo, Dagmar Peřinová 3. místo a Barbora Fléglová čestné uznání.

Karlova univerzita – letní škola pro zahraniční krajany

Ve studijním středisku Univerzity Karlovy v Dobrušce proběhla v měsíci srpnu tzv. letní škola - měsíční kurz češtiny, určený především Čechům, žijícím v zahraničí. Kurzu, který se letos konal již po patnácté, se zúčastnili studenti ze 36 zemí 5 kontinentů.

Šedesáti účastníkům hradilo náklady formou stipendia Ministerstvo zahraničí ČR. Celkový počet účastníků letní školy byl 74, neboť mnozí studenti se do Dobrušky vracejí a pobyt si hradí sami.

Organizátoři připravili pro účastníky i zajímavý doprovodný program: filmová představení, výlety na nedaleké zámky v Opočně a Častolovicích, turistické výlety do Orlických hor a Českého ráje. Na závěr kursu navštívili studenti i Prahu, kde je čekalo i setkání s první dámou Livíí Klausovou.

Mezi posluchači byli lidé všech věkových skupin, od osmnáctiletých studentů po sedmdesátileté důchodce. Někteří jsou političtí emigranti z dob komunistického režimu, jiní potomci vystěhovalců z 19. století, další skupinu tvořily děti ze smíšených manželství, které se chtěli lépe naučit rodný jazyk jednoho z rodičů. Jazyková úroveň studentů byla různorodá: někteří posluchači mluví téměř plynou češtinou, jiní se v Dobrušce naučili několik prvních českých slov.

Finanční podpora letní školy v Dobrušce je jednou z forem podpory výuky češtiny mezi zahraničními Čechy. Ministerstvo zahraničí také vysílá lektory českého jazyka do krajských komunit ve světě. V sedmi zemích (Rumunsko, Ukrajina, Argentina, Chorvatsko, Srbsko, Rusko, Německo) jich působí celkem 12.

6. Církev

Církev římskokatolická

V roce 2008 proběhla Tříkrálová sbírka v Dobrušce již posedmé. V sobotu 5. ledna v 9 hodin přijali koledníci v kostele sv. Václava od P. Vincenta Zontáka požehnání k jejich poslání a potom už 22 skupinek dobrušských farníků a skautů vyrazilo do ulic našeho města a přilehlých vesnic. Kolem poledne přicházela tato zhruba stovka lidí postupně na faru a posílila se každoročním gulášem P. Vincenta, stejně jako chlebíčky a sladkými dobrotami připravenými farnicemi. Ještě se zahřáli čajem a kafičkem a pokračovali v koledování, některé skupinky až do pěti hodin a tři ještě v neděli dopoledne v Deštném. V neděli v 17 hodin se shromáždili koledníci na náměstí ke zhodnocení výsledků letošní sbírky paní Janou Poláčkovou, která v Dobrušce činila necelých 114 000 Kč, a společným zpěvem koled a zhasnutím vánoční jedle ukončili vánoční období ve městě.

Další tradiční zimní aktivita, dětský karneval, se letos konala 27. ledna od 14 hodin v tělocvičně ZŠ Fr. Kupky. Pejsek (Katka Voglová) a Kočička (Maruška Obršálová) to moderovali, „myli podlahu“ při pohádce, organizovali soutěže „jak psali psaní“, „jak sušili prádlo“ a „o panence, která tence plakala“ a samozřejmě rozdávali odměny. Za nelehkou rodinnou soutěž „jak pekli dort“ dostala vítězná rodina dort Pejska a první cenou tomboly byla kniha o příbězích pejska a kočičky. Spokojeni byli všichni. Dospělí si popovídali, nakolik to jen hluk reproduktorů dovolil, masky se vydováděly, jak se patří.

V létě se zase děti těší na Pohádkový les. Ten letošní připadl přímo na neděli 1. 6., na Den dětí. U startu byly děti - i rodiče - vyslány pro jahody ke dvanácti měsíčkům a sbíraly razítka. Všem se podařilo sesbírat všech dvanáct a zasloužily si sladkou odměnu. A také voňavé buřty z táboráku.

Vánoční divadelní představení s dětmi z farního mateřského centra Hlásek nastudovala paní Ladislava Voglová. Mělo název „Sen svatého Josefa“ a bylo celé zveršované. Kromě vystoupení v

kostele sv. Václava v neděli 28. prosince byla další představení u řeholních sester v Rokoli a v Přepychách, v Pečovatelském domě v Dobrušce a v Domově duchodců v Opočně. Jak účinkující tak diváci, mnohdy staří či nemocní lidé, si prožili příjemné vánoční chvíle.

Do festivalu „Vánoce v Dobrušce“ byl kromě divadla zařazen také Vánoční jarmark, který farní maminky s dětmi pořádají od roku 2005. Měsíc před akcí proběhla příprava formou pěti odpoledních tvořivých setkání dětí, které za pomoci maminek vyrobily různá vánoční přáníčka, perníčky a všelike dekorace. O čtvrté neděli adventní 21. prosince pak bylo všechno připraveno na stolech před kostelem a přede mší svatou a po ní to postupně „mizelo“. Tato akce je začleněna do misijního projektu Děti pomáhají dětem a její výtěžek je příspěvkem na konto Papežských misijních děl s cílem pomoci dětem v chudých zemích.

Misijní koláč je jarní misijní akcí konanou tentokrát v neděli 2. března. To už byl ovšem prodej koláčků před kostelem. Bylo to sice dobrodružství, protože vytrvale přselo, ovšem větší drama se odehrávalo den předtím při hromadném pečení osmi maminek a dvou dcer v jedné kuchyni jedné domácnosti. K tomu pekařky udržovala v napětí ještě vichřice Emma, která vzala elektrický proud všem okolním vesnicím.

Farní děti nejen hrají, ale také divadla navštěvují. Letos jsme pozvali loutko-herečky Zdeňku Broukovou a Janu Dvořáčkovou z loutkového divadla Maminy z Jaroměře. V sále ZUŠ jsme se sešli 18. dubna v 17. hodin. „Jméno pro kuřátko“, tak se pohádka jmenovala, bylo nečekané, nezvyklé ... a dlouhé. Ale děti si ho dokázaly zapamatovat ještě dlouho po představení a některé si ho možná pamatují dodnes.

Kostel sv. Václava zastřešuje každým rokem několik koncertů. Letos to byly čtyři: 16. srpna vystoupil smíšený pěvecký sbor Chorus Ergensis, slavnostní koncert v neděli 7. září byl uspořádán u příležitosti 80. narozenin opočenského rodáka, hudebního skladatele Luboše Sluky a jako tradiční součást „Svatováclavských slavností“ se uskutečnil koncert konaný 28. září, na němž vystoupili Lubomír Brabec (kytara) a Alžběta Vlčková (violoncello), stejně jako součástí festivalu „Vánoce v Dobrušce“ štěpánovský koncert vánoční, letos v podání Dobrušřáků, pěveckého sboru Vlasta za doprovodu varhan Pavla Svobody.

Jarní a podzimní humanitární sbírky, pořádané Charitou a konané v dopoledních hodinách v přízemí nové budovy školy Fr. Kupky, opět pomohly odlehčit mnoha přečpaným šatním skříním, ale pomohou především lidem, kteří naopak oplývají nedostatkem.

Kromě misijních, charitativních a kulturních aktivit se podílí farnost také na činnosti vzdělávací. 20. ledna a 11. března tohoto roku se konaly dvě přednášky. P. Jan Linhart v projekci nazvané „Země orlů“ obohatil návštěvníky poznatky získanými ze své cesty do Albánie. Na zcela jinou oblast byla zaměřena přednáška pořádaná mateřským centrem Hlášek, jejímiž přednášejícími byly Bc. Irena Dyntarová a Ludmila Nejmanová, Dis. z církevní školy v Borohrádku. Téma specifických poruch učení a chování je široké a dotýká se nejen hyperaktivity, ale mnoha v praxi často přehlížených poruch. Není divu, že se přednáška pro množství dotazů ze strany posluchačů protáhla na tři hodiny.

Církev bratrská

V Dobrušce působí kazatelská stanice sboru Církve bratrské v Bystrém. Své sídlo má v křesťanském centru – Domečku na rozcestí v ulici Zd. Nejedlého. Kromě pravidelných bohoslužeb, které se jednou za dva měsíce odehrávají v Kině 70, organizuje i celou řadu dalších aktivit, zejména pro mládež.

Rok 2008 znamenal řadu změn v organizaci klubů během týdne. Vedle společenství, které se schází při pravidelných nedělních bohoslužbách, se v Domečku schází klub A Rocha, maminky s dětmi, skupinka biblického studia, EXITclub, EXITstream a po mnoho let známé kluby Roháč a Dorost byly sloučeny v jeden dětský klub Žárovka. Pravidelně se v Domečku schází i klub mládeže K2, který je pouze novým názvem mládeže.

EXITclub vznikl jako odezva na vysílání stejnojmenného televizního pořadu. Během minulého roku kromě pravidelných setkání s EXITclubem proběhlo i několik víkendových pobytů a o letních prázdninách tábor. Od září začala nová série Exitu – EXIT 316 MISE. EXITclub je veden jako kontaktní klub, kam může každý přivést své kamarády. S EXITclubem se prolíná i další forma činnosti mladých, EXITstream.

Skupinka biblického studia se schází jednou týdně. Toto biblické studium trvá zpravidla 1,5 hodiny. Na skupince pak je příležitost k diskuzi a výměně názorů a myšlenek k danému tématu.

Individuální biblické vyučování je způsob vyučování, kdy se jednou týdně sejdou posluchači se svým vedoucím na zhruba jednu hodinu. Na tomto setkání spolu hovoří o různých tématech a vedoucí jim dá materiál (vždy jednu lekci) na následující týden. Účastníci vyučování sami doma zpracují danou lekci a na každý den v týdnu tam mají biblické studium. Celý tento cyklus biblického vyučování se skládá ze 4 kurzů, kde každý kurz má 10 setkání. Dva první kurzy probíhají individuálně (vedoucí-účastník), další dva kurzy probíhají ve skupině (vedoucí-skupina účastníků).

Dobrušská kazatelská stanice sboru Církve bratrské v Bystrém se také aktivně podílela na přípravě a realizace druhého ročníku Toulek po dobrušských památkách, pro něž připravila výstavu o historii sboru, zahrnující celých 130 let jeho existence.

Jednota bratrská

Kazatelem dobrušského sboru této církve je Pavel Horák. Během roku 2008 pokračoval sbor v pořádání tradičních Kaváren, které byly vždy koncipovány jako přednáškové cykly v kavárenském prostředí. Probíhaly od ledna každý měsíc vždy na jiné téma. Např: Filmová kavárna, Roztančené Velikonoce, Cestománie - Argentina, Turecko, Kypr, Recko, Holandsko; Hudební kavárna a Kavárna - Pohádkové Vánoce. Při programech byla vždy zajištěna kavárenská obsluha a koutek pro děti se službou hlídání. Většina návštěvníků, která tyto programy navštívila, se ráda účastnila i dalších kaváren. Celkem tyto akce byly navštíveny v počtu cca 150 lidí.

V červnu probíhal dětský den na téma Den plný barev, který navštívilo okolo 50 dětí. V tomtéž měsíci sbor také uspořádal společně s dalšími sbory Jednoty bratrské v našem regionu koncertní turné americké gospelové skupiny Lifesong. V Dobrušce ho navštívilo zhruba 400 lidí.

O prázdninách se uskutečnil letní tábor v táborové základně Hájovna. Celotáborový program byl nazván Expedice za tajemstvím oceánu. Akce se zúčastnilo přibližně 50 táborníků.

Z pravidelných každotýdenních akcí můžeme připomenout Klub pro maminky s dětmi Sedmíráska, Klubáč pro dorost a mládež a Klubík pro děti do 13 let. Nedílnou součástí života sboru byla i pravidelná shromáždění a setkání mužů a žen. Tyto programy pro různé věkové skupiny se zájmem navštěvovali jak lidé ze sboru tak i široká veřejnost.

Ostatní církve

V Dobrušce působí ještě Církev adventistů sedmého dne, Československá církev husitská (zde nastoupila nová kazatelka Erika Ryšavá) a Českobratrská církev evangelická (po přesunutí většiny aktivit do mateřského sboru v Klášteře nad Dědinou zde má pouze nedělní bohoslužby, které se konají v přednáškové síni muzea na Šubertově náměstí).

7. Spolky a spolkový život

Sbor dobrovolných hasičů

15. června letošního roku uběhlo přesně 130 let od založení sboru dobrovolných hasičů v Křovicích. Toto výročí si sbor připomněl v rámci oslav dne 23. srpna na křovickém hřišti. Oslavy započaly již 5. ročníkem Hasičského klání, který letos zaznamenal rekordní účast 26 hasičských družstev. V trochu netradičním útoku spolu soupeřilo 12 družstev mužů a 3 družstva žen. Souběžně se soutěží dospělých probíhala i soutěž mladých hasičů v požárním útoku a štafetě 4×60 m, které se zúčastnilo 11 družstev. Všechna zúčastněná družstva předvedla výkon leckdy i nad hranici svých možností, leč každá soutěž má své vítěze i poražené. A tak na stupni vítězů stanulo družstvo mužů ze Semechnic, ženy z Křovic (dříve narozené), mladší žáci z Provoze a starší žáci z Čánky. Nutno podotknout, že ani ostatní křovická družstva si nevedla špatně. Muži obsadili 4. místo, ženy juniorky 2. místo, mladší žáci 2. místo a starší žáci 3. místo.

Oslavy dále pokračovaly průvodem ze hřiště k nově zrekonstruované hasičské zbrojnici. Za zvuku fanfár zde proběhlo její slavnostní otevření. Přihlízející si mohli vyslechnout slavnostní slova starosty města Dobrušky Petra Tojnara, jeho předchůdce Oldřicha Klobase a poslance Parlamentu ČR Josefa Ježka. Po slavnostním přestřižení pásky došlo i na požehnání hasičské zbrojnice. Zbrojnice byla poté zpřístupněna veřejnosti k prohlídce. Byla zde připravena výstava fotografií zachycujících činnost sboru od roku 1953 až po současnost a expozice fotografií z průběhu rekonstrukce.

Od hasičské zbrojnice se pak oslavy přemístily znovu na hřiště, kde byla přichystána statická ukázka dobové i současné hasičské techniky. Současnou techniku zde zastupoval HZS HK stanice Dobruška, HZS podniku Škoda Kvasiny, a. s., a SDH Domašín se svými zásahovými vozidly. Dobová technika byla zastoupena koňskými stříkačkami z Křovic a Běstvin. Tyto koňské stříkačky byly poté předvedeny ještě v akci, a to při dálkové dopravě vody u fingovaného nočního požáru "kadibudky" pana Bartoše.

Zakončení oslav si v odpoledních hodinách užily nejvíce děti, pro které byl připraven tradiční dětský den plný soutěží, her, sladkostí a věcných cen. Pobavit se přišlo celkem 102 dětí, které si ve 14 soutěžích mohly vyzkoušet své dovednosti a vědomosti.

Okrskové cvičení

V letošním roce se stalo SDH Křovice pořadatelem okrskového cvičení jednotek sborů dobrovolných hasičů. Každoroční prověrky se zúčastnilo 13 sborů, z toho 3 sbory postavily 2 družstva. Za Křovice a Skalku se předvedla i družstva žen. Požární útok probíhal klasickým způsobem - hadice se rozkulují, nasává se pomocí vývěvy - i přesto některá družstva předvedla opravdu rychlý a kvalitní výkon. Nejlépe se uspělo družstvo z Čánky. Jejich dosažený čas 40 sekund je opravdu úctyhodný. Domácím družstvům se moc nedařilo, problémy při nasávání vody vedly k časům 1,28 minuty pro ženy a 1,33 minuty u mužů. Obě družstva se tak umístila na chvostu startovního pole.

Domašínští hasiči zasahovali...

Naším krajem se prohnal orkán Emma, který způsobil nemalé škody, a měsíc nato tu zase pořádně foukalo. Stalo se to z pondělka na úterý 21. - 22. dubna, kdy vítr sice nenadělal takové škody, jako předchozí měsíc, ale i tak se v Domašíně dobrovolní hasiči opět nenudili. Tentokrát však zasahovali přímo v obci, a to na střeše místní školy, kde vítr utrl několik plechů. A protože se to stalo v době, kdy zrovna zdejší Sbor dobrovolných hasičů slavil 125. výročí svého založení, pojali hasiči opravu střechy jako cvičení, kdy vedení města a přihlížejícím divákům jedno odpoledne předvedli svůj um a připravenost zasáhnout nejen tam, kde jde jenom o plechy, ale třeba i tam, kde už půjde o lidské životy.

Založen nový sbor dobrovolných hasičů

K dosavadním hasičským sborům přibyl v letošním roce nový: SDH Dobruška – Doly. Ustavující valná hromada, která se konala 21. března, zaregistrovala 29 zakládajících členů. Starostou nového sboru byl zvolen ing. Petr Lžíčař, jeho náměstkem Josef Štěpán a velitelem Pavel Macek. Pokladníkem sboru se stala Martina Rašková, kronikářem Jaroslav Dvořák a revizorem účtů ing. Věra Dvořáková.

V neděli 23. března se konala slavnost pro veřejnost. Účastníci šli v průvodu z Dolů do přírodního divadla ve Valu, kde shlédli ukázky záchranářských akcí hasičů, mohli si prohlédnout hasičskou techniku i vojenskou techniku z první i druhé světové války. V kulturní části programu vystoupil ženský pěvecký sbor Vlasta, dechová hudba Valánečka, mažoretky tanečního souboru STARS Dobruška a nově ustavenému sboru přišla zahrát i country skupina Stará parta.

Skauti

Holandští skauti z Ter Aaru v Dobrušce (18. - 27. 7. 2008)

V pátek 18. července v podvečer dorazila po dlouhé cestě na dobrušské náměstí dvě devítimístná auta plná skautů ze spřáteleného holandského města Ter Aar. Tady na ně už čekali přátelé ze zdejšího střediska Junáka, kteří je doprovodili k místní skautské základně v Domašínské ulici. Následovalo přivítání u kluboven vedením střediska, prohlídka areálu a následné pohoštění u rozdělaného ohně. Ten jako by zahnal únavu z 18 hodinového cestování a mládež ve věku 15 - 18 let nadšeně štípala špalky, přikládala polínka a opékala vše, co bylo k mání. Poté si vedoucí z obou stran upřesnili detaily programu, který byl pro skupinu 18 skautů z Holandska plánován už od jara, a tábor holandských "explorers" (průzkumníků) v Dobrušce mohl začít.

V sobotu holandští přátelé zahájili program návštěvou tábora pro nejmenší dobrušské skautíky v Mastech, kde si zahráli mj. společný fotbal s dobrušskými rovery. V dalších dnech navštívili vojenskou pevnost Dobrošov, Nové Město nad Metují, ZOO ve Dvoře Králové, vylezli na dobrušskou radnici a seznámili se s nejbližším okolím Dobrušky, kde většina z nich byla poprvé. Jeden den věnovali návštěvě Prahy, kterou si nechtěli nechat ujít a z níž byli nadšeni (hlavně děvčata, chlapi dávají přednost přírodě...). Dvoudenní výprava do Krkonoš a výprava na Sněžku byla pro ně

opravdovým zážitkem, na který budou dlouho vzpomínat. Týdenní pobyt zakončil výlet do Broumovských skal.

Skautský tábor v Mastech

Od 20. července do 2. srpna 2008 probíhal tábor dobrušských skautů v Mastech - konkrétněji tábor oddílů Meďátek, Světlušek a Vlčat. Celý tábor byl laděn do dob pravěku, proto bylo možno vidět již od začátku děti v dobových oblecích. Někteří přijeli vybaveni dokonce i oštěpy, luky či vlastnoručně vyrobenými sekerkami. Děti bylo celkem 43. Program však s ohledem na rozdílný věk dětí nebyl společný. Meďátka navíc byla na táboře pouze týden, ostatní děti dva. Světlušky, Vlčata a zkušenější Meďátka bydlela v týpí, malá Meďátka v chalupě.

V 7,30 se vstávalo, poté následovala pro Meďátka tolik "oblíbená" rozcvička. Po snídani se převlékli do krojů a při nástupu přivítali den písničkou "Jak dobře žít". Do večera se střídal program s různými svačinkami a obědem. Před večeří se šli větší a otrlejší umýt do potoka, Meďátka do chalupy a pak už se všichni s chutí vrhali na vždy výbornou večeří. Na konci dne se konal nástup a la pralidé a pravěkým rituálem se s hezky prožitým dnem rozloučili. V pozdějších hodinách ještě před večerkou často plápolal oheň, při kterém se buď jen zpívalo, nebo družinky předváděly i své scénky. Za tu dobu si děti zkusily vyrábět pravěké nástroje, vařit nad ohněm, lovit divočáka, zahrály si spoustu akčních her (i nočních) a užily si hodně legrace.

Ani druhý táborový týden se Světlušky a Vlčata na táboře nenuidily. Jako vzpomínka na návštěvy rodičů nám zůstala kuchyň plná výborných buchet a koláčů, takže snídaně nebo svačiny byly opravdu jako od maminky. Družinky pokračovaly v plnění dalších úkolů. Učily se šifrovat, poznávat a umět rozdělat různé druhy táborových ohňů, díky příznivému počasí si mohly zahrát také noční hry a pozorovat hvězdy. Krásného počasí využili skauti také k návštěvě koupaliště v Dobrém. Táborníci si s nadšením (někteří poprvé v životě) vyzkoušeli, jak chutnají brambory pečené v popelu, nebo si upekli "hada" z kynutého těsta na klacku přímo nad ohněm. Pro čtyři světlušky a tři vlčata byl tábor mimořádný v tom, že složili při slavnostním ohni slib. Tábor ukončila tradiční hra o poklad. Děti odjížděly domů obohacené o spoustu nových zážitků a cenných zkušeností.

Orlodění otevřelo klub Střecha v Dobrušce

V prostorách bývalého obytného bytu 2+1, který je nedílnou součástí budovy krytého bazénu v Dobrušce, vznikl po půlroční rekonstrukci nový volnočasový klub Střecha, který je určen zejména pro mladé ve věku 12 až 21 let. Slavnostní otevření se konalo v pondělí 18. února od 14 hodin. Mezi přítomnými byl i poslanec za ODS Josef Ježek, starosta Města Dobrušky Petr Tojnar a ředitelé některých místních škol, se kterými chce sdružení v budoucnu spolupracovat. Hlavní slovo oficiálního otevření si vzal na starost Petr Verner, předseda občanského neziskového sdružení Orlodění, které bude klub Střecha provozovat. Orlodění usiluje o všestranný rozvoj podorlické kultury, čímž se myslí festivaly, výstavy, koncerty atd. Dále o vznik a provoz centra volného času a tím dosažení prevence sociálně patologických jevů. Klub Střecha se bude snažit poskytnout co nejlepší zázemí mladým lidem, kteří nebudou vědět, co s volnou chvílí. Vznik klubu je totiž založen na výsledcích dotazníku obíhajícího na jaře roku 2006 některé místní školy. Návštěvníky klubu čeká nejen příjemné prostředí, ve kterém mohou strávit volné odpoledne, ale i mnoho stolních her, hokej i fotbálek, poslech hudby a mnoho dalšího. Celý klub se právem pyšní absencí podávání jakéhokoli alkoholu, naopak nabídne návštěvníkům jako nápoje pravé čaje. Otevřeno bude pět dní v týdnu v odpoledních hodinách, o provoz se budou starat dobrovolníci. V budoucnu čeká Střechu také mnoho aktivit, což potvrdil svými slovy i Petr Verner: "Chceme, aby náplň klubu měla jistou smysluplnost, to znamená workshopy, přednášky, rozvoj uměleckých, pohybových a vzdělávacích aktivit." Celý projev byl doprovázen projekcí plánů, výsledků a fotografií na stěně nad malým pódiem, kde ještě odpoledne a navečer vystoupí hudebníci, aby prvním návštěvníkům zpříjemnili posezení. Závěrem promluvil starosta města Dobrušky Petr Tojnar.

Veteran Rallye Podorlicko 2008

V sobotu 16. srpna 2008 uspořádal Podorlický Veteran Car Club Dobruška pro všechny příznivce historických vozidel další ročník Veteran Rallye Podorlicko 2008. Na start bylo ještě ve čtvrtek 14. srpna přihlášeno celkem 88 vozidel (automobilů a motocyklů). Vzhledem k předpovědi počasí se během pátku posádky postupně odhlašovaly a v sobotu ráno, kdy lilo jako z konve, dorazilo na start 42 posádek. Někteří také vyměnili své starší kabriolety za novější limuzíny či sportáky. Ono

pak po návratu domů takové vozidlo odbahnit a vysušit není úplně jednoduché. Navíc na některých částech strojů může voda zanechat trvalejší následky. I přes nepřízeň počasí dorazilo několik skalních příznivců na motocyklech. Nejstarší stroje byly i z 20. let minulého století, mezi nejnovější veterány patří již i např. sovětské vozy VAZ.

V 9.30 hodin, kdy už dorazila všechna vozidla a byla seřazena v Opočenské ulici a počasí se na chvíli umoudřilo, proběhla rozprava s jezdci. Byli seznámeni s předpokládaným průběhem soutěže, byly zodpovězeny jejich všetečné dotazy a starosta Dobrušky Petr Tojnar jim popřál zdar na trati a pěkné počasí. Ten také výstřelem (start LE MANS, kdy jezdci stojí na jedné straně ulice a vozidla na druhé) v 10 hodin rallye odstartoval. Vozidla se okamžitě rozjela po Dobrušce na 8 kontrolních bodů. Poté je trať soutěže zavedla do Běstvin, odkud byla postupně odstartována na trať soutěže, která měřila asi 90 km. Posádky jely podle itineráře, plnily úkoly na jednotlivých průjezdových kontrolách, čekala je jízda zručnosti, odpovídaly na otázky z historie motorismu, prokázaly svoje technické dovednosti a znalosti dopravních předpisů. Absolutním vítězem soutěže se nakonec stal pan Holeček se svým Fiatem 850. Podorlická veteran rallye nakonec dopadla podle závěrečného aplausu závodníků při vyhlášení výsledků na výbornou. A to i přesto, že byla zima a lilo a lilo a lilo...

Klub patchwork

V roce 2008 uspořádaly členky Klubu patchwork Domu dětí a mládeže Dobruška dvě výstavy, na kterých prezentovaly svá díla sešitá z kousků látek. První výstava proběhla v červnu v Ábrahámhegy v Maďarsku. V rámci této výstavy si mohli zájemci ušít jednoduchou aplikaci pod vedením Lenky Pecenové.

Druhá výstava se konala jako každý rok v rámci Svatováclavských slavností v budově DDM. Výstavu zhlédlo a obdivovalo 516 návštěvníků a všichni mohli v anketě zvolit výrobek, který je nejvíc zaujal. Volba nebyla pro mnohé jednoduchá. Nejvyšší počet hlasů získala nádherná a velmi pracná deka (hvězda) Lenky Pecenové, vedoucí Klubu patchwork, který vznikl v dobrušském Domě dětí a mládeže v roce 2004.

V říjnu 20 členek tohoto klubu zhotovilo a věnovalo svá díla pro Hospic Anežky České v Červeném Kostelci do soutěže "Šikovné ruce pro hospic 2008". Zasláno bylo celkem 38 výrobků zhotovených převážně patchworkovou technikou. V této soutěži získal klub ocenění za nejoriginálnější vlastnoručně vyrobený výrobek. Po ukončení vernisáže a soutěže byly výrobky prodány v dražbě a výtěžek použit pro potřeby Hospice Anežky České.

8. Sportovní život

Badminton

Historický úspěch získali badmintonisté pro dobrušský sport, neboť poprvé v jeho více než stoleté existenci vybojovali mistrovský titul v kolektivní soutěži dospělých v některém z olympijských sportů pro naše město. Smíšené družstvo vyhrálo finále play-off v Brně - Jehnicích a tým si také vybojovalo postup mezi evropskou klubovou extratřídou, do EUROPE CUPU (Poháru mistrů evropských zemí).

Umístění po základní části určilo jako prvního soupeře vítěze dlouhodobé soutěže - Deltacar Benátky nad Jizerou, družstvo, které disponuje silným kádrem a hlavně "cizineckou legií" Russkich, Zaitseva, Ananina. Dobrušští však s nimi již sehráli vyrovnaná utkání a tentokrát i štěstí bylo na jejich straně, neboť dvě posledně jmenované hráčky nebyly k dispozici. V samotném utkání zahráli dobrušští badmintonisté vynikající zápasy v singlech, kde prohráli pouze jeden a to v poměru setů 1:2, což nakonec rozhodlo. V deblech měl naopak navrch soupeř, ale o čtvrtém bodu Dobrušky rozhodlo to, že Benátky neměly dvojici pro debl žen. Po napínavém průběhu skončilo utkání 4:4, pro Dobrušské rozhodl poměr setů 9:8. Ti si mohli nakonec dovolit i "luxus" nenastoupit ke druhé čtyřhře mužů, neboť již před ní bylo jasné, že jsou vítězi.

Finálovým soupeřem se stalo družstvo Sokolu Meteor Praha Radotín. Nepříjemný soupeř, mnohonásobný mistr republiky - a ke všemu ještě dirigovaný z postu kapitána Jirkou Skočdopolem, bývalým dobrušským odchovancem! Nervozitu ještě zvýšilo to, že vrchní rozhodčí povolil soupeři těsně před zahájením změnit již nahlášenou sestavu, což je věc, mírně řečeno, takřka nevídaná. Dobrušské družstvo však začalo výborně, slovenská dvojice v jeho barvách vyhrála překvapivě, ale zaslouženě mix, v souboji jedniček vyhrál Tomáš Kopřiva zcela jasně nad Jiřím Skočdopolem,

Meteor sice kontroval výhrou v dámském singlu, ale vítězství dámského deblu a Laca Tomčka "na dvojce" stanovily stav 5:1 pro Dobrušku - což znamenalo vítězství. Za tohoto stavu se na kurt postavil za Dobrušku Ondra Kopřiva, který v zápase, kde o nic již nešlo, podlehl Bitmanovi. Poslední čtyřhra se již po dohodě nehrála.

Celé velmi mladé a perspektivní družstvo zaslouží uznání a poděkování, stejně jako trenér Pavel Maňásek. Jistě, titul bude velmi těžké příští rok obhájit, ale tento již Dobruškým nikdo nevezme!

Dobrušští badmintonisté zakončili sezónu 2007 - 08 velmi úspěšně, neboť jako vítězové 1. ligy smíšených družstev a Mistrů ČR se zúčastnili Poháru mistrů evropských zemí - Europa Cupu, jehož letošní ročník se konal ve městě Ramenskoje v Moskevské oblasti. I když v letošním ročníku chyběli mistři např. z Dánska či Anglie - špičkoví hráči těchto týmů dali přednost přípravě na olympiádu, byla účast pro Dobrušské nejen odměnou za celoroční výkony, ale i dobrou zkušeností.

Celkem dvanáct týmů bylo rozděleno do tří skupin, Dobruška nastoupila proti mistrům Švýcarska a dvěma soupeřům z Pyrenejského poloostrova - Portugalcům a Španělům. Zvláště posledně jmenovaní patřili k favoritům celého klání. V silné konkurenci si tým, který byl v počtu hráčů a doprovodu nejmenším ze všech zúčastněných, nevedl špatně, byť se mu nepodařilo zvítězit ani v jednom utkání. V těch s mistry Portugalska a Švýcarska však chybělo jen trochu štěstí a také zkušenosti z podobné soutěže. Ukázalo se také, že dnes je badminton i v evropských podmínkách na své vrcholné úrovni profesionalizovaným sportem, většina soupeřů nastupovala s cizinci, a to nejen Evropany, ale i Asiaty, v této konkurenci lze pak jen těžko uspět v našich skromných finančních i materiálních podmínkách.

Uniao Desportiva de Santana - TJ Sokol Dobruška 4:3: v tomto utkání prohrála Dobruška všechny své dvouhry, i když G. Zabavníková i P. Hofmanová až po boji vždy 1:2 na sety. Vítězství ve všech deblech bohužel na Portugalce nestačilo.

BC Adliswil Zurich - TJ Sokol Dobruška 4:3: další těsná prohra se soupeřem, který disponoval asijskými hráči a polkou Walaszekovou. Vítězství T. Kopřivy ve dvouhře a opět výborné výkony deblů bratří Kopřivových a Hofmanové s Křížkovou stačily pouze na tři body. Zabavníková i Hofmanová stejně jako v prním utkání prohrály své singly jen těsně 1:2, ve třetím setu vždy 18:21.

CB Soderin Rinconada - TJ Sokol Dobruška 6:1: v posledním utkání skupiny proti výraznému favoritovi ze Španělska, který měl ve svých řadách dva Indonésany, Portugalku, Welšana a Číňanku, nebyla šance. Jediný bod získali po vynikajícím výkonu bratří Kopřivové v deblu.

Dobrušská oficiální badmintonová historie se píše již třicet pět let. Nový oddíl byl založen na podnět tehdy velmi populární akce "Bud' fit!". Výboru TJ Sokol byl zaslán dopis z ustavující schůze oddílu 26.11.1972.

Pro bývalé i současné členy uspořádal oddíl slavnostní večer k 35. výročí existence oddílu. Ve velkém sále dobrušské sokolovny se sešla více než stovka účastníků, mezi hosty byli dobrušský starosta Petr Tojnar, bývalý starosta Oldřich Klobas a předseda Českého badmintonového svazu a člen TJ Sokol Radotín Ing. Zdeněk Musil a zástupci českých badmintonových oddílů, např. TJ Sokol Nový Hradec, VŠTJ Hradec Králové, TJ Králův Dvůr, Astra Praha a další.

Úvod večera vyplnila sportovní cvičení - moderní gymnastky TJ Sokol, aerobik - a kulturní vystoupení - Dobrušské žesťové sdružení a skupina společenských tanců HOP. Dobrušskou badmintonovou historií provedla přítomné obrazová digitální prezentace a sborník mapující třicet pět let existence oddílu.

V oficiální části vystoupil s projevem starosta dobrušské tělocvičné jednoty Josef Urban, který připomněl osmdesáté výročí vybudování dobrušské sokolovny a sto dvacet let sokolské tělovýchovné činnosti v Dobrušce a hovořil o pozici oddílu badmintonu v místní tělocvičné jednotě. Ing. Musil poté v krátkém projevu zhodnotil přínos dobrušského oddílu pro český badminton a zavzpomínal na dobu, kdy jako žák a dorostenec hrával na dobrušských turnajích.

Na závěr oficiální části předali ocenění zakladatelům oddílu a dalším obětavým činovníkům pánové Tojnar a Urban. Podobně byli oceněni i zástupci těch oddílů, které v počátcích pomáhaly při rozvoji badmintonu v Dobrušce. Ocenění obdrželi také pánové Oldřich Klobas za spolupráci při organizaci tří mistrovství ČR dospělých a Mezinárodního mistrovství ČR v roce 2003 a Milan Pohl, učitel tělesné výchovy na SPŠ, za dlouholetou spolupráci při užívání sportovní haly pro tréninky i turnaje.

Po skončení oficialit pokračoval večer přátelským posezením za hudebního doprovodu skupiny Errori a tancem, kdy se sešli a povídali si přátelé, kteří se třeba již několik let nesetkali.

Vodáci

Závodní družstvo VS Náchod má celkem 70 členů (28 dospělých a 42 dětí). Jádro tvoří 40 vodáků, kteří jsou zároveň členy vodáckého oddílu ŠSK Bodlinka při ZŠ F. Kupky v Dobrušce. Letošní vodáckou činnost zahájili v první polovině dubna na Rozkoši, kam dojížděli autobusem firmy EK-Bus na odpolední vodácké tréninky. Ale vodáci se setkávali celou zimu při pravidelných čtvrtetních plaveckých trénincích. V druhé polovině května a v červnu se vystřídaly na Rozkoši děti ze 6. - 9. tříd při hodinách tělesné výchovy, a tím se seznámily se základy vodáckého sportu. Kouzlo a základy vodáckého sportu poznaly i děti z 5. tříd, pro které "bodlinky" z 6.B uspořádaly na Rozkoši dětský den "Sportujeme s vodákem Bodlinkou". Ke stmelení vodáckého kolektivu přispělo určité třídní vodácké květnové soustředění závodního družstva na Rozkoši a trénink na řece Orlici.

Nová závodní sezóna 2008 začala již v dubnu prvním závodem Českého poháru pramic P5. V letošním roce se zúčastnili všech šesti KZ (1. KZ - 18. - 20. 4. - Labe + Sanberk - KV Sanberk, 2. KZ - 2. - 4. 5. - Berounka - KV Neptun Řevnice, 3. KZ - 10. 5. - Divoká Orlice - KV Žamberk, 4. KZ - 23. - 25. 5. - Labe - KV Deli Lovosice, 5. KZ - 6. - 8. 6. Orlice + Rozkoš - KV VS Náchod) a Mistrovství ČR jako 6. KZ ve dnech 13. - 15. 6. na Labi ve Starém Kolíně - KV Starý Kolín. Na závody se odjíždělo vždy v pátek odpoledne a návrat byl v neděli navečer. Jezdilo 5 - 8 posádek, tzn. 25 - 40 závodníků.

Vodácký víceboj na pramici P5 se jezdí v pěti kategoriích (žactvo do 14 let, dorostenci a dorostenky - 15 až 18 let, muži a ženy - 19 let a starší). Závod je dvoudenní a skládá se ze čtyř etap - sjezd řeky s vloženou střelbou na sklopné terče, slalom, sprint a při mistrovství i plavání. Umístění je dáno součtem bodů z jednotlivých etap. Závody se přiblížily závodům raftů, jsou atraktivní a získaly si u mládeže oblibu.

Mistrovství ČR na Labi ve Starém Kolíně se zúčastnilo 6 našich posádek, z toho bohužel pouze 1 byla na stupních vítězů. Vícemistry ČR se stali junioři - ŽABKY - Smola Michal, Jandáčková Šárka, Kodytková Iva, Andršová Šarlota, Špaňo Štěpán. Dvě posádky skončily na čtvrtém - bramborovém místě - žáci - S.W.A.T. ve složení Müller Michal, Bajer Martin, Becker Dominik a Marvan Matěj a ženy - Viktorky - Kárníková Eva, Müllerová Jitka, Kultová Šárka, Rovašová Monika, Šťastná Gabriela. V silné konkurenci na pěkném 7. a 8. místě skončili naši nejmenší žáci - posádky Metrix a Černá Perla - Kuncová Diana, Jeník Tomáš, Veselý Jan, Šťastná Kristýna, Kupka Tomáš, Müller Tomáš, Bajer David, Uhlíř Martin, Seidel Samuel a Dubská Veronika. 5. místo obsadili muži - SOS - Červinka Jan, Večeřa Lukáš, Petřina Michal, Petr Jiří, Mervart Jan.

Florbal

Florbalový oddíl TJ Sokol Bodlinka Dobruška reprezentovalo v sezóně 2006-07 pět družstev v Severovýchodní florbalové lize. Družstvo elévů absolvovalo celkem 10 turnajů (celkem 10 účastníků), ve kterých se umísťovalo na 3. - 5.místě. Družstvo mladších žáků obsadilo celkově sedmé místo (celkem 16 účastníků). Družstvo starších žáků obsadilo šesté místo v 1. lize starších žáků (celkem se soutěže a ligy zúčastnilo 18 družstev). Družstvo juniorů se ve druhé celostátní florbalové lize divize II umístilo na sedmém místě. Družstvo mužů s přehledem vyhrálo krajskou divizi III a postupuje do vyšší krajské soutěže. Žáci trénovali v tělocvičně ZŠ Františka Kupky pod vedením trenérů Jiřího Šmída, Jana Černého a Jana Jiráka, s tréninkem jim pomáhali Petr Čiháček, Michal Reško a Jan Červinka. Junioři a muži trénovali v sokolovně pod vedením hrajících trenérů Jana Jiráka a Jana Švorce.

Oddíl uspořádal přebory ZŠ okresu Rychnov nad Kněžnou. Kvalifikace se hrály v Dobrušce, finále potom v Kostelci nad Orlicí, protože v Dobrušce máme hřiště jen 30×15 metrů. ŠSK Bodlinka při ZŠ Františka Kupky reprezentovala celkem 3 družstva - tj. 50 florbalistů ve třech kategoriích. Přemóžitele našli jen v kategorii 1. - 5. tříd, kde skončili na 2. místě za ZŠ Rychnov nad Kn. V kategorii chlapců 6. - 7.tříd a 8. - 9. tříd v okrese zvítězili a v krajském kole v obou kategoriích obsadili druhá místa.

Na podzim roku 2006 se také uskutečnila v Kostelci nad Orlicí Okresní florbalová liga základních škol okresu Rychnov nad Kněžnou za účasti 8 ZŠ. Naši florbalisti ve všech sedmi

utkániích s přehledem zvítězili a se skórem 42:2 se stali vítězi ligy. Mezi vyhodnocenými nejlepšími hráči byli útočníci Tomáš Pecen a Jiří Kováč, obránce Tomáš Tuček a brankář Michal Ivica.

Svého prvního turnaje se zúčastnili i nejmladší (98 a ml.) v květnu ve Dvoře Králové, kde ve finále s Mladou Boleslaví zvítězili a přivezli pohár.

Hráči, kteří se o úspěchy v sezóně 2006 - 07 nejvíce zasloužili:

Elévní: Adam Kováč, Jan Flégl, František Šnábl, Vladislav Jiroud, Jan Pátek, Lukáš Hrnčář, Jakub Matuška, Radek Wildman, Marek Šmída, Michal Beneš, Jan Veselý, František Pop, Emil Hradecký, Vojtěch Hovorka, Jaroslav Jebálek, Tadeáš Raděj, Patrik Vondřejc, Vladimír Růžička, Jakub Hradecký, Jakub Jelínek, Martin Vejvoda

Mladší žáci: Václav Oubrecht, Dominik Žďárek, Martin Gábrle, Johan Mádr, Daniel Šmíd, Pavel Moravec, Tomáš Pultar, Tomáš Krahulec, Jiří Bílek, Jan Cvejn, Lukáš Ledvinka, Ondřej Svatoň, Martin Sosna, David Petr, Patrik Kubíček

Starší žáci: Tomáš Tuček, Aleš Moravec, Jiří Kováč, Jan Koch, David Kašpar, Filip Dolog, David Novotný, Michal Ivica, Petr Kubrt, Tomáš Pecen, Vít Petr, Tomáš Cvejn, Lukáš Vrátný, Vojtěch Veselý

Fotbal

Další úspěšnou sezonu mají za sebou hráči A-týmu fotbalového oddílu TJ Dobruška. Poté, co se v loňském roce stali okresními přeborníky Rychnovska, se jim letos v roli nováčka podařilo zvítězit v krajské I. B třídě. Po čtyřech letech se tak vrací do nejvyšší soutěže, která se kdy v Dobrušce hrála - do krajské I. A třídy.

Dvouletá úspěšná jízda perspektivního týmu byla z mnoha pohledů výjimečná. Mužstvo před dvěma lety převzal trenér Milan Mikušík a nebál se dát příležitost mladým odchovancům z vlastní mládežnické líhně. V řadě zápasů věkový průměr mužstva jen těsně přesahoval dvacetiletou hranici.

Dobrušský celek se v okresním přeboru i v krajské I. B třídě vždy ujal vedení hned po úvodním kole a už před sebe žádného soupeře nepustil, což znamená, že se na první příčce udržel dlouhých dvaapadesát kol.

Vloni se Dobrušští radovali z titulu okresních přeborníků s luxusním devítibodovým náskokem před druhým Borohrádkem. Letošní konečná tabulka krajské I. B třídy nabídla ještě radostnější pohled - Dobruška zvítězila rozdíllem jedenácti bodů před největším pronásledovatelem z Černíkovice. Vítězný celek v šestadvaceti zápasech pouze pětkrát prohrál a dvakrát remizoval. Dobrušské fotbalisty zdobila neprostupná obrana (pouhých sedmnáct inkasovaných branek). Zároveň měli druhý nejlepší útok v soutěži, který vstřelil 64 gólů (lepší byly pouze Černíkovice - 73).

Během uplynulých dvou sezon Dobruška rovněž zazářila v okresní pohárové soutěži, která se hraje vyřazovacím způsobem. V obou ročnících nenašla přemožitele v normální hrací době. V loňské sezóně dobrušští fotbalisté získali stříbro. Dramatické finále proti Žďáru nad Orlicí skončilo nerozhodně a soupeř, který měl výhodu domácího hřiště, byl šťastnější v penaltovém rozstřelu. V posledním ročníku už o vítězi okresního poháru nebylo pochyb. Dobruška ve finále nedala šanci Baníku Vamberk (6:0) a její hráči mohli zvednout nad hlavu cennou trofej.

Národní házená

O sezóně 2007/08 dobrušských házenkářů by se dalo hovořit jako o jedné z neúspěšnějších za poslední roky. Nejen díky "A" družstvu žen, které v červnu opět jako v roce loňském bojovalo ve finále 1. ligy. Letos však s jiným soupeřem - s družstvem z Tymákova. Stejně jako v předchozím roce jim však toužebně očekávaný titul unikl, a to opět o jediný gól, kdy po vítězství doma 18:16 v odvetě na hřišti soupeře prohrály 9:12. Družstvo žen potvrzuje svoji stálou vysokou výkonnost. Na tomto týmu je vidět dlouholetá systematická práce trenérské dvojice Laštovičková - Sychrovský, kteří trénují všechny ženské složky, a tím si připravují hráčky do nejvyšší soutěže. Na úspěchy u žen jsme si už zvykli a jako samozřejmost již bereme jednu z medailí - rádi bychom konečně tu nejcennější.

Úspěch dobrušské házené zvýraznilo i "A" družstvo mužů, jež po vyrovnaných výkonech v průběhu celé sezóny vyhrálo 2. ligu, "moravskou" skupinu B, a po dlouhých 21 letech opět postoupilo do 1. ligy. Byl to cíl, který si muži stanovili již před soutěží a kvůli němuž i posílili svůj kádr. Držme jim palce, aby tuto soutěž v příštím ročníku udrželi.

I družstvo mužů může část hráčské základny čerpat z mládežnických složek, které se (tak jako u dívek) tradičně umísťují v celorepublikových soutěžích na předních místech. V sezóně 2007/08

získaly z družstev mládeže starší žákyně 2. místo na mistrovství ČR a 1. místo na halovém mistrovství ČR. Dorostenky obsadily 4. místo na mistrovství ČR a 1. místo ve finále Českého poháru, kde startují družstva ze druhých míst oblastních přeborů. V chlapeckých složkách se umístili starší žáci na 4. místě ve finále Českého poháru a dorostenci získali 3. místo na mistrovství ČR a 1. místo na halovém mistrovství ČR.

Za všemi těmito výsledky, ale i za výsledky všech ostatních složek, které se na vrcholných soutěžích neumístily, je nezištná práce dobrovolných trenérů, kteří na hřišti tráví velkou část svého volného času. Hlavně v práci s mládeží je budoucnost dobrušské házené. Do této činnosti se však dobrovolníci příliš nehrnou, takže všem, kteří se této aktivitě věnují, patří velké uznání a poděkování. V sezóně 2007/08 se této činnosti kromě výše jmenovaných Boženy Laštovičkové a Jirky Sychrovského v dívčích a ženských složkách věnovali v mužských a chlapeckých složkách Láďa Flégl s Pavlem Holadou (muži A), Ing. Jaroslav Hampel (dorostenci a muži B), Pepa Tomáš - občas vypomohl Radek Krčmář (starší žáci) a Miloš Kaňa (mladší žáci).

Důležitou součástí práce každého oddílu je organizační zajištění. I to je v dnešní době, kdy se většina lidí věnuje své profesní kariéře a soukromému životu a nemá zájem se angažovat v jiné (neziskové) sféře, velice důležité. Tuto oblast zastřešoval výbor oddílu pod vedením jeho dlouholetého předsedy Ing. Miroslava Jelena. I jim patří uznání.

Moderní gymnastika

Vyvrcholením jarní sezóny byl pro děvčata z našeho oddílu přebor oblasti v Hradci Králové. Přebor se konal 31. května za účasti celkem 75 děvčat z 5 oddílů východních Čech. Pro závodnice a trenérky je to zúročení několikaměsíční tvrdé dřiny.

Letos měl dobrušský oddíl zastoupení v kategorii děvčátek předškolního věku i kategorii I. závodnic ročníku narození 1999 a 2000 v povinném programu. Ve velké konkurenci oddílů z Hradce Králové, Chrudimi a Vysokého nad Jizerou si nevedly vůbec špatně!

Přehled výsledků:

- kategorie 0 ZPMG A:
 1. místo: Strnádková Beáta, TJ Vysoké n. Jiz.
 4. místo: Krejčíková Adriana, TJ Sokol Dobruška
 9. místo: Sehnalová Natálie, TJ Sokol Dobruška
 10. místo: Moravcová Nikola, TJ Sokol Dobruška
- kategorie 0 ZPMG B:
 1. místo: Šimůnková Karolína, TJ Vysoké n. Jiz.
 4. místo: Klučková Radka, TJ Sokol Dobruška
 7. místo: Kaňková Julie, TJ Sokol Dobruška
- kategorie I ZPMG:
 1. místo: Ševčíková Klára TJ Vysoké n. Jiz.
 11. místo: Bajarová Natálie, TJ Sokol Dobruška
 13. místo: Horčíčková Lenka, TJ Sokol Dobruška

Obecenstvo tleskalo jak těm nejmladším, některé byly poprvé na závodech, tak i starším závodnicím. Odpoledne se pak závodilo ve čtyřech kategoriích volného programu. V kategorii Naděje nejmladší (roč. 2000) se nejlépe dařilo Veronice Faitové. Předvedla velmi hezké sestavy - bez náčiní a se švihadlem, a po zásluze jí patřila zlatá přebornická medaile.

Úspěšně se na závodním koberci předvedly i gymnastky v kategorii Naděje mladší (ročník narození 1997, 1998). Přebornický titul za sestavy bez náčiní, se švihadlem a s obručí získala Tereza Hocká. Na druhý stupínek vystoupila Sabina Hajdúchová a třetí byla Anita Melišová - stupně vítězů tak patřily pouze dobrušským závodnicím! Poprávu, neboť předvedly tři pěkné a sportovně hodnotné sestavy bez větších zaváhání.

Také kategorie Kadetky mladší (ročník 1995, 1996) přinesla našemu oddílu přebornický titul - zvítězila Vanessa Foltýnová a druhé místo patřilo Barboře Hojdekrové. Obě předvedly sestavy se švihadlem, s obručí a míčem a jejich výkony potvrdily, že byly dobře připraveny a jsou již zkušenými závodnicemi.

Všechny mladé závodnice si zaslouží poděkování a pochvalu za výborné výsledky, ale neměly bychom zapomenout i na obětavé trenérky a rodiče, zvláště maminky, které sportovnímu růstu svých svěřenkyň a dětí věnují nejen čas, ale i finanční prostředky.

Malý fotbal

Letošního turnaje v malém fotbalu Dobrušský pohár se zúčastnil rekordní počet 68 týmů. Vítězem 19. ročníku dvoudenního turnaje v malém fotbalu se stali hráči týmu Ivánek & Company, kteří v nesmírně dramatickém finále porazili dvojnásobného vítěze z let 2004 a 2005 AC Gamaspol Jeseník 3:2.

Fotbalistům z Jeseníku se v závěrečném duelu turnaje podařilo zlikvidovat dvoubrankovou ztrátu a hráčům "Iváneka" se zcela jistě vybavily rok staré vzpomínky z loňského finále, v němž rovněž promarnili nadějně vedení 2:0 a z triumfu se nakonec radovala Indiana Plumlov (2:3).

Letošní finále však režíroval dobrušský kapitán Roman Doubek, jenž se zaskvěl hatrickem! Skóre rozhodujícího zápasu otevřel střelou z dálky, na 2:0 zvýšil z autového kopu a vítěznou branku si připsal poté, co před brankou Gamaspolu míč šťastně tečoval do sítě.

Do závěrečného play off se probíjela šestnáctka nejlepších týmů. Ve vyřazovacích bojích se fanoušci dočkali pěti penaltových rozstřelů. Vyřazení při nich hrozilo i oběma pozdějším finalistům. Gamaspol zachránily pokutové kopy ve čtvrtfinále proti DFK Slaný a exekutoři týmu Ivánek & Company zvládli lépe semifinálové penalty v duelu s Betonem Jeseník.

Jeseničtí "Betonáři", držitelé Dobrušského poháru z roku 1995, v souboji o bronz neuspěli. Podlehli 1:2 hradeckému AC Sextons 94, které zopakovalo svoje nejlepší postavení v Dobrušce z roku 2005. "Sextoni" z rukou starosty Dobrušky Petra Tojnara převzali cenu Hanky Doubkové udělovanou za fair play vystupování.

Nejužitečnějším hráčem byl vyhlášen Slavomír Čáska z bronzového týmu AC Sextons 94 Hradec Králové. Ceny pro nejlepšího brankáře pořadatelé z FC Santus Dobruška udělili Radimu Netopilovi (AC Gamaspol Jeseník). Kanonýrem turnaje se s 12 góly stal Zdeněk Kadeřábek z Betonu Jeseník.

Výsledky vyřazovací části (play off) 19. ročníku Dobrušského poháru

Osmifinále: 1. DFK Slaný - Rumpál Prachatice 2:0, AC Gamaspol Jeseník - Alpina Slaný 1:0, AC Sextons 94 Hradec Králové - Válečci Meziměstí 3:0, Indiana Plumlov - Interier Pardubice 0:0, pen. 3:2, Hostinec Obora Trpišov - STS Chvojkovice 4:2, Beton Jeseník - Hokejky Trutnov 3:0, Ivánek & Company - Letňany Praha 2:1, Berlínští Lvi Praha - Furt-Durch Česká Skalice 0:0, pen 3:2.

Čtvrtfinále: 1. DFK Slaný - AC Gamaspol Jeseník 1:1, pen. 4:5, AC Sextons 94 Hradec Králové - Indiana Plumlov 1:1, pen. 4:3, Hostinec Obora Trpišov - Beton Jeseník 0:2, Ivánek & Company - Berlínští Lvi Praha 3:1.

Semifinále: AC Gamaspol Jeseník - AC Sextons 94 Hradec Králové 2:0, Beton Jeseník - Ivánek & Company 0:0, pen. 1:3.

Utkání o 3. místo: AC Sextons 94 Hradec Králové - Beton Jeseník 2:1.

Finále: AC Gamaspol Jeseník - Ivánek & Company 2:3.

ID aerobik team Dobruška

V roce 2008 měl ID aerobik team Dobruška hned několik důvodů k oslavám. Z předcvičování 1× týdně se postupně rozrostl rozvrh hodin cvičení, za který se nemusí stydět žádné větší fitness centrum v daleko větších městech. Nabídka cvičení je opravdu pestrá a vybere si skutečně každý. V roce 2008 to bylo 5 let, co vznikl ID aerobik team Dobruška a hned na jaře si členky daly první dárek - úspěchy na soutěžích v dětském a juniorském aerobiku.

Zlatý pohár - absolutní vítězství v I. kategorii - Tereza Jiroudová, 4. místo - Barbora Volfová, 7. místo - Lenka Fléglová, účast v celorepublikovém finále prestižní soutěže Master class - Tereza Jiroudová, Lenka Fléglová, účast v republikovém semifinále soutěže Miss aerobik - kategorie Minimiss, dále např. vítězství aerobikové soutěže v Žamberku v I. kategorii, další medailová umístění v soutěžích v Náchodě, v Novém Městě nad Metují a v neposlední řadě i velmi dobré ohlasy na vystoupení Miniteamu (Tereza Jiroudová, Lenka Fléglová, Lucka Mervartová, Barbora Volfová, Petra Čiháčková, Kateřina Königová) na plesech, kulturních a sportovních akcích, společenských událostech.

Instruktorzy ID aerobik teamu Dobruška jsou:

Jana Vaňková - Licence B + specializace: step aerobik, body styling, dětský a junior aerobik, spinning instruktor, Fitt Ball a Over Ball diplom, BOSU® Core

Andrea Buchalová - malý diplom aerobics + Dance diplom

Vendula Morávková - malý diplom aerobics + dětský aerobik

Iveta Daňková - Licence B + specializace: step aerobik, body styling, dětský a juniorský aerobik, instruktor BOSU®, Fitt Ball a Over Ball diplom, instruktor spinningu, kurz výživového poradce, poradce pro změnu životního stylu.

Stolní tenis

Oddíl stolního tenisu TJ Sokol Dobruška pokračuje ve své činnosti - členové oddílu pilně trénují a vylepšují styl hry, starší žáci a dorostenci se zúčastňují bodovacích turnajů v rámci kraje a družstvo mužů vstoupilo do nového ročníku okresního přeboru 3 vítězstvími a 1 porážkou. Loňské umístění (6. místo z 12 účastníků) odpovídalo momentální výkonnosti jednotlivců a dá se říci, že bylo úměrné v porovnání s okresní konkurencí. Totéž platí i letos, kdy starší žáci i dorostenci teprve sbírají zkušenosti a patří spíše k průměrným hráčům. Z našeho družstva mužů získal v okresní soutěži nejvíce bodů - a tím i nejlepší žebříčkové umístění - V. "Maxa" Mlynář, následovaný J. Petráčkem, J. Ungrádem, Z. Fialou, V. Němečkem a dalšími. "Veterán" Petráček je i ve svých 78 letech platným členem oddílu a dokladem toho, že i v tomto věku se dá hrát nejen okresní soutěž, ale i turnaje veteránů po celé republice. Za zmínku stojí i jeho účast v roce 1989 na mistrovství světa veteránů v kanadském Vancouveru. Starší žáci sehráli zápasy bodovacího turnaje v nově postavené hale v Dobřem, kde hrají ženy 1. ligu stolního tenisu. Právě oddíly Dobrého, Voděrad a Českého Meziríčí představují špičku tohoto sportu v práci s mládeží v okrese Rychnov nad Kněžnou a jejich mnohaleté úsilí v této oblasti začíná přinášet skvělé výsledky.

Oddíl existuje teprve třetím rokem. Jeho prvořadým cílem je kromě okresní soutěže udržet a prohloubit zájem mládeže o tento sport, který přináší při poměrně nízkých provozních nákladech (pálka, obuv, oblečení) tolik potřebné sportovní vyžití dětí, zvláště přes zimní období. Ne vždy je však vytrvalost a disciplína mladých hráčů taková, aby překonala zavedený stereotyp dnešní přetechnizované, pohodlné doby. Nabídka protáhnout tělo aktivním pohybem za ping-pongovým stolem však platí nejen pro mládež, ale i pro všechny, kterým něco říká pojem sport (i rekreační). Za družstvo mužů nastupují v poslední době i mladí hráči (Jan Verner), kteří tak sbírají cenné zkušenosti.

Skiboby

Uplynulou sezónu zhodnotili skibobisté na své valné hromadě 29. března 2008. Bylo zdůrazněno, že činnost nebyla zaměřena jen na zimní období. Jsou nutné, i když nepopulární, akce jako údržba a opravy prostředků v majetku SKIBOB KLUBU. Dále brigádnické hodiny na sjezdovkách firmy SPORTprofi (272,5 hodin). Byla zhodnocena úroveň letního soustředění závodníků i příprava na ledovcích. Což vše představuje časové i finanční zatížení. I když se častěji vyzdvihují výsledky ve sportovním zápolení, byla i s přihlédnutím na ukončení závodní sezony 2008 zdůrazněná náročná práce všech techniků pod vedením R. Grulichy, sboru rozhodčích pod vedením M. Zilvarové a P. Hafnera a tech. skup. II., zajišťující cílový prostor, pod patronací J. Peichla. A neméně důležité výpočetní středisko pod taktovkou P. Hrona a P. Lžičaře. A další nejmenovaní zastřešení pod hlavičkou SKIBOB KLUBU, o. s., kteří jsou schopni profesionálně uspořádat závody celostátní, mezinárodní i mistrovství světa. Poděkování patří všem 266 členům. Diskuse doplněná videoprojekcí nehodnotila jen uplynulý rok, ale nasměrovala činnost SK do následující sezony.

Do sezony 2008 bylo nominováno 18 dobrušských závodníků, kteří získali úctyhodný počet 1011 bodů v seriálu českého poháru, 15 medailí z mistrovství republiky, z toho 5 zlatých, 4 stříbrné a 6 bronzových a 15 medailí z mistrovství světa, z toho 7 zlatých, 4 stříbrné a 4 bronzové.

39. ročník Veřejné lyžařské školy Dobruška

SKI KLUB Dobruška zorganizoval a zajistil v uplynulé zimní sezoně již 39. ročník Veřejné lyžařské školy (VLŠ). Celkem bylo přihlášeno 146 dětí ve věku 6 až 17 let. Zájemci o sjezdové lyžování a snowboarding byli rozděleni do tří autobusů: v prvním autobuse v pěti družstvech, tzv. přípravkách, 49 dětí, které s lyžováním začínají, ve druhém autobuse dívky a chlapci, tzv. pokročilí, 48 dětí a v třetím autobuse, dvě družstva dívek a chlapců, 20 dětí a tři družstva snowboardingu, 29 dětí. V tomto roce byly sněhové podmínky poměrně příznivé, v období od 3. ledna do 22. února 2009 se podařilo absolvovat devět zájezdů – kurzů lyžování a snowboardingu. O zdárný a hlavně bezpečný průběh lyžařských zájezdů se staralo 45 vedoucích a 8 pomocných vedoucích, pod taktovkou vedoucího VLŠ Jiřího Sedláčka, vedoucích autobusů Jiřího Sýkory a Vratislava Petra a za odborného přispění metodika VLŠ Ing. Igora Šimona. Vedení družstev snowboardistů se tradičně

zhostil Ing. Petr Benedikt. Zvláště významné bylo kvalitní technické zabezpečení, které zajišťoval šestnáctičlenný technický personál pod vedením Karla Černého. Pro potřeby VLŠ se připravoval lyžařský areál v Olešnici-Kutl (uskutečněny 2 zájezdy, které zajistil Miloš Petru) a lyžařský areál na Šerlichu pod Masarykovou chatou (uskutečněno 10 zájezdů, které zajistila skupina vlekařů a pomocníků technické skupiny). Výcviku je přítomen lékař, který je v případě potřeby připraven poskytnout lékařskou pomoc. Velkým kladem letošního ročníku VLŠ je, že kromě několika drobných škrábanců a naražení nedošlo k žádnému vážnějšímu úrazu. Zde patří poděkování MUDr. Herzigovi, MUDr. Gregorovi a MUDr. Komůrkové ale i rodičům, kteří své děti vybavují ochrannými přilbami. O přepravu VLŠ do lyžařských areálů se starala skupina řidičů dopravce ORLOBUS, a.s..

Nejlepší sportovci Dobrušky v roce 2008

K ocenění za rok 2008 bylo navrženo celkem 10 jednotlivců, 6 kolektivů, 7 trenérů a 1 cvičitelka. Na radnici se sešli mistři světa, vítězové mezinárodních mistrovství několika zemí Evropy, mistři naší republiky, vítězové národních pohárů, krajsí a okresní přeborníci. V Dobrušce se již tradičně daří především tzv. malým sportům, a tak se pravidelně mezi oceněnými sportovci objevují skibobisté, badmintonisté, triatlonisté nebo národní házenkáři. V posledních letech se jim svými úspěchy přibližují florbalisté a malí i dospělí fotbalisté.

Podpora sportovních aktivit a mnoha sportovních zařízení patří mezi priority vedení města, o čemž svědčí např. probíhající rekonstrukce šaten a sociálního zařízení na městském stadionu, kterou město financuje ze svého rozpočtu. Všem oceněným zároveň popřál, aby je sportovní nadšení neopustilo, nadále se svému koníčku věnovali a byli úspěšní také v letošním roce.

Nejlepší jednotlivci:

- Šárka Křížková – badminton
- Tomáš Pecen – florbal
- Sabina Hajdúchová – moderní gymnastika
- Michal Urban – národní házená
- Katarína Labašová – orientační běh
- Stanislava Preclíková – skiboby
- Jana Trunečková – skiboby
- Bohumil Flegl – skiboby
- Přemysl Janů – triatlon
- Rudolf Lánský - triatlon

Nejlepší kolektivy:

- Družstvo mužů „A“ - fotbal
- Smíšené družstvo dorostu – badminton
- Smíšené družstvo dospělých – badminton
- Družstvo starších žáků – florbal
- Družstvo mužů – národní házená
- Družstvo dorostenek – národní házená

Nejlepší trenéři – cvičitelé:

- Jiří Hradecký – fotbal
- Petr Nosál – fotbal
- Milan Mikušík – fotbal
- Petr Šváb – badminton
- Vladimír Flégl – národní házená
- Lenka Faitová – moderní gymnastika
- Karel Baláček – skiboby
- Věra Jílková – zdravotní a tělesná výchova

9. Dobrušské osmičky

Letopočty končící osmičkou jsou v českých dějinách téměř magické. V těchto letech se odehrálo mnoho událostí významných pro život celého národa. Osmička je číslem, které každého Čecha fascinuje a přitahuje.

Stejně jako v dějinách národa, je celá řada významných dat končících osmičkou i v dějinách našeho regionu a města. Některá jen odrážejí celonárodní dění, některá však jsou ryze regionální a nacházíme v nich události specifické pro Dobrušku a její okolí. Závěrem prvního „osmičkového“ roku třetího tisíciletí si alespoň některá z těchto historických dat a události, které se v nich odehrály, připomeňme. Pro ty, kteří by si chtěli s dobrušskou historií a jejími zajímavými daty zabývat hlouběji, nebo si s nimi více „pohrát“, vychází v letošním roce elektronické vydání díla Václava Matouše *Dějiny Dobrušky v datech*, které je dosud nejpodrobnějším pohledem na téměř osm století minulosti našeho města.

Nejstarší událost, která se objevuje v dobrušských dějinách v roce končícím osmičkou, najdeme kupodivu až v 16. století. V roce 1568 umírá radní písař Zikmund Kunášek, který byl zároveň prvním dobrušským kronikářem. Právě z jeho pera pocházejí nejstarší dochované pamětní zápisy, mezi nimi i ten o prvním zaznamenaném katastrofálním požáru města v roce 1565.

O dvacet let později nám jubilejní datum umožňuje nahlédnout do církevních dějin města. V kostele sv. Ducha nám nápis na zvonu sdělil datum jeho ulití, rok 1588 a jméno královéhradeckého zvonaře Eliáše, který byl jeho tvůrcem. Datum 1598 ilustruje rostoucí hospodářskou sílu a podnikatelskou úspěšnost Dobrušky, která v těch dobách byla skutečným ekonomickým centrem celého trčkovského podorlického panství. 11. listopadu tohoto roku postupuje Krištof Jaroslav Trčka z Lípy městu Dobrušce ve prospěch jeho špitálu ves Křovice s ročním platem 10 kop grošů českých. Od této doby jsou Křovice součástí města Dobrušky.

Další v řadě dat, končících osmičkou, je rok 1618. Z něho máme první písemnou zprávu o dobrušských židech. Žili zde však již o něco déle, předpokládá se, že do Dobrušky přišli první z nich již někdy v polovině 16. století, zřejmě v souvislosti s vypovězením z některých měst, zejména královských. V dobrušském právním manuálu II se k roku 1618 dočteme, že zde žily již čtyři židovské rodiny.

Významným datem pro dějiny našeho města se stal letopočet 1628. V reakci na nátlak k přestoupení ke katolické církvi vypuklo v Podorlicku velké povstání poddaných, k němuž se přidala také Dobruška. Přesto, že byla utopena v krvi, zanechala revolta hluboké stopy v dějinné paměti našeho kraje a byla jedním ze zdrojů, který pomáhal udržovat tajné evangelictví přes celé období protireformace až do vyhlášení tolerančního patentu v roce 1781.

Třicetiletá válka přinesla celé naší zemi kromě ostatního utrpení i obrovský hospodářský úpadek. Jen velmi pozvolna docházelo k obnově válkou zničených měst a vesnic. Nový majitel panství opočenského, Ludvík Colloredo hrabě z Wallsee, uděluje v roce 1658 artikule nově ustavenému dobrušskému cechu rozličných řemesel. Vrchnost vůbec se snaží v těchto dobách pomoci pozvednout zdevastované hospodářství. Návrat k pokojným časům byl však jen velmi pozvolný.

Na další osmičku, v níž se odehrály pro zaznamenání důležité události, si musíme počkat až do následujícího století. V roce 1718 je založeno dobrušské židovské ghetto. Nešlo o čin, který by si vymysleli sami dobrušští měšťané, těm to způsobilo jen potíže. Stejně jako v jiných místech, bylo i v našem městě ghetto založeno na základě císařských mandátů. Dne 5. června toho roku nařídil Jeroným hrabě Colloredo, aby dobrušským Židům, doposud volně bydlícím po městě v nájmu, bylo vyhrazeno k obývání společné místo. Dobrušští z toho měli těžkou hlavu, protože v celém městě nebyl k dispozici takový zastavěný prostor, který by oddělení židů od křesťanského obyvatelstva umožňoval. Nakonec celou záležitost vyřešili vyčleněním několika domů na dnešním Šubertově náměstí, které dostali židé na dědičný pronájem. I nadále se však v těchto obecně velmi netolerantních časech těšili poměrně poklidnému životu vedle svých křesťanských sousedů.

Osmnácté století bylo ve znamení vítězného nástupu katolické církve a s ní spojeného barokního stylu. Nejenom v hudbě, malířství či architektuře, ale i v životě duchovním. Upozorňuje nás na to i další osmičkové datum. V roce 1738 odešli poprvé poutníci do Vamberk a založili tak tradici, která přetrvala staletí. Zkusme se i my alespoň na chvíli vcítit do velkolepé atmosféry vamberčických poutí a vžít se do pocitů putujících k místům mariánských zázraků...

Had průvodu se na chvíli zastavil. Hřeben horského masívu byl již na dosah, ale lidé strádali únavou a potřebovali si odpočinout. Lesní cesta se v tu chvíli zdála být nekonečnou. Předříkávač zanotoval jednu z oblíbených mariánských písní, ale další hlasy se k němu připojovaly jen jakoby váhavě. Po pár slokách vyčerpaně i on usedl na měkké polštářky mechu, nic nedbaje na to, že mu promáčí oblečení. Zpomaleně se natáhl a stejně jako mnozí ostatní pevně sevřel mechový bochánek, aby z něj vyždímal vytouženou vláhu. Získanou vodou si poutníci potírali obličej i zátylky. I nohám,

zabořeným do mokrých mechových peřin se ulevilo. Díky Bohu, již za chvíli budou nahoře a odtud již vede cesta jenom z kopců do údolí. Tam je očekává pohostinný Levín, místo odpočinku na dlouhé cestě za pannou Marií Vambeřickou. Ti mladší se těšili, jak z nich únava spadne a v blížícím se podvečeru tušili zábavu s muzikou. I to patřilo k vambeřickým poutím.

Stejně tak k nim patřila i povinnost vyznat všechny svoje hříchy a vykonat za ně pokání, aby mohli předstoupit před tvář Boží i před tvář Jeho matky, z jejíhož dopuštění se ve Vambeřicích odehrály (ba stále odehrávají) zázraky.

Osmnácté století nebylo ale žádnou poklidnou idylou. Jedna za druhou se valily válečné události naším krajem. Procházela tudy vojska bojující za zájmy panovníků a bez ohledu na to, o která právě šlo, byl vždy tím nejpostiženějším obyčejný poddaný člověk. On musel vojáky živit, on jim poskytoval přístřeší a krmivo pro jejich koně. Jemu samotnému nezbylo pak nezřídká ani na holé živobytí a umíral i se svou rodinou hladem. Přípomínkou zlých časů je i rok 1748, kdy 4. října vpochoďovalo do Dobrušky 300 ruských vojáků, kteří zde zůstali až do 29. ledna následujícího roku. V letních měsících o deset let později zde v další válečné šarvátce vystoupil sám pruský král Friedrich. Jako rozptýlení mezi bojem navštívil se svým doprovodem les Chlum u Dobrušky.

Leč i války osmnáctého století odezněly a začalo se blýskat na lepší časy. Evropští osvícenští panovníci, mezi něž patřila i Marie Terezie a zejména její syn Josef II., pozvolna a nenápadně, zato však neodvratně začali s postupnou humanizací společnosti. Jedním z těchto kroků bylo i odejmutí hrdelního práva městům a centralizace soudnictví. Znamenalo to radikální změnu oproti dřívějšímu soudnictví, jehož kořeny sahaly až do středověku. Zvláště Josef II. se nám v tomto směru jeví jako panovník, jenž nevídaným způsobem předběhl svou dobu, protože za jeho panování byl dokonce zrušen trest smrti. Aby zahladil i vzpomínky na krutost dřívějších soudů, přikázal v roce 1788 dokonce odstranit veškeré symboly hrdelního práva, tedy šibenice či jiná popraviště, pranýře a všechno ostatní, co časy minulého soudnictví připomínalo. My dnes můžeme žet, že nám nenávratně zmizela řada zajímavých a turisticky nesporně atraktivních památek, ale vyčítat to oné době určitě nebudeme.

Čím blíže se zejména v regionální a místní historii dostáváme k naší době, tím se dějiny více „zaldňují“, přibývá konkrétních osobností, které se na formování vývoje podílely. Zatímco několik století nazpátek se jména aktérů událostí objevují poměrně velmi sporadicky, století devatenácté je již osobnostmi poměrně bohaté. Mnohé z nich se samozřejmě také narodily či zemřely v letech končících osmičkou.

Dne 11. dubna v roce 1818 se v Dobrušce narodil Jan Honěk. Jak se dočteme v jeho životopisném medailónu, „byl původním povoláním soustružníkem dřeva. V letech 1861 – 1865 byl členem městské rady v Dobrušce, výjimečně složené ze zástupců chudších řemeslnických kruhů, jejíž volba byla projevem odporu většiny obyvatel proti doposud vládnoucím právovárečnickým nákladníkům. Na památku činnosti této nenákladnické městské správy i pro její případnou pozdější obranu sepsal dvě pamětní knihy, překrývající období let 1835 – 1893. Kroniky zachycují události a mnohé podrobnosti, s nimiž se v městské radě seznámil a které nejsou jinde uvedeny. Jeho zápisy jsou prodchnuty hlubokým sociálním cítěním a přirozeným smyslem pro spravedlnost.“ Honěkovy kroniky tvoří jeden ze základních informačních zdrojů o společenské a politické atmosféře v Dobrušce druhé poloviny 19. století.

O deset let mladší než Jan Honěk byl dobušský děkan a historik města a regionu Antonín Flesar. Nepocházel z našeho města. Narodil se v Sirákově 14. května 1828. „Vystudoval gymnázium v Havlíčkově Brodě, poté filozofii v Českých Budějovicích a v Praze a teologii v Hradci Králové. Od mládí se zapojoval do vlasteneckých aktivit. V revolučním roce 1848 bojoval na pražských barikádách. Po ukončení teologických studií působil nejprve v řadě míst jako kaplan, od roku 1877 byl farářem v Přepychách a potom v Dobřanech. V roce 1886 byl jmenován děkanem v Dobrušce. Navázal na úspěšnou práci Roštlapilovu a stal se druhým historikem města a regionu. Sepsal Dějiny gruntů města Dobrušky od roku 1850 a dále, brožurku Kostel sv. Ducha za Dobruškou a další práce, zachované v rukopisech. Od roku 1896 byl prvním správcem dobušského městského archivu. Jeho nejvýznamnější historickou prací je dílo Popis historicko – archeologicko - statistický okresu Opočenského, které vyšlo roku 1895.“ Antonín Flesar zemřel rovněž v roce končícím osmičkou, 29. července 1898 v Dobrušce, kde je pohřben na městském hřbitově.

Jedním z nejvýznamnějších dat 19. století je rok 1848. Události, které se v něm odehrály, charakterizoval Jan Neruda slovy „čas oponou trhnu a změněn svět“. Rok 1848 představuje jeden

z vrcholů emancipačních snah a úsilí o získání občanských svobod u mnohých evropských národů. V případě národa českého mluvíme dokonce o završení celé etapy národního obrození.

Šlo skutečně o proces celonárodní, který se nevyhnul ani malým místům. Také v Dobrušce byla ustavena národní garda, také zde se všemi možnými způsoby projevilo národní uvědomění. Pro venkov však byl rok 1848 daleko významnější v tom, že onoho roku byla zrušena roboty. Otrocká ponižující práce, která představovala hospodářské, ale i morální břemeno pro nespočetné generace našich předků. Její odstranění umožnilo vedle dalšího uvolnění cesty hospodářskému rozvoji i hluboké změny v myšlení venkovských lidí.

Na počest této události byl 16. července 1848 uprostřed Mělčan před čp. 6 vysvěcen dřevěný kříž. V roce 1874 byl nahrazen kamenným, který dodnes připomíná složitou cestu získávání svobod občana naší země. Mnohé další kříže byly v okolních obcích vybudovány v roce 1898, kdy si lidé připomínali již půlstoletí, které od zrušení roboty uplynulo.

Deset let po přelomovém roce osmačtyřicátém přišel rok, v němž se narodily dvě významné osobnosti našich regionálních dějin. V Domašíně spatřil světlo světa Jindřich Hencl. Stal se místním kovářem a ve stáří napsal knihu vzpomínek, která vyšla v roce 1932 pod názvem *Vzpomínky starého kováře*. Najdeme v ní mnoho zajímavého z minulosti Domašína i našeho kraje.

Dalším, jehož rok narození vyznačil letopočet 1858, přesněji 28. prosinec toho roku, byl Jan Laichter. Pocházel z rodiny dobrušského starosty a významem svého díla daleko překročil hranice svého rodného města. „*Původně se vyučil knihkupcem. Jako samouk získal znalosti literatury a jazyků (němčina, ruština, francouzština, angličtina). V roce 1882 byl přijat do Ottova nakladatelství, kde spoluredigoval Ottův slovník naučný. V roce 1893 založil spolu s univerzitními profesory T. G. Masarykem a F. Drtinou měsíčník Naše doba. To byl vlastně počátek významného Laichterova nakladatelství, založeného v roce 1896. Vydával v něm především literaturu z oblasti humanitních věd, zejména filozofie a historie. Kládl důraz i na dokonalou grafickou úpravu knih. V letech 1899 – 1911 vydával filozofický měsíčník Česká mysl. Je považován za prvního českého vydavatele vědecké literatury. Byl dlouholetým předsedou Svazu knihkupců a nakladatelů. Za své zásluhy o českou vědu a kulturu dostal v roce 1945 čestný doktorát filozofie na Univerzitě Karlově v Praze.*“ Zemřel v Praze 31. 10. 1946 a je pochován v Dobrušce.

Pro Janova tatínka Františka byl však rok 1858 také rokem nemilým. 24. června byl císařským nařízením přeložen okresní soud z Dobrušky do Opočna a Dobruška tak přišla na téměř devadesát let o sídlo okresu. Stalo se tak vinou dobrušských měšťanů, kteří nedokázali vytvořit pro činnost této ctihodné instituce potřebné podmínky, zejména najít vhodné prostory. Opočenský knížepán ochotně potřežené místo poskytl a Dobruška tak přišla nejen o okres, ale i o všechny potenciální zákazníky, kteří zde měli cokoliv k projednávání, i další výhody se sídlem okresního soudu spojenými. Všechny další snahy o znovuzískání okresu se dají charakterizovat jen úslovím *pozdě bycha honit*.

Dne 6. února 1868 se v Pulicích narodil malíř Josef Bašek. „*Studoval na rychnovském a královéhradeckém gymnáziu. V Praze studoval malířství u prof. Mařáka (krajinářská škola). Z rodinných a existenčních důvodů vstoupil do rakouské armády. I tam projevoval vztah k výtvarnému umění na různých místech svého působení, např. v Uhrách, přímoří – u Kotoru aj. Krátký čas byl učitelem kreslení na vojenské škole ve Vídni. Svoje malířské schopnosti využíval především po dosažení vojenského zařazení u hulánského pluku v Haliči. Vystavoval své obrazy ve Vídni, ale i Lvově, Římě, Brně aj. Především jeho zimní krajiny a nálady byly vyhledávány a příznivě přijímány uměleckou kritikou.*“

Rok 1878 byl nejslavnějším rokem pro populární Valskou kapelu. Její hvězdná hodina nastala pozváním na světovou výstavu do Paříže, kam ji pozval dobrušský podnikatel Josef Archleb. Úspěšné koncertování na tehdy velmi prestižním fóru zajistilo muzikantům z Valu mimořádnou popularitu a nesmrtelné místo v dějinách kultury našeho regionu.

19. května uvedeného roku v tichosti a skromnosti dokončil Josef Mnohoslav Roštlapil svoje nejvýznamnější dílo, *Pamětníci děkanství dobrušského*, která je až doposud nejpodrobnějším zpracováním dějin našeho města. V roce 1887 vyšla v Praze u nakladatele Otty publikace *Dějiny města Dobrušky a panství opočenského*, v níž Roštlapil poprvé seznámil s dějinami našeho města širokou veřejnost. Bylo to jen krátce před jeho smrtí. Josef Mnohoslav Roštlapil, dobrušský kněz a příslušník druhé generace národních buditelů, zemřel na odpočinku v Dobrušce 10. října 1888. Je pohřben v děkanské hrobce, které dominuje je ho socha v životní velikosti.

V roce úmrtí Roštlapila začíná v časopise *Osvěta* vycházet na pokračování román Aloise Jiráska *F. L. Věk*, který se stal jedním z pilířů české literatury a proslavil Dobrušku (i díky svému televiznímu zpracování) v celé naší vlasti.

Městu samotnému přinesl rok 1888 ještě jednu důležitou událost. Tímto rokem datujeme pojmenování dobrušských ulic. Peripetie politického vývoje znamenaly v pozdějších desetiletích mnohé změny původních názvů. Velké náměstí se nazývalo Masarykovým, posléze pak znovu Velkým, aby nakonec neslo jméno nejpopulárnější osobnosti našeho města – náměstí F. L. Věka. Opočenská ulice se přejmenovala na Stalingradskou, aby se posléze opět pokorně vrátila ke svému historicky mnohem opodstatněnějšímu názvu a podobnými dějinnými úskalími procházely i názvy některých ulic dalších.

Rok 1898 byl rokem, v němž se narodily hned tři osobnosti, které měly vztah k našemu městu a jež také pro jeho kulturní život přinesly mnoho užitečného. Hned 1. ledna se v nedalekém Dobřem narodil Karel Michl, osobnost, která zejména ve svém starším věku byla poněkud kontroverzní. „*Po absolvování Učitelského ústavu v Hradci Králové narukoval do 1. světové války na rumunskou frontu. Po válce učil krátce v Kounově, v Hlíněm (1922 – 1928), v Dobrušce (1928 – 1936) a v Třeběchovicích. Po 2. světové válce působil jako člen KSČ v politických funkcích, v letech 1950 – 1958 byl ředitelem Krajského muzea v Hradci Králové. V období první republiky redigoval vlastivědný časopis Od kladského pomezí, kam také sám přispěl řadou hodnotných historických a vlastivědných článků. Uspořádal a zasloužil se o knižní vydání výborů z rukopisů Aloise Beera: Nevděk (1936), Lituji, že nejsem básník (1970), Na vandru (1973), Památosti mého podomování (1978). Jeho vlastní literární tvorba byla orientována jednak na dětského čtenáře – Kousky Františka Housky, Vlastovičky, Krejčí Vrabec, Honda Cibulků, jednak na historický román – Pán ostrého meče aj., jednak na memoárovou literaturu – Chvilé setkání, věčnost vzpomínky, Slovo, které voní medem atd. Věnoval se i dramatu (Turov). Trvalou hodnotu v jeho tvorbě představují zejména historicko – vlastivědné studie v časopise Od kladského pomezí a jeho memoáry. Byl velkým propagátorem kraje Orlických hor a Podorlicka.“ Zemřel v Čížově u Písku, kde trávil svá poslední léta, 25. února 1982.*

Dne 3. července 1898 se v Petřkovicích narodila Věra Jičínská, pozdější druhá manželka malíře Prokopa Laichtera, tedy snacha nakladatele Jana Laichtera. „*Od roku 1916 začala výtvarná studia, nejprve u prof. Kysely na Uměleckoprůmyslové škole v Praze, později v Mnichově a Paříži (1923 – 1931), kde také navázala přátelství s hudebním skladatelem Bohuslavem Martinů. V roce 1931 se vrátila do vlasti, kde se provdala za Prokopa Laichtera. Od té doby tvořila často v Dobrušce. Nejvlastnější formou jejího výtvarného výrazu byl pastel, v němž dokázala ztvárnit krajinu, architekturu i portrét. Pro své umění nacházela inspiraci v řadě míst, nejčastěji ale v Orlických horách. Své obrazy vystavovala v Paříži, Budapešti, Praze a v řadě dalších míst. V roce 1952 se při zřícení lešení při restaurátorských pracích těžce zranila. Následky úrazu postupně snižovaly její pracovní a umělecké možnosti, až jim nakonec podlehla. Největší část jejího díla je v dobrušském muzeu, kam se dostala jako součást rozsáhlého daru jejího manžela Prokopa Laichtera.“ Věra Laichterová-Jičínská zemřela v Praze 27. března 1961.*

Třetí osobností narozenou v roce 1898 byl člověk, kterého mnozí ze starší generace ještě osobně velmi dobře pamatují. MUDr. Josef Hirsch-Choltický se narodil 13. listopadu 1898 v Praze. „*Po absolvování studia medicíny však přišel jako zubní lékař do Dobrušky, kde prožil (s výjimkou několika posledních let) celý svůj život. Velmi aktivně se zapojil do kulturního, zejména hudebního dění ve městě. Stal se sbormistrem pěveckých sborů "Vlasta" a "Dobroš", pro něž sám zkomponoval některé skladby. Režimoval i dobrušské ochotnické divadlo, které pod jeho vedením uvedlo dokonce operu (Blodek: V studni). Podílel se i na organizování kulturního života, především uspořádáním nespočetné řady koncertů. Jeho intelektuální umělecká aktivita ovlivňovala kulturní život v celém dobrušském regionu.“*

První osmičkový rok minulého století znamenal pro Dobrušku a její obyvatele naplnění několik desítek let trvajících snu o železničním spojení Dobrušky se světem. 1. listopadu 1908 byl slavnostně zahájen provoz lokálky Dobruška – Opočno. Úsilí starosty Archleba a jeho následovníků dovedl ke zdárnému výsledku Jan Burian, podle něhož se trati také začalo přezdívat „Buriánka“.

V tomto roce také zmizela jedna z posledních připomínek bývalého hrdelního práva města Dobrušky, stará katovna, která stávala v zahradě dnešního Husova sboru. Příbytek dobrušských katů stačil ještě před likvidací zachytit na svých obrázcích Alois Beer i fotografická kamera.

Rok 1908 je i rokem narození Karla Procházky, učitele, divadelního ochotníka a politického vězně. „Vyučoval dějepis, zeměpis a občanskou nauku. Psal do regionálního tisku své historické studie, režíroval ochotnické divadlo, působil ve skautu. Po květnu 1945 byl poslancem Národního shromáždění a předsedou krajského výboru Čs. strany lidové. Po únoru 1948 byl z učitelského místa propuštěn a pracoval jako dlaždič. Na základě provokace byl v roce 1949 odsouzen ke 30 letům těžkého žaláře. Prošel věznicemi Plzeň – Bory, Leopoldovem a Valdicemi, odkud byl v roce 1960 propuštěn na amnestii. Z doby věznění pochází jeho básnická sbírka *Kruh a kříž*. Po návratu pracoval v Okresním stavebním podniku v Dobrušce a aktivně se podílel na kulturním životě města jako režisér ochotnických divadelních představení. Karel Procházka byl později plně rehabilitován.“ Zemřel v Opočně 27. dubna 1974.

V roce 1918 se nachýlil čas, vyměřený dějinami existenci habsburské monarchie. Po prohrané válce se v říjnu Rakousko-Uhersko definitivně rozpadlo a na jeho místě vznikly střeoevropské nástupnické státy, mezi nimi i samostatné Československo. Tato dějinná událost měla v Dobrušce svůj specifický osud, protože zde byl na základě mylné informace vyhlášen konec války a rozpad monarchie již 5. října. V deníku dobrušského občana Josefa Vaňka se dochoval stručný zápis, připomínající onu dobrušskou historickou zvláštnost. *"Prší a je šeredně. Odpoledne přijde Peppek (bratr) se zprávou, že už je uzavřeno příměří. Jdeme všichni na náměstí, kde je velmi hlučno a plno praporů; také my jsme vyvěsili prapor... Večer opět na náměstí, kde je spousta lidí, hraje hudba a Krauser ohnivě řeční, vítá se mír a boří se Rakousko, strhávají se orli z úřadů, jeden byl vhozen do rybníka u Langrova mlýna (Pulická ulice), studenti propustili vězně zavřené pod radnicí, všude slavnostní osvětlení, střílí se z něčeho. Jdeme pak na "Červenou", kde je plno jako ostatně ve všech hospodách."*

Rok 1918 je také rokem narození čestného občana Dobrušky, brigádního generála Miroslava Štandery. Generál Štandera si za svůj životní osud zvolil létání. Po absolvování Školy leteckého dorostu v Prostějově sloužil až do okupace naší země v roce 1939 u odloučené peruti leteckého pluku v Pardubicích. Ilegálně odešel přes Polsko do Francie, kterou pomáhal bránit proti německé agresi. Při jednom z letů byl sestřelen a zraněn. Ještě v sádrovém krunýři se mu podařilo odplout do Británie, kde byl po uzdravení zařazen ke 312. československé stíhací peruti, později pak k 68. noční stíhací peruti. Po válce pak sloužil v československém letectvu na letištích v Plzni a v Trenčíně. V roce 1948 byl z armády propuštěn a hrozícímu zatčení se vyhnul jen další emigrací do Velké Británie. Zde pak sloužil v letectvu až do roku 1955. Do vlasti se však mohl natrvalo vrátit až v roce 1994. Za své bojové zásluhy byl generál Štandera oceněn mnoha našimi i zahraničními řády a vyznamenáními. Je trojnásobným držitelem československé medaile Za chrabrost, nositelem dvou Československých válečných křížů 1939, válečných vyznamenání britských i francouzských. V roce 2006 obdržel jedno z nejvyšších vyznamenání udělovaných v České republice, Řád Tomáše Garrigua Masaryka.

Dne 15. října 1918 se narodil dobrušský kronikář a kulturní pracovník Radovan Ježek. „*Již od mládí byl členem dobrušských kulturních spolků. Svůj zájem a aktivitu rozvíjel především jako divadelní ochotník. Režíroval, hrál a autorsky sestavil četná dramatická pásma pro dobrušský divadelní soubor F. A. Šubert. Řadu let pracoval jako tajemník Městského národního výboru v Dobrušce. Dlouhá léta, a dobře, vedl městskou kroniku. Shromáždil a zpracoval obsáhlou dokumentaci k dějinám ochotnického divadla v Dobrušce, která je uložena v městském muzeu. V dobrušském Městském zpravodaji publikoval četné články, zejména memoárového charakteru, cenné pro poznání novějších dějin města a regionu.*“ Zemřel v Dobrušce 30. srpna 1998.

O deset let mladší než předchozí byl další dobrušský rodák, diplomat Vratislav Pěchota (nar. 25. července 1928). Pocházel z čp. 110 v Pulické ulici. Ještě v dětství se s rodiči z Dobrušky odstěhoval. Byl členem československé stálé delegace u OSN, odkud byl odvolán po roce 1968. Emigroval do USA, kde byl profesorem mezinárodního práva na Kolumbijské univerzitě v New Yorku. V New Yorku také 12. června 2005 zemřel.

Další osmičková data dvacátého století jsou spojena i v našem městě s událostmi celostátními, které našly svůj odraz i v regionálních dějinách. Připomeňme si alespoň pohnuté dny září roku 1938, kdy se drtivá většina obyvatelstva Československé republiky připravovala bránit svou vlast proti nacistickému Německu. Již první mobilizace květnová proběhla úspěšně. Stejně tak potom i zářijová, o níž se praví v hlášení dobrušského posádkového velitele, že byla *"... přijata radostně, jako vysvobození z nejistoty. Mužstvo zpívalo, projevovalo odhodlání bojovat a vydržet ..."* Jak víme z dějepisu, nedošlo toto odhodlání svého naplnění. A tak si připomeňme alespoň manifestaci na

obranu státu na dobrušském náměstí 22. září, na níž promluvili starosta města Hugo Matyáš a nejstarší člen městského zastupitelstva Václav Hončl.

Po roce osmatřicátém následovalo bouřlivé desetiletí, naplněné nejstrašnější válkou v dějinách lidstva a mohutnými změnami na politické mapě světa po jejím skončení. Jedním z důsledků těchto změn bylo zahrnutí Československa do sovětské sféry vlivu. Tento proces vyvrcholil v únoru 1948, kdy komunistická strana uchopila veškerou moc ve státě a zahájila čtyřicetileté období své vlády. I v těchto událostech má Dobruška určité prvenství, protože zde byl jako jeden z prvních v republice ustaven již 22. února dvacetičlenný okresní akční výbor Národní fronty. Dne 27. června tohoto roku byly znárodněny jako jedny z prvních dobrušských firem Spojené továrny na stuhy, akciová společnost, tkalcovna firmy Tošovský a Klausner, továrna zemědělských strojů firmy Josef Šeda, zasilatelství, tkalcovna a výrobní prádla firmy Jakub Thon a výrobní prádla firmy Josef Hartvich.

Jako poněkud okrajová nicméně zajímavá se jeví informace o tom, že v roce 1948 byl v Dobrušce uveden do provozu místní rozhlas. Do této doby vyhledával úřední zprávy po městě obecní bubeník. Začala také výstavba rodinných domků v dnešní Ulici 1. máje, zemský národní výbor rozhodl o sloučení obce Mělčany s Dobruškou a 24. října navštívil naše město tehdejší ministr vnitra Václav Nosek.

Rok 1958 byl významným rokem pro dobrušské střední školství. 7. září byla za osobní účasti ministra Zdeňka Nejedlého slavnostně otevřena nová budova gymnázia, tehdejší jedenáctileté střední školy. Máme ale také záznamy o pokračující „socializaci“ venkova. V Mělčanech a na Spáleníšti byla založena jednotná zemědělská družstva. Jako historická zajímavost se jeví údaj, že město získalo do svého vlastnictví rodný domek Františka Vladislava Heka – F. L. Věka.

Za přelomový je v našich novodobých dějinách označován rok 1968. Rok obrovských nadějí a ještě větších zklamání, rok, v němž vrcholil uvolnění společensko-politické atmosféry šedesátých let. Tento trend se plně projevoval i v našem městě, zejména v jeho kulturním životě. O to depresivněji pak působila agrese vojsk Varšavské smlouvy v srpnu 1968. I přes naše město projížděl konvoj sovětských vojenských vozidel, jak na to například vzpomíná ve své rodinné kronice dobrušský historik Václav Matouš. *„Okupanti vjeli do města ve 12,40 hodin směrem od Provoze. Dobruškou projížděl sovětský vojenský týl, který tvořila kolona 130 aut starého typu, z toho dva autobusy vojenských kurev. Kolonu se podařilo dvakrát roztrhnout, poprvé nákladním autem, podruhé vozem s kládami. Auta lidé pomalovali nápisy, poplivali a polepili letáky. Další jednotka v počtu asi 40 aut stála rovněž u Provoze, ale nechala se kolem 16 hodiny oklamat změněným ukazatelem směru a vydala se zpět k horám směrem na Val a Ohnišov. Okolo 15 hodiny přistavil Josef Mach ke stolku před Měst NV koš na odpadky pro legitimize SČSP /Svaz československo-sovětského přátelství/.“* Nastalo druhé dvacetiletí komunistické nadvlády, které sice nebylo tak naplněné krutostí jako léta padesátá, přesto však přineslo mnoha lidem životní těžkosti i utrpení.

Šlo o léta takřka beznadějně šedá, z nichž jen sem a tam vykukne událost, která přinesla oživení do jednotvárného života. Týkalo se to především některých veřejných staveb, které byly v Dobrušce vybudovány a uvedeny do provozu. V roce 1978 byly 1. března otevřeny pro nejmenší děti jesle a mateřská školka Za Univerzitou. V říjnu téhož roku však Dobruška přišla o další ze svých mnohých památek, protože při opravě kostela sv. Ducha v Dobrušce byla u zvonice zbořena stará poustevna, v letech 1782 - 1945 obydlí hrobníka vesnického hřbitova. Oněch památek bylo v těchto desetiletích zničeno na desítky, takže z historicky zajímavého města zůstalo jen žalostné torzo jeho jádra na náměstí F. L. Věka, Šubertově náměstí a v Kostelní a Opočenské ulici.

Významnou událostí roku 1988 bylo snad jen otevření nové budovy polikliniky v Pulické ulici. To důležité pro naši historii přišlo až o rok později.

Poslední osmičkové datum ve dvacátém století zůstane natrvalo zapsáno v dějinách našeho města jako rok jedné z největších živelných katastrof. Přívalové deště způsobily na Zlatém potoce i Brtvě v Dobrušce a okolí velikou povodeň, nemající dosud v dějinách obdoby. Voda zaplavila 175 obytných domů, poničila komunikace, chodníky a lávky. Povodeň si vyžádala i jednu lidskou oběť. Doufejme, že osmičkou končící léta století jedenadvacátého zanechají po sobě zprávy příznivější.

Osmičky v našich dějinách mají skutečně jakoby nějakou magickou přitažlivost na mimořádné a důležité události. Mnohé se odehrály nejenom v historii celého národa a státu, ale i v historii regionální a místní. Chtěli jsme si je oživit a připomenout, aby neupadly do trvalého zapomnění. Protože i ony jsou součástí naší minulosti, kterou bychom měli nejen sami znát, ale s níž bychom měli seznamovat i generace, jež nastupují na naše místo.